

Uchwała nr V/50/11
Rady Miejskiej w Gostyniu
z dnia 18 marca 2011 r.

w sprawie uchwalenia “Zintegrowanego Programu Rewitalizacji dla Miasta Gostynia na lata 2011 - 2020.”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity z 2001r. Dz. U. Nr 142 poz. 1591 ze zmianami), Rada Miejska uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Zintegrowany Program Rewitalizacji dla Miasta Gostynia na lata 2011 - 2020,

stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała Rady Miejskiej w Gostyniu nr XIX/187/2008 z dnia 17 marca 2008 r. w sprawie uchwalenia “Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Gostynia na lata 2008-2013.”

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gostynia.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Jerzy Woźniakowski

UZASADNIENIE
do Uchwały nr V/50/11
Rady Miejskiej w Gostyniu
z dnia 18 marca 2011 r.

w sprawie uchwalenia “Zintegrowanego Programu Rewitalizacji dla Miasta Gostynia na lata 2011 - 2020.”

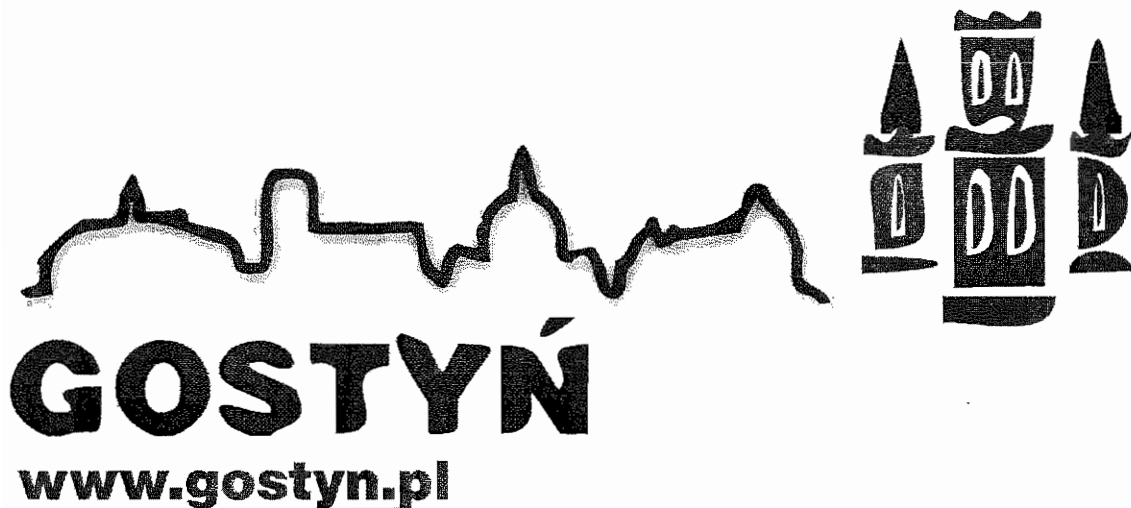
Zintegrowany Program Rewitalizacji to dokument będący obowiązkowym załącznikiem do projektów składanych w ramach inicjatywy JESSICA Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013 w ramach priorytetu IV: „Restrukturyzacja i wzmocnienie potencjałów terytorialnych”, działanie 4.1, dla wszystkich podmiotów ubiegających się o dofinansowanie działań na obszarze wyznaczonym do rewitalizacji.

Wobec powyższego zasadne jest podjęcie proponowanej uchwały.

PRZEWODNICZĄCY RADY
Jerzy Wąźniakowski

Załącznik do:
Uchwały nr V/ 50/11
Rady Miejskiej w Gostyniu
z dnia 18 marca 2011 r.

**Zintegrowany Program Rewitalizacji
dla Miasta Gostynia
na lata 2011-2020**

Gostyni, 2010 r.

SPIS TREŚCI:

I	WSTĘP	5
II	CHARAKTERYSTYKA OBECNEJ SYTUACJI W MIEŚCIE	6
1	Sfera zagospodarowania przestrzennego	6
1.1	<u>Położenie</u>	6
1.2	<u>Rys historyczny</u>	6
1.3	<u>Granice stref ochrony konserwatorskiej</u>	7
1.4	<u>Struktura funkcjonalno-przestrzenna miasta</u>	9
1.5	<u>Uwarunkowania ochrony środowiska</u>	11
a)	<i>Struktura gruntów</i>	11
b)	<i>Zasoby wodne</i>	13
c)	<i>Przyroda</i>	14
d)	<i>Powietrze</i>	15
e)	<i>Hałas</i>	15
f)	<i>Fale elektromagnetyczne</i>	15
1.6	<u>Infrastruktura techniczna</u>	16
a)	<i>Komunikacja</i>	16
b)	<i>Wodociągi i kanalizacja</i>	17
c)	<i>System energetyczny</i>	18
d)	<i>Telekomunikacja</i>	19
e)	<i>Oświetlenie uliczne</i>	19
f)	<i>Charakterystyka przestrzeni publicznych miasta</i>	20
g)	<i>Gospodarka odpadami</i>	20
h)	<i>Mieszkalnictwo</i>	21
i)	<i>Analiza zasobów rekreacyjno - turystycznych i możliwości rozwoju turystyki</i>	24
j)	<i>Identyfikacja problemów</i>	29
2	Gospodarka	30
2.1.	<u>Struktura i trendy podstawowych branż gospodarki na terenie miasta</u>	30
2.2.	<u>Liczba podmiotów gospodarczych w danych sektorach</u>	32
2.3.	<u>Główni pracodawcy i zatrudnienie</u>	33
2.4.	<u>Kierunki rozwoju gospodarki miasta</u>	34
2.5.	<u>Identyfikacja problemów</u>	37
2.6.	<u>Analiza możliwości budżetowych dotyczących realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych</u>	38
3	Sfera społeczna	41
3.1	<u>Struktura demograficzna mieszkańców miasta</u>	41

3.2	<u>Infrastruktura społeczna</u>	45
a)	<i>Oświata</i>	45
b)	<i>Kultura</i>	46
c)	<i>Ochrona zdrowia</i>	47
3.3	<u>Struktura społeczna mieszkańców miasta</u>	48
a)	<i>Struktura wykształcenia społeczeństwa</i>	48
b)	<i>Stan i zróżnicowanie dochodowości gospodarstw domowych</i>	50
c)	<i>Bezrobocie</i>	51
d)	<i>Przestępczość</i>	52
e)	<i>Poziom średniego wynagrodzenia</i>	53
3.4	<u>Struktura organizacji pozarządowych</u>	54
3.5	<u>Charakterystyka oraz określenie grup społecznych wymagających wsparcia w ramach Zintegrowanego Programu Rewitalizacji</u>	55
3.6	<u>Identyfikacja problemów społecznych</u>	56

III NAWIĄZANIE DO STRATEGICZNYCH DOKUMENTÓW NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

58

1.	Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku	58
2.	Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013	60
3.	Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Gostyńskiego na lata 2007-2015	61
4.	Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Gostyń na lata 2008-2013	61

IV ZAŁOŻENIA PROGRAMU REWITALIZACJI

63

1.	Okres programu rewitalizacji i hierarchizacja potrzeb	63
2.	Analiza wskaźnikowa i delimitacja obszarów dysfunkcyjnych	64
2.1	<u>W1 - Liczba mieszkań sprzed 1989 r. w stosunku do ogółu mieszkań</u>	65
2.2	<u>W2 - Liczba przestępstw i wykroczeń stwierdzonych (poza zdarzeniami drogowymi i przestępstwami gospodarczymi) w tym czyny karalne nieletnich na 1000 mieszkańców obszaru</u>	66
2.3	<u>W3 - Procentowy udział bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych obszaru</u>	66
2.4	<u>W4 - Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców</u>	67
3.	Charakterystyka obszarów i zestawienie projektów	68
3.	Oczekiwane wskaźniki efektów programu rewitalizacji	91

V	PLAN FINANSOWY REALIZACJI REWITALIZACJI NA LATA 2010 - 2020	93
VI	WDRAŻANIE, MONITOROWANIE, OCENA ORAZ SPOSOBY KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ ZINTEGROWANEGO PROGRAMU REWITALIZACJI DLA MIASTA GOSTYN NA LATA 2010 – 2020	94
1.	System wdrażania	94
2.	Monitorowanie oceny i sposoby komunikacji społecznej	95
2.1	System monitoringu programu rewitalizacji	95
2.2	Sposoby oceny programu rewitalizacji	96
2.3	Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi	96
2.4	Public Relations programu rewitalizacji	97
3.	Konsultacje społeczne	98
VII	PODSUMOWANIE	100
VIII	ZALĄCZNIKI	101
IX	SPIS TABEL, RYCIN I WYKRESÓW	102
1.	Spis rycin	102
2.	Spis tabel	102
3.	Spis wykresów	103

I WSTĘP

Przystępując do opracowania Zintegrowanego Programu Rewitalizacji, na wstępie trzeba wyjaśnić samo pojęcie rewitalizacji oraz zadania, jakie ma ona spełniać. Pochodzące z łaciny *re-vita* to dosłownie: ożywienie, przywrócenie do życia. Rewitalizacja miejscowości lub jej części to kompleksowy, zintegrowany, wielodziedzinowy program inicjowany przez władze lokalne mający na celu przywrócenie do użytkowania terenów dysfunkcyjnych poprzez przywrócenie ich dawnych funkcji lub nadanie zupełnie nowego wizerunku i zmianę roli – w zależności od lokalnych potrzeb. Równoległe do zmian infrastrukturalnych następuje ponowne uruchomienie procesów rozwoju społeczno-gospodarczego miasta lub jego obszarów.

Podsumowując: rewitalizacja jest zespołem działań z zakresu planowania przestrzennego, budownictwa, polityki społecznej oraz ekonomii, których celem jest doprowadzenie do poprawy funkcjonalności, estetyki i jakości życia w rewitalizowanym obszarze. Pozytywny efekt najczęściej obserwuje się również w obszarach przyległych.

Dla przeciwdziałania degradacji społecznej i ekonomicznej miast podejmowane powinny być działania inspirujące rozwój nowych funkcji obszarów problemowych oraz przywrócenie terenom dysfunkcyjnym utraconych funkcji społeczno-gospodarczych. Program Rewitalizacji ma służyć kompleksowemu podejściu do tych problemów, wskazując w pierwszym okresie konkretne projekty realizacyjne, a w dalszej perspektywie czasowej określone działania, koncentrujące się na wskazanym w niniejszym programie obszarze.

Zintegrowany Program Rewitalizacji dla Miasta Gostyni na lata 2010-2020 jest dokumentem, którego nadrzędnym celem jest - w oparciu o aktualną analizę stanu miasta - określenie konkretnych zadań, których realizacja przyczyni się do osiągnięcia celów rewitalizacji. Jest on opracowaniem o charakterze strategicznym, określającym jakie zadania, w jakim czasie, przez kogo i w oparciu o jakie środki zostaną zrealizowane oraz jaki będzie ich ostateczny efekt.

Wdrażając proces rewitalizacji tworzy się szansę zwiększenia bezpieczeństwa społecznego, przełamania impasu gospodarczego oraz stworzenia warunków ekonomicznych dla potencjalnych inwestorów.

Dzięki zwiększeniu swojej atrakcyjności Gostyni przyciągnie ludzi operatywnych i otwartych na nowe wyzwania, jakie po przystąpieniu do Unii Europejskiej i w obecnej rzeczywistości ekonomicznej, przynosi nam codzienność.

II CHARAKTERYSTYKA OBECNEJ SYTUACJI W MIEŚCIE

1 Sfera zagospodarowania przestrzennego

1.1 Położenie

Gostyń jest miastem położonym w południowo – zachodniej części województwa wielkopolskiego, na Nizinie Wielkopolskiej, nad rzeką Kanią.

Gostyń jest siedzibą gminy miejsko-wiejskiej oraz powiatu gostyńskiego. Sąsiaduje z gminami: Dolsk, Piaski, Krobia, Poniec, Krzemieniewo i Krzywiń.

Miasto leży na 51°52'45" długości geograficznej północnej oraz 17°00'45" szerokości wschodniej, na wysokości 90 m n.p.m.

Rycina 1 Położenie Gostynia na mapie Polski

Źródło: www.gospodarka.gostyn.pl

1.2 Rys historyczny

Odkryte ślady pierwszego osadnictwa w obecnych granicach administracyjnych miasta datuje się na epokę kamienną. Charakterystyczną i dość rzadką cechą Gostynia jest nieprzerwany ciąg osadniczy na tym terenie od okresu kultury łużyckiej. Pierwsza pisana

wzmianka o mieście pochodzi już z 1136 r. Swoją lokację Gostyń zawdzięcza księciu wielkopolskiemu Przemysławowi II.

Gostyń od założenia był miastem prywatnym, zbudowano je od podstaw w starorzeczu rzeki Kani. Dogodne położenie przy uczęszczanym szlaku handlowym Poznań - Śrem - Wrocław umożliwiło szybki rozwój miasta oraz rozkwit handlu i rzemiosła, z którego utrzymywała się większość mieszkańców. Dzięki temu, że miasto powstawało „od postaw”, można było wyznaczyć bardzo regularny układ ulic. Gostyń nie posiadał murów obronnych, otoczony był jedynie wałami oraz fosą.

W XV i XVI wieku Gostyń szybko się rozwijał i należał do znaczniejszych w Wielkopolsce. W drugiej połowie XVI stulecia miasto stało się ważnym ośrodkiem reformacji. Złoty okres zakończył się w wieku XVIII w konsekwencji przemarszów i stacjonowania różnych oddziałów wojsk, klęsk żywiołowych i epidemii chorób, nastąpił znaczący regres gospodarczy oraz spadek liczby mieszkańców.

W 1793 r., po drugim rozbiórce Polski, Gostyń trafił pod panowanie pruskie. Wówczas znalazł się on w powiecie krobskim, w granicach tzw. Prus Południowych. W 1811 r. miał miejsce największy pożar w historii miasta – spłonęło 17% budynków mieszkalnych. Wpłynęło to na kształt centrum miasta: z powierzchni całkowicie zniknęła jedna ulica – dzięki temu centralny plac stał się większy i uzyskał kształt zbliżony do kwadratu.

W 1836 r. na mocy nowej ordynacji, miasto przestało być miastem prywatnym, a w 1887 r. utworzono powiat gostyński. W stolicy nowego powiatu niebawem wzniesiono szereg gmachów urzędowych, uruchomiono gazownię i połączenia kolejowe z Leszmem i Jarocinem.

W dwudziestoleciu międzywojennym w Gostyniu rozwijało się życie oświatowo-kulturalne, natomiast sytuacja społeczno-ekonomiczna miasta nie była najlepsza, mieszkańcom brakowało np. żywności. W czasie wojny i okupacji Gostyń nie był bombardowany i nie został bardzo zniszczony.

Współczesny Gostyń to ośrodek administracyjny o bogatej tradycji – był siedzibą powiatu w latach 1879-1975 – obecnie ponownie pełni funkcję miasta powiatowego.

1.3 Granice stref ochrony konserwatorskiej

Następstwem długiej historii miasta jest występowanie w nim wielu zabytków oraz terenów i obiektów o znacznych walorach kulturowych, krajobrazowych i ekspozycyjnych. W celu objęcia ich należytą ochroną w mieście wyodrębniono strefy ochrony

konserwatorskiej. Wśród rodzajów stref można wyróżnić strefy „A” (ściślej ochrony konserwatorskiej), „B” (ochrony układów przestrzennych lub ich fragmentów), „E” (ochrony ekspozycji) oraz „K” (ochrony krajobrazu). Podział na strefy w mieście Gostyń kształtuje się w następujący sposób:

➤ **Strefa A**

- układ przestrzenny i zespół budowlany założenia urbanistycznego miasta lokacyjnego wraz z pasem dawnych łąk od strony północnej, wschodniej i południowej oraz terenem dawnych, historycznych przedmieść – Wielkiego Przedmieścia, Małego Przedmieścia wraz z cmentarzem i Nadolnikiem, zespół stacji i budynków kolejowych;

➤ **Strefa B**

- zabudowa wzdłuż ulic: Parkowej, Bojanowskiego, Polnej, Strzeleckiej i części ul. Powstańców Wielkopolskich oraz ul. Leszczyńskich wraz z terenami dawnych cmentarzy: ewangelickiego, żydowskiego i parkiem przy strzelnicy; część zabudowy cukrowni „Gostyń” wraz z terenem parku (dawny cmentarz);

➤ **Strefa E:**

- dla panoramy miasta i klasztoru na Świętej Górze:
 - od strony południowej – obejmuje teren w kierunku południowym, aż do wzgórz przy zbiegu dróg z Podrzecza i Grabonogu;
 - od strony północnej – obejmuje teren na wschód od ulicy Poznańskiej do linii łączącej północny kraniec zabudowy wzdłuż zachodniej krawędzi ulicy Poznańskiej i zespół klasztorny na Świętej Górze;
- dla zespołu urbanistycznego:
 - teren na północ od miasta lokacyjnego i na wschód od Wielkiego Przedmieścia – do torowiska kolejowego i do początku zabudowy przy ulicy Nad Kanią;
- dla terenu Świętej Góry:
 - od strony południowej – obejmuje obszar pomiędzy zespołem klasztornym a główną drogą do Borku (w kierunku wschodnim sięga do około 1100 m na wschód od głównej prostopadłej drogi dojazdowej do klasztoru, a w kierunku zachodnim sięga do początku zabudowy ulicy Nad Kanią);

- od strony zachodniej, północno-zachodniej, północnej i północno-wschodniej – strefa może być określona dopiero po wykonaniu studium analizy stref widokowych klasztoru;

➤ **Strefa K:**

- na południe od miasta – obejmuje teren na wschód od ulicy Wrocławskiej, od strony południowej sięga aż poza skręt drogi w kierunku Krajewic (na wschód) do miejsca, z którego widoczny jest klasztor na Świętej Górze;
- obejmuje teren na odległość około 2 km od zespołu klasztornego (aż do zabudowy osady Głogówko i wsi Bogusławki);
- teren na południowy-wschód od miasta obejmujący łąki aż do zespołu dworskiego w Podrzeczu i dalej wzdłuż krawędzi drogi z Podrzecza – do wzgórz u zbiegu dróg z Podrzecza i Grabonogu na północ i północny-wschód od miasta.

Poniższe obiekty również objęte są ochroną, gdyż zostały wpisane do Rejestru zabytków Województwa Wielkopolskiego:

- założenie urbanistyczne miasta;
- kościół parafialny p.w. św. Małgorzaty oraz brama kościelna z XVIII w.;
- willa z 1907 roku przy ul. Bojanowskiego 1;
- dom z XVIII w. przy ul. 1 Maja 4;
- dom z XVIII w. przy ul. 1 Maja 5;
- dom z przełomu XVIII i XIX w. przy ul. 1 Maja 7;
- hotel „Poznański”, obecnie dom mieszkalny przy pl. Marcinkowskiego 10;
- dom z XIX w. przy ul. Powstańców Wielkopolskich 7;
- dom z XIX w. przy ul. Powstańców Wielkopolskich 29;
- dom z XIX w. przy ul. Powstańców Wielkopolskich 44.

1.4 Struktura funkcjonalno-przestrzenna miasta

W obecnym systemie osadniczym Gostyń pełni funkcję ośrodka gminnego i powiatowego. Podstawowymi rozwojowymi funkcjami miasta są:

- 1) działalność gospodarcza, głównie związana z przetwórstwem rolno-spożywczym oraz przemysłem nowoczesnych technologii;
- 2) usługi ponadlokalne w zakresie oświaty i kultury;

3) drobna wytwórczość, rzemiosło i handel.

Powyższe funkcje Gostynia są kontynuacją funkcji dotychczasowych. Ulegają jednak przewartościowaniu i znacznej aktywizacji oraz ukierunkowaniu na zrównoważony rozwój struktury przestrzennej miasta i ochronę krajobrazu. Gostyń jest miastem rozwojowym. W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gostyń zaproponowano systematykę jednostek osadniczych pod kątem wzrostu i rozwoju jakościowego i określono miasto jako „ośrodek dynamicznego rozwoju, za który uznaje się ośrodek o silnych tendencjach wzrostowych w oparciu o dotychczasowy potencjał społeczno-gospodarczy, którego rozwój wymaga wprowadzenia znacznych przekształceń krajobrazu i aktywnych działań na rzecz ochrony środowiska”¹.

Funkcjami wiodącymi miasta, biorąc pod uwagę strukturę funkcjonalną sieci osadniczej miasta i gminy Gostyń są: mieszkalnictwo, usługi lokalne i ponadlokalne (administracja, oświata, kultura, handel, zdrowie i opieka społeczna), natomiast funkcje uzupełniające to: działalność gospodarcza o profilu drobnej wytwórczości, turystyka i wypoczynek.

Ze względu na podział przestrzeni gminy na strefy funkcjonalno – krajobrazowe, miasto Gostyń wraz z przylegającą strefą podmiejską należy do strefy wielofunkcyjnej miejskiej, wraz z terenami aktywizacji gospodarczej. Są to tereny leżące wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych, o wyższej aktywizacji gospodarczej, przewidziane do dalszego rozwoju. W strefie wielofunkcyjnej miejskiej głównym kierunkiem zagospodarowania przestrzennego jest przygotowanie różnorodnej oferty terenów mieszkaniowych, usług podstawowych i ponadpodstawowych oraz terenów działalności gospodarczej, w taki sposób, aby harmonijnie wpisywały się w krajobraz i nie były uciążliwe dla środowiska. Ponadto istotnymi aspektami są: dynamiczny rozwój jakościowy i przestrzenny Gostynia oraz ochrona środowiska kulturowego i przyrodniczego.

Rzeka Kania dzieli miasto na dwie nierówne części. Część miasta leżąca na wschód od rzeki jest zdecydowanie mniejsza od części zachodniej. Na północnym wschodzie, między rzeką Kanią a ulicą Nad Kanią rozpościerają się tereny łąk, bez prawa do zabudowy. Ulokowana jest tam również miejska oczyszczalnia ścieków. Na wschód od ulicy Nad Kanią zlokalizowane są tereny leśne oraz tereny działalności gospodarczej. Wzdłuż południowego

¹ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gostyń, Gostyń 2007 r., s. 15

odcinka wspomnianej ulicy ciągną się tereny zabudowy mieszkaniowej, natomiast na wschód od nich położone są tereny upraw rolnych, zieleni, rekreacji i wypoczynku. W najbardziej wysuniętej na wschód części miasta, tuż przy jego granicy, znajduje się cmentarz.

Część miasta położoną na zachód od rzeki przecina trasa wojewódzka nr 434, obejmująca ulicę Poznańską na północy i Wrocławską na południu. Wzdłuż tych ulic, na całym odcinku trasy, ciągną się tereny zabudowy mieszkalnej. W północno-zachodniej części miasta znajdują się tereny rolnicze, zieleni, rekreacji i wypoczynku, rozwoju budownictwa mieszkalnego, usług oraz osiedle mieszkalne Pożegowo. Według Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gostyń na północ od osiedla zaproponowano nową lokalizację funkcji centrotwórczych.

Na południowy wschód od Pożegowa znajduje się już ściśle centrum miasta. Powstały tam osiedla mieszkalne: osiedle 700-lecia, osiedle Gawrony, ul. Górna oraz Rynek, na których dominują przede wszystkim funkcje: mieszkaniowa i usługowa. W zachodniej części miasta znajdują się obszary działalności gospodarczej, na terenach między ulicą Polną i torami kolejowymi.

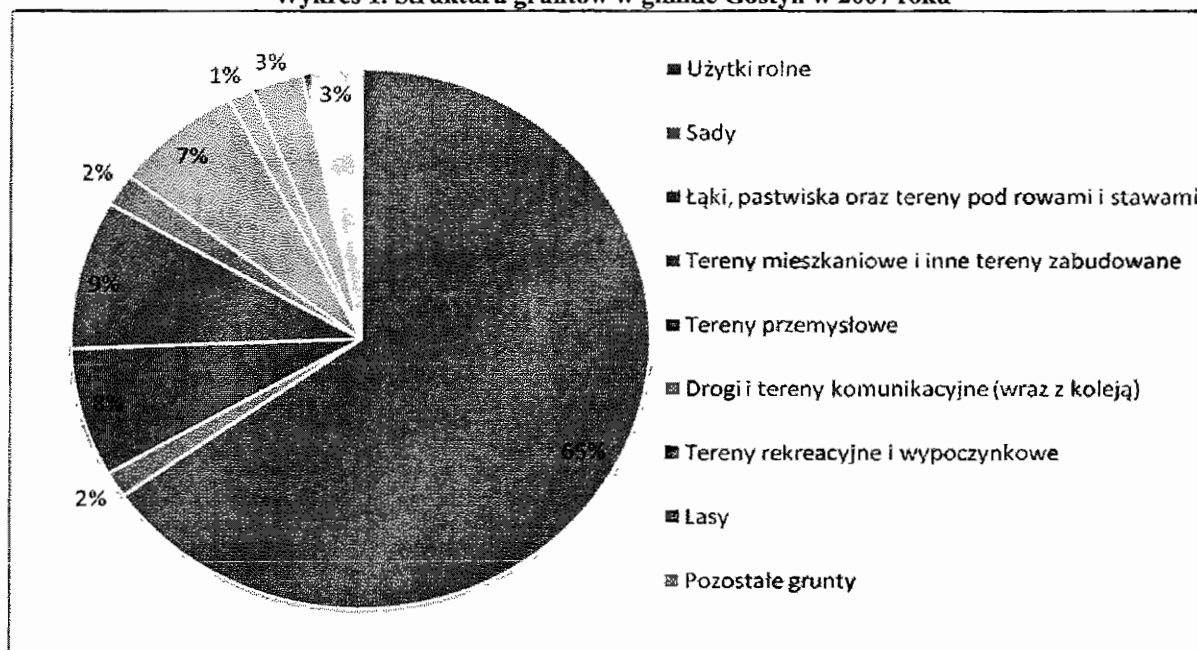
Jeśli chodzi o południową część miasta, wzdłuż ulicy Wrocławskiej rozciągają się tereny budownictwa mieszkaniowego, wzdłuż rzeki Kani tereny łąk. Na zachód od ulicy Wrocławskiej zaplanowano duże obszary rozwoju budownictwa mieszkaniowego oraz rozwoju funkcji mieszkaniowo-usługowej. W tej części miasta znajdują się również tereny pod działalność gospodarczą nazywane Gostyńską Strefą Przemysłową oraz teren upraw rolniczych.

1.5 Uwarunkowania ochrony środowiska

a) *Struktura gruntów*

Gostyń zajmuje obszar 10,79 km². Udział poszczególnych rodzajów gruntów w powierzchni gminy obrazuje wykres 1. Wśród rodzaju gruntów dominują użytki rolne, zajmując powierzchnię 703 ha, co stanowi 65% powierzchni wszystkich gruntów. Na kolejnych pozycjach plasują się tereny mieszkaniowe i inne tereny zabudowane (9 %), łąki, pastwiska oraz tereny pod rowami i stawami (8 %), drogi i tereny komunikacyjne (7%).

Wykres 1. Struktura gruntów w gminie Gostyń w 2007 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii w Warszawie

Na terenie gminy Gostyń znajduje się jedynie 12 ha nieużytków, co stanowi 1 % powierzchni wszystkich gruntów i świadczy dobrze o zagospodarowaniu obszaru gminy.

W poniższej tabeli zaprezentowano dane dotyczące gruntów gminy według sposobu wykorzystania i właściciela. Największa część gruntów – 53,3% znajduje się w posiadaniu osób fizycznych, drugim największym posiadaczem z 23,4% udziałem w powierzchni miasta są gminy i związki międzygminne.

Tabela 1. Wykaz gruntów gminy Gostyń według sposobu wykorzystania i własności w 2007 r.

Grunty [ha]	Skarbu Państwa		Gmin i Związków Międzygminnych		Osób Fizycznych	Spółdzielni	Kościołów i związków wyznaniowych	Powiatów	Województw	Osób pozostałych
	bez przekazanych w użytkowanie wieczyste	przekazane w użytkowanie wieczyste	bez przekazanych w użytkowanie wieczyste	przekazane w użytkowanie wieczyste						
RAZEM:	63	79	188	65	574	17	35	7	2	49
Grunty orne	37	34	71	31	375	5	22	3	–	21
Grunty rolne zabudowane	2	6	9	8	70	1	1	1	–	5
Inne tereny zabudowane	2	4	3	2	9	8	2	1		2
Lasy	3	–	22	–	6	–	–	–		–

Drogi	12	2	45	–	3	–	–	–	2	–
Tereny kolejowe	7	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Sady	–	2	1	–	13	–	–	–	–	1
Łąki trwałe	–	3	6	–	41	1	6	–	–	1
Grunty pod stawami	–	14	7	–	2	–	–	–	–	–
Tereny mieszkaniowe	–	7	3	19	31	1	–	1	–	1
Tereny przemysłowe	–	–	–	2	8	1	–	–	–	10
Drogi kolejowe	–	6	–	–	–	–	–	–	–	–
Tereny różne	–	1	2	–	–	–	2	–	–	–
Zurbanizowane tereny niezabudowane	–	–	3	1	7	–	–	–	–	8
Tereny rekreacyjne i wypoczynkowe	–	–	11	1	2	–	1	–	–	–
Nieuzycytki	–	–	5	–	5	–	1	1	–	–
Inne tereny komunikacyjne	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–
Pastwiska	–	–	–	–	2	–	–	–	–	–

Źródło: Główny Urząd Geodezji i Kartografii w Warszawie

b) Zasoby wodne

Zarówno miasto, jak i gmina Gostyń nie należą do obszarów zasobnych w wody powierzchniowe, ze względu na bardzo niskie przepływy niewielkich rzek i brak naturalnych zbiorników wodnych.

Przez miasto przepływa rzeka Kania (lewy dopływ Obry). Ze względu na rolniczy charakter terenów przylegających, rzekę charakteryzuje znaczny stopień zanieczyszczenia już od swego górnego biegu. Wody rzeki kwalifikują się do poziomu V klasy w skali czystości wód oraz wykazują skażenie bakteriologiczne.

Najbardziej zasobne w wody podziemne są osady czwartorzędowe. Na uwagę zasługuje fakt, iż pod terenem miasta i gminy zlokalizowany jest międzymorenowy zbiornik Kani o pow. 140 km² – należący do sieci głównych zbiorników wód podziemnych w Polsce

(GZWP nr 308). Jego zasoby to 395 m³/h wód o III klasie czystości².

W celu zapewnienia odpowiedniej jakości wody ujmowanej do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz zaopatrzenia zakładów wymagających wody wysokiej jakości, a także ze względu na ochronę zasobów wodnych na obszarze gminy w rejonie istniejących ujęć wód podziemnych wyznaczono strefy ochronne.

Wody podziemne zanieczyszczone są żelazem i manganem oraz posiadają niewłaściwą barwę - wymagają uzdatniania (aeracji, filtracji, odmanganienia i odżelazienia).

c) *Przyroda*

Ze względów faunistycznych i florystycznych obszar Gostynia cechuje znaczny stopień przekształceń antropomorficznych, będących wynikiem oddziaływania człowieka na środowisko przyrodnicze. W obrębie miasta znajdują się tereny zielone o zróżnicowanych funkcjach, jak wpisane do rejestru zabytków i objęte ochroną Wielkopolskiego Konserwatora Zabytków trzy parki miejskie, czy też cenne z przyrodniczego punktu widzenia tereny wzdłuż rzeki Kani będące częścią ogólnopolskiej sieci korytarzy ekologicznych. W Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Gostyń na lata 2009 – 2012 planuje się objąć dolinę rzeki Kani ochroną prawną, poprzez nadanie jej statusu użytku ekologicznego. W rejonie Gostynia nie leżą obszary objęte programem Natura 2000.

W północnej części miasta - na terenie osiedla Pożegowo - występują 4 pomniki przyrody:

- dąb szypułkowy o obwodzie 330 cm i wysokości 20 m,
- dąb szypułkowy o obwodzie 410 cm i wysokości 22 m,
- dąb szypułkowy o obwodzie 520 cm i wysokości 24 m,
- dąb szypułkowy o obwodzie 490 cm i wysokości 22 m.

Poza obszarami parkowymi – w strefach zurbanizowanych wartość przyrodnicza środowiska jest niewielka. Zmiany w tym obszarze powinny dążyć do poprawienia warunków przyrodniczych oraz środowiska życia ludności w skali lokalnej.

² Dane WIOŚ z 2008 roku, klasyfikacja dla wód podziemnych.

d) Powietrze

Wśród najważniejszych czynników kształtujących jakość środowiska jest czystość powietrza atmosferycznego. Głównymi przyczynami zanieczyszczenia powietrza są związki chemiczne i pyły powstające w procesach spalania różnego rodzaju paliw oraz powstałe w wyniku stosowania technologii przemysłowych. Niekorzystny wpływ na atmosferę ma również zanieczyszczenie różnorodnymi substancjami gazowymi.

Na terenie miasta, w efekcie eksploatacji przestarzałych instalacji grzewczych, obserwuje się wzrost stężenia SO₂ i NO₂ oraz pyłu zawieszonego w powietrzu w sezonie grzewczym, jednak emisja ta nie przekracza obowiązujących norm.

Dużym problemem jest emisja spalin, będąca skutkiem przebiegu przez centrum miasta drogi krajowej nr 12, charakteryzującej się dużym natężeniem ruchu drogowego, w tym tranzytu. Powoduje to zwiększające się zanieczyszczenie gazowe (CO₂, CO, NO₂ oraz węglowodory) i pyłowe zawierające niebezpieczne dla zdrowia mieszkańców pierwiastki: ołów, kadm, nikiel i miedź.

Istotną rolę w zakresie zanieczyszczenia powietrza w Gostyniu odgrywa emisja zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza przez: Ardagh Glass Gostyń S.A., Cukrownię Pfeifer & Langen Polska S.A., Spółdzielnię Mleczarską Gostyń

e) Hałas

Natężony ruch pojazdów – zwłaszcza przejazd pojazdów ciężkich – powoduje hałas komunikacyjny. Przypadki nadmiernej ekspozycji na hałas w Gostyniu dotyczą zabudowy mieszkaniowej - części zabudowy jednorodzinnej i wielorodzinnej położonej w zasięgu oddziaływania drogi krajowej nr 12 i drogi wojewódzkiej nr 434 oraz linii kolejowej. W 2006 roku przeprowadzono badania monitoringowe hałasów drogowych. Raport Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska wykazał nieznaczne przekroczenie obowiązujących wartości dopuszczalnego poziomu równoważnego hałasu na linii zabudowy chronionej w wyznaczonych punktach pomiarowych.

f) Fale elektromagnetyczne

Z punktu widzenia ochrony środowiska istotne znaczenie mają urządzenia radiokomunikacyjne: stacje nadawcze radiowe i telewizyjne oraz telefonii komórkowej.

Emitują one do środowiska fale elektromagnetyczne wysokiej częstotliwości w postaci radiofal o częstotliwości od 0,1–300 MHz i mikrofal od 300 do 300 000 MHz. Na terenie Gostynia znajdują się 4 stacje emitujące fale elektromagnetyczne – są to nadajniki sieci komórkowych. Uciążliwość tych obiektów nie została do tej pory dokładnie zbadana.

1.6 Infrastruktura techniczna

a) *Komunikacja*

Podstawowy układ komunikacyjny Gostynia został ukształtowany przez czynniki historyczne i geograficzne. Miasto jest przecinane przez ważne szlaki komunikacyjne:

- droga krajowa nr 12 – prowadząca przez obszar polski od granicy z Niemcami do granicy z Ukrainą, przez teren 6 województw: lubuskiego, dolnośląskiego, wielkopolskiego, łódzkiego, mazowieckiego oraz lubelskiego;
- droga wojewódzka nr 434 – położona w środkowej części województwa wielkopolskiego, przebiegająca przez 5 powiatów: gnieźnieński, poznański, śremski, gostyński, rawicki;
- droga wojewódzka nr 308 – poprowadzona w środkowej części województwa wielkopolskiego o długości 75 km, przebiegająca przez 4 powiaty: nowotomyski, grodziski, kościański, gostyński;
- linie kolejowe: ruch pasażerski i towarowy (linia Jarocin – Leszno).

Łączna długość dróg miasta Gostyni wynosi 273,82 km w następujących kategoriach wg tabeli nr 2.

Tabela 2. Zestawienie dróg (stan z 27. 09. 2007 r.)

Rodzaj drogi	Łącznie liczba km		
	Ogółem	Bitumiczna	Gruntowa
Krajowe	10,63	10,63	–
Wojewódzkie	18,89	18,89	–
Powiatowe	67,20	63,00	4,2
Gminne	177,10	67,10 ^{a)}	110

a) utwardzona (bitumiczna, bruk, trylinka)

Źródło: Urząd Miejski w Gostyniu

Zarówno droga krajowa nr 12, jak i droga wojewódzka nr 434, przebiegają przez Gostyń, będąc głównym szlakiem tranzytowym przez miasto. Ze względu na swe funkcje drogi te stanowią źródło uciążliwości dla mieszkańców. Podwyższony stopień hałasu oraz emisji spalin obniża standardy życia społeczności przy tych ważnych szlakach komunikacyjnych.

Poza tym na terenie gminy znajduje się 17 odcinków dróg powiatowych, z których część wchodzi w układ miejski pełniąc funkcję ulic zbiorczych:

- droga nr 109: Gostyń – Stankowo;
- droga nr 211: Gostyń – Czajkowo;
- droga nr 418: Gostyń – Sikorzyn;
- droga nr 410: Gostyń – Smogorzewo.

Drogi gminne tworzą gęstą sieć drogową na terenie miasta przyczyniając się do bardzo dobrej dostępności komunikacyjnej Gostynia.

Analizując układ komunikacyjny Gostynia, bezsprzecznie trzeba podkreślić jego atuty:

- położenie miasta na ważnych szlakach drogowych wschód – zachód oraz północ – południe,
- dobrze rozbudowaną sieć powiązań drogowych o niższej randze,
- linia kolejowa łącząca miasto z pobliskimi węzłami komunikacyjnymi: Jarocin i Leszno,
- rozbudowana sieć PKS z głównym zapleczem w Gostyniu.

Miasto jest bardzo dobrze skomunikowane z regionem co stanowi istotny aspekt przy jego promocji oraz może stanowić atut przetargowy w ocenie warunków lokalizacji przedsięwzięć gospodarczych i infrastruktury społecznej.

b) Wodociągi i kanalizacja

Na terenie miasta istnieje jeden wodociąg miejski (8 czynnych studni wierconych ze stacją wodociągową o wydajności 208,0 m³/h wraz z stacją uzdatniania wody), który zaopatruje w wodę 96,4% mieszkańców. Istnieje również kilka ujęć wody na cele przemysłowe (na terenach zakładów przemysłowych). W mieście sieć wodociągowa niemal w pełni zaspokaja ilościowe potrzeby mieszkańców oraz zlokalizowanych tu zakładów przemysłowych.

W poniższej tabeli zestawiono podstawowe dane dotyczące sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w Gostyniu.

Tabela 3. Wodociągi i kanalizacja w Gostyniu w roku 2009

Wodociągi	
Długość czynnej sieci rozdzielczej [km]	59,9
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej [os.]	19 746
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	1 332
Woda dostarczona gospodarstwom domowym [dam ³]	607,2
Kanalizacja	
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]	49,3
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej [os.]	19 196
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	1 233
Ścieki odprowadzone [dam ³]	1 396

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Systemem odbioru i oczyszczania ścieków jest objęte 93,7% mieszkańców miasta, które od 1983 r. posiada (rozbudowaną i zmodernizowaną w latach 1999–2001) mechaniczno – biologiczną oczyszczalnię ścieków. Przepustowość oczyszczalni obsługującej miasto Gostyń oraz najbliższe wsie wynosi 8750 m³/dobę, przy czym wykorzystywane jest 86,1% (7000,0 m³/dobę). Odbiornikiem oczyszczonych ścieków jest rzeka Kania.

Istotnym problemem z punktu widzenia ochrony środowiska naturalnego jest podjęcie sukcesywnych działań zmierzających do rozbudowy sieci kanalizacji sanitarnej. Ponadto dalsza rozbudowa oczyszczalni ścieków w Gostyniu stwarzałaby możliwość obsługi kanalizacją sanitarną południowo-wschodniej części obszaru gminy.

Kanalizacja deszczowa na terenie Gostynia ma długość ok. 30 km, a kanały deszczowe mają średnice od Ø300 do Ø800.

c) System energetyczny

Całe miasto jest zelektryfikowane. Wszystkie obiekty elektroenergetyczne o znaczeniu regionalnym (GPZ) zlokalizowane są w innych miejscowościach powiatu. Energia elektryczna dostarczana jest do Gostynia liniami wysokiego napięcia (110/15 kV) oraz

średniego napięcia 15/15 kV przez stacje transformatorowe. Podstawowe dane liczbowe dotyczące sieci elektrycznej i gazowej w Gostyniu znajdują się w tabeli 4.

Gazociągi na terenie miasta przebiegają pod ziemią i nie stwarzają zagrożenia dla skupisk ludzkich. Przyłącza gazowe zasilane są gazem z podgrupy GZ-35. W końcu 2008 r. ponad 90% wszystkich mieszkań wyposażone było w gaz sieciowy.

Tabela 4. Podstawowe dane dotyczące sieci elektrycznej i gazowej na terenie Gostynia w 2008 r.

Sieć elektryczna	
Odbiorcy energii elektrycznej na niskim napięciu	6 854
Zużycie energii elektrycznej na niskim napięciu [MW*h]	13 621
Sieć gazowa	
Ludność korzystająca z sieci gazowej	18 511
Długość czynnej sieci ogółem [m]	62 690
Długość czynnej sieci przesyłowej [km]	820
Długość czynnej sieci rozdzielczej [m]	61 870
Czynne połączenia do budynków mieszkalnych [szt.]	1 967
Odbiorcy gazu [gosp. dom.]	5 087
Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem [gosp. dom.]	1 039
Odbiorcy gazu [gosp. dom.]	5 087
Zużycie gazu w tys. m ³	5 974,20
Zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań w tys. m ³	2 662,6

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

d) Telekomunikacja

Teren całego miasta jest objęty zasięgiem telefonii stacjonarnej i komórkowej. Na terenie rynku gostyńskiego można korzystać z bezpłatnego, bezprzewodowego dostępu do internetu (Wi-Fi).

e) Oświetlenie uliczne

Wszystkie kategorie dróg na terenie miasta są oświetlone. Na uwagę zasługuje fakt, że w 2001 r. zmodernizowano oświetlenie uliczne wymieniając oprawy punktów świetlnych na energooszczędne.

f) Charakterystyka przestrzeni publicznych miasta

Przestrzeń publiczna jest to przestrzeń powszechnie dostępna, w której każdy obywatel może się znaleźć nieodpłatnie. Dobre zagospodarowanie i utrzymanie wszelkich przestrzeni publicznych przekłada się bezpośrednio na zadowolenie mieszkańców. Szczególnie ważna estetyka i funkcjonalność tych miejsc nadaje miastu prestiżu i świadczy o lokalnych władzach jako o dobrym gospodarzu.

W skład przestrzeni publicznej wchodzi przede wszystkim: ulice, place, skwery, parki, obiekty administracji i inne obiekty miejskie, szkoły, obiekty sportowe oraz wszelkie tereny zielone, dostępne dla wszystkich.

Analizując przestrzeń publiczną w Gostyniu, można zaobserwować jej niejednorodny charakter. Zapoczątkowane jednak wiele lat temu inwestycje oraz późniejsza możliwość korzystania ze środków udostępnianych przez fundusze europejskie wpłynęły zdecydowanie pozytywnie na jakość przestrzeni publicznej w mieście. Powstały ścieżki rowerowe, nowe miejsca parkingowe, remontowi zostały poddane ulice (np. ul. Nad Kanią), budynki (ratusz), chodniki (ul. Tuwima) czy np. nawierzchnia toru katingowego.

Niniejszy Zintegrowany Program Rewitalizacji zakłada dalsze działania, mające na celu poprawę stanu zagospodarowania przestrzeni miejskich. Realizacja projektów w nim zawartych przyczyni się do utworzenia „wizytówki miasta” w najbardziej reprezentacyjnym jego rejonie - centrum. Obejmuje zagospodarowanie terenów zielonych, budowę miejsc parkingowych, monitoring w celu poprawy bezpieczeństwa, czy przebudowę kanalizacji deszczowej.

g) Gospodarka odpadami

Miasto i gmina objęte zostały selektywną zbiórką odpadów w systemie ogólnodostępnych zestawów pojemników i kontenerów na odpady. Na terenie zabudowy jednorodzinnej prowadzi się również selektywną zbiórkę w workach z tworzyw sztucznych, które można uzyskać odpłatnie od podmiotu, z którym zawarto umowę na wywóz odpadów komunalnych z terenu nieruchomości.

Do końca 2009 roku Gostyń korzystał ze składowiska odpadów komunalnych położonego w nieczynnym wyrobisku popiaskowym na północnych peryferiach gminy, niedaleko wsi Dalabuszki. Składowisko zostało zamknięte i zrekultywowane. Obecnie odpady trafiają do stacji przeładunkowej w Goli, a następnie transportowane są na

składowisko w Trzebani. Zakład Zagospodarowania Odpadów w Trzebani jest inwestycją prowadzoną przez 18 gmin (w tym gminę Gostyń), dofinansowaną w dużej mierze z funduszy Unii Europejskiej. Szacunkowo, zakład będzie przerabiał ponad 70 tysięcy ton odpadów rocznie. Dostarczane będą tu pospolite śmieci domowe i komunalne, odpady segregowane (plastik, szkło, makulatura), gruz budowlany, odpady organiczne, odpady wielkogabarytowe (meble, sprzęt AGD), a nawet odpady niebezpieczne. Odpady nadające się do recyklingu są poddawane selekcji, a następnie sprzedawane przedsiębiorstwom je przetwarzającym. Zmieszane odpady komunalne zostają po przesortowaniu i zmieleniu poddane fermentacji w warunkach beztlenowych, a potem, jako już nieszkodliwa dla środowiska pulpa, będą składowane w specjalnie przygotowanej niecce. Produkt beztlenowej fermentacji – biogaz zawierający metan – posłuży do produkcji ciepła i energii elektrycznej.

Z uwagi na niewielkie uprzemysłowienie oraz rodzaj działalności gospodarczej w Gostyniu wytwarzane są niewielkie ilości odpadów niebezpiecznych (głównie azbestu i pochodnych), które są najczęściej unieszkodliwiane przez specjalistyczne firmy i nie zagrażają środowisku.

h) Mieszkalnictwo

Gostyń dysponuje ponad 6 tysiącami mieszkań, a ich liczba systematycznie rośnie. W roku 2008, w porównaniu do 2006, można zaobserwować wzrost liczby mieszkań o 47, izb o 281, natomiast całkowitej powierzchni użytkowej mieszkań o 8047 m².

Tabela 5. Zasoby mieszkaniowe według własności w Gostyniu w latach 2006-2008

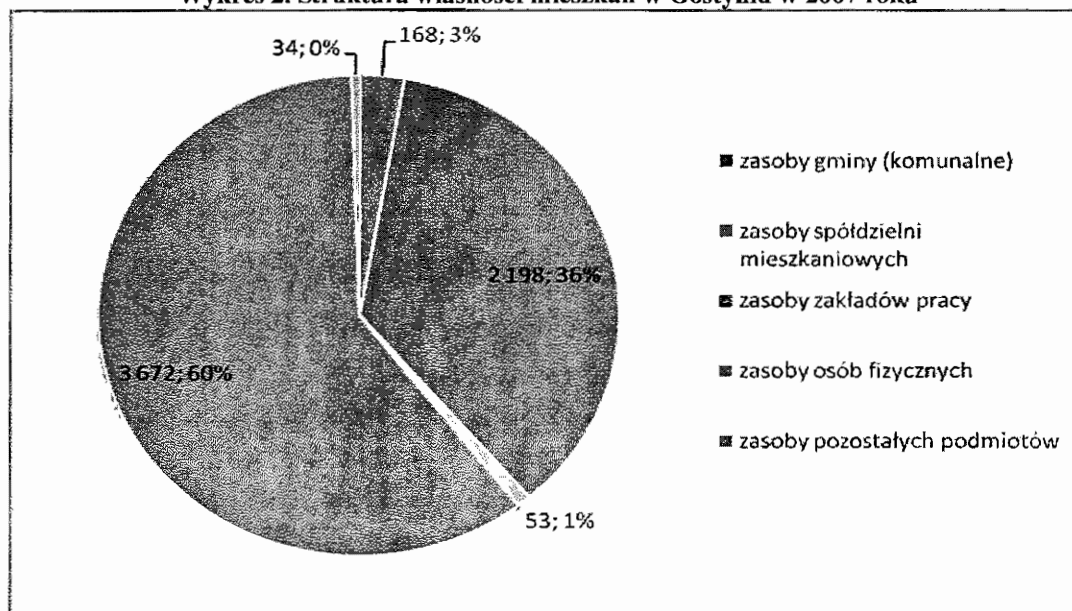
Wyszczególnienie	2006	2007	2008
Ogółem			
Mieszkania	6 112	6 125	6 159
Izby	24 646	24 723	24 927
Powierzchnia użytkowa mieszkań	450 709	452 981	458 756
Zasoby gmin			
Mieszkania	179	168	-
Izby	526	494	-
Powierzchnia użytkowa mieszkań	8 912	8 283	-
Zasoby spółdzielni mieszkaniowych			
Mieszkania	2 517	2 198	-

Izby	8 808	7 692	-
Powierzchnia użytkowa mieszkań	131 464	113 046	-
Zasoby zakładów pracy			
Mieszkania	88	53	-
Izby	271	164	-
Powierzchnia użytkowa mieszkań	4 383	2 666	-
Zasoby osób fizycznych			
Mieszkania	3 298	3 672	-
Izby	14 925	16 245	-
Powierzchnia użytkowa mieszkań	303 955	326 840	-
Zasoby pozostałych podmiotów			
Mieszkania	30	34	-
Izby	116	128	-
Powierzchnia użytkowa mieszkań	1 995	2 146	-

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

W 2007 roku 60% wszystkich mieszkań w Gostyniu było własnością osób fizycznych, a nieco ponad 36% znajdowało się w zasobach spółdzielni mieszkaniowych. Zaobserwować można spadek liczby mieszkań będących własnością gminy i spółdzielni mieszkaniowych, na rzecz wzrostu liczby mieszkań osób fizycznych.

Wykres 2. Struktura własności mieszkań w Gostyniu w 2007 roku

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (74,5 m²) przewyższała w 2008 roku średnią wartość krajową o 6,1%, natomiast powierzchnia przypadająca na 1 mieszkańca (22,4 m²) była niższa od wartości średniej o 7,5%.

Ponad 99,3% lokali w Gostyniu wyposażonych jest w bieżącą wodę, 95,3% posiada łazienkę, a 91,2% mieszkań jest centralnie ogrzewane. Powyższa sytuacja nie uległa zmianie od 2005 roku.

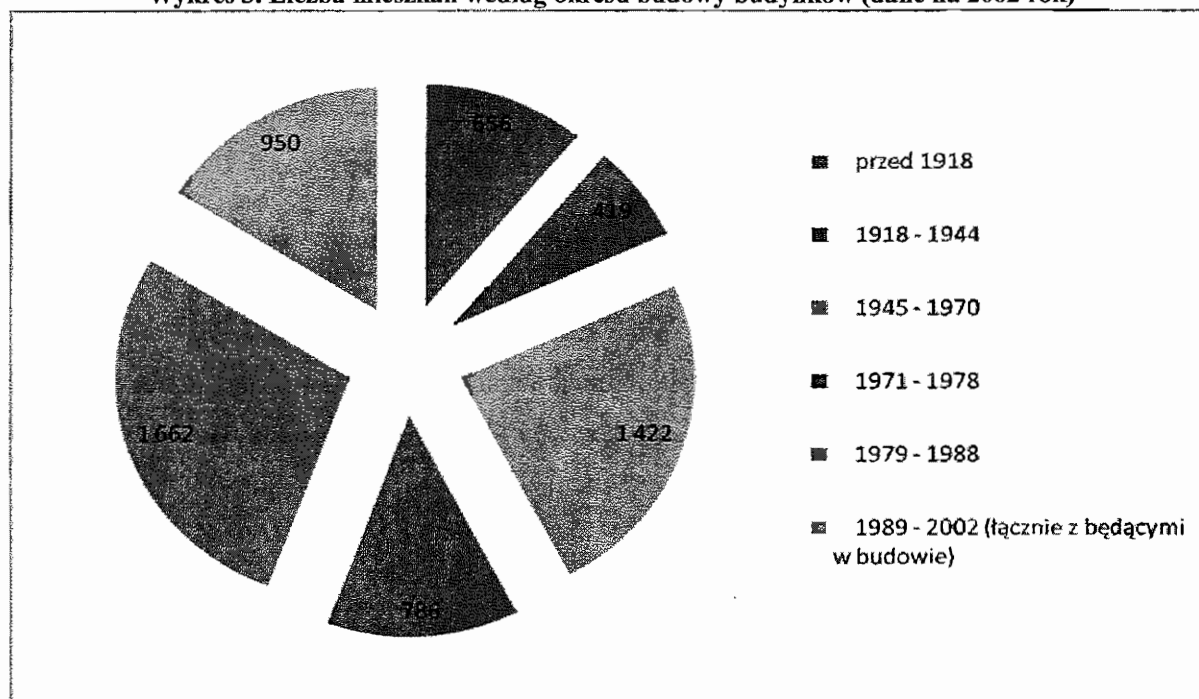
Biorąc pod uwagę okres budowy budynków mieszkalnych, zdecydowana większość mieszkań znajduje się w obiektach zbudowanych przed 1989 rokiem i jest ich aż 84%. Pozostałe budynki zostały zbudowane (lub były w trakcie budowy) w okresie 1989 – 2002.

Tabela 6. Wyposażenie mieszkań w podstawowe media

Wyszczególnienie	2006	2007	2008
Wodociąg	6 070	6 083	6 117
Ustęp spłukiwany	5 908	5 921	5 955
Łazienka	5 820	5 833	5 867
Centralne ogrzewanie	5 572	5 585	5 619
Gaz sieciowy	5 523	5 536	5 559

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Wykres 3. Liczba mieszkań według okresu budowy budynków (dane na 2002 rok)

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

i) Analiza zasobów rekreacyjno - turystycznych i możliwości rozwoju turystyki

Dzięki bogatej historii Gostyń może poszczycić się pięknymi zabytkami. W pobliżu gostyńskiego rynku znajduje się najstarszy z nich: kościół farny p.w. św. Małgorzaty.

Rycina 2. Kościół farny p.w. św. Małgorzaty w Gostyniu

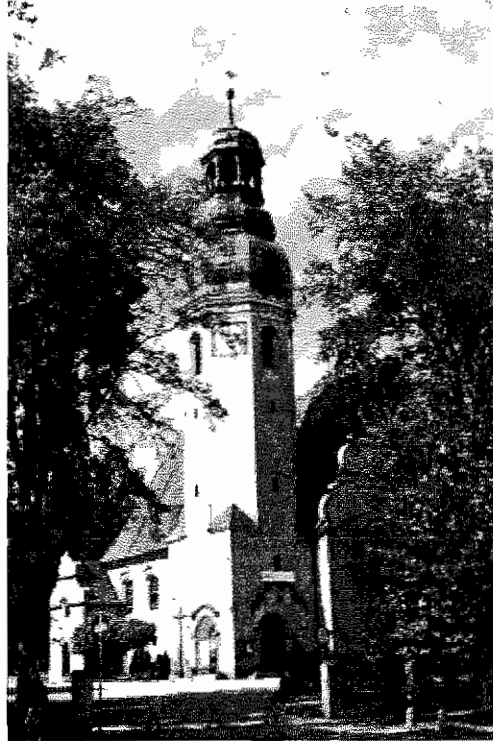

Źródło: Urząd Miejski w Gostyniu

Wzmianki w źródłach historycznych świadczą o istnieniu świątyni już w XIII w. Kościół początkowo był świątynią jednonawową, w XV w. dobudowano nawy boczne oraz prezbiterium. W XVI w. dokonano dalszej rozbudowy i kościół zyskał: wieżę, kruchtę i kaplicę św. Anny. Dziś fara jest trójnawowym, późnogotyckim kościołem z przykościelnym dziedzińcem otoczonym murem z osiemnastowieczną bramą. W środku kościoła znajduje się ołtarz główny, pochodzący z 1640 r.

Kolejnym, wartym uwagi zabytkiem Gostynia jest powstały w latach 1907-1909 neorenesansowy kościół p.w. św. Ducha. Początkowo świątynia służyła protestantom, a po zakończeniu drugiej wojny światowej przekształcono ją w parafialny kościół rzymskokatolicki. Na uwagę zasługuje jednonawowe wnętrze z nowoczesnym ołtarzem głównym.

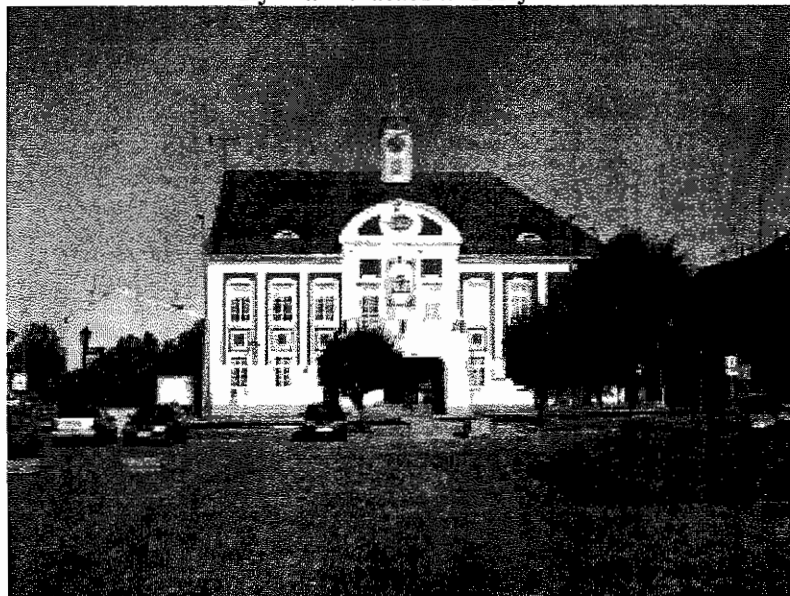
Rycina 3. Kościół p.w. św. Ducha

Źródło: Urząd Miejski w Gostyniu

Zabytkowy charakter mają domy z XVIII i XIX w. położone przy ul. 1 Maja. W centrum miasta, przy gostyńskim rynku położony jest ratusz. Obecny kształt budynkowi nadano w latach 1910-1912, a później wielokrotnie go przebudowywano. Na uwagę zasługuje tablica upamiętniająca rozstrzelane ofiary terroru hitlerowskiego, znajdująca się na ścianie frontowej gmachu. Obecnie ratusz jest siedzibą Urzędu Miejskiego w Gostyniu.

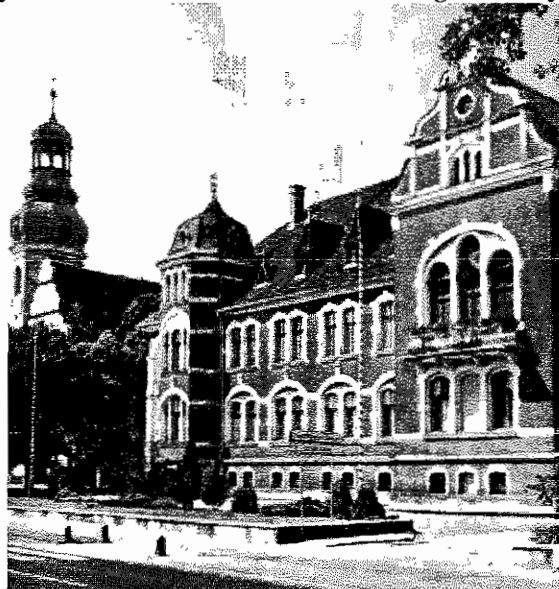
Rycina 4. Ratusz w Gostyniu

Źródło: Urząd Miejski w Gostyniu

Innym, wartym obejrzenia zabytkiem Gostynia jest gmach będący siedzibą Starostwa Powiatowego, wybudowany na ten cel w drugiej połowie XIX w. Współczesny charakter budynku pochodzi z okresu przebudowy w latach 1910-1912. Ściany budynku wykonano z nieotynkowanych, czerwonych cegieł ceramicznych i ozdobiono detalami tynkarskimi.

Rycina 5. Siedziba Starostwa Powiatowego w Gostyniu

Źródło: Urząd Miejski w Gostyniu

Przy tej samej ulicy położony jest zabytkowy budynek, w którym mieści się Zespół Szkół Ogólnokształcących. Gmach powstał w 1921 r. jako pomnik - wotum wdzięczności za odzyskanie przez Polskę niepodległości.

Rycina 6. Zespół Szkół Ogólnokształcących w Gostyniu

Źródło: Urząd Miejski w Gostyniu

Po ukończeniu prac – w 1924 r. – w budynku mieściło się gimnazjum. W czasie okupacji hitlerowskiej obiekt przekształcono na koszary. W 1945 r. gmach zniszczyła eksplozja przechowywanych w nim materiałów wybuchowych. Po wojnie budynek odbudowano.

Ponadto w bliskich okolicach Gostynia znajdują się inne ciekawe obiekty turystyczne, jak na przykład Bazylika i klasztor Oratorium św. Filipa Neri na Świętej Górze, pałace w Goli i Kosowie czy rezerwat „Torfowisko źródliskowe” w Starym Gostyniu.

Miasto Gostyń przecinają dwa istotne szlaki turystyczne. Pierwszym z nich jest Międzynarodowa Trasa Rowerowa R9 – tzw. Bursztynowy Szlak, który łączy chorwacką Pulę z Gdańskiem. Szlak ten wpisany został do Europejskiego Systemu Szlaków Rowerowych *EuroVelo* i posiada długość około 1930 km. Drugim jest Ziemiański Szlak Rowerowy ukazujący bogactwo krajobrazu i dziedzictwa kulturowego Wielkopolski. Trasa ma długość 245,4 km.

Gostyń nie dysponuje rozbudowaną bazą hotelowo – gastronomiczną. Liczba podmiotów gospodarczych PKD zarejestrowanych w Gostyniu w sekcji H – hotele i restauracje zmniejszyła się o 6 na przestrzeni ostatnich 4 lat³. W mieście funkcjonują tylko 2 hotele i pensjonat. W Gostyniu działalność gastronomiczną prowadzi kilka restauracji, bary i pizzerie, jednak jest to stanowczo za mało, aby w pełni wykorzystać potencjał turystyczny miasta.

Gostyń dysponuje bogatą ofertą sportowo - rekreacyjną, co znajduje swoje odzwierciedlenie w organizowaniu licznych imprez oraz posiadaniu odpowiedniej bazy sportowej. Działają różne kluby i organizacje sportowe, a odbywające się sezonowo rozgrywki i turnieje przyciągają rzesze kibiców i obserwatorów. Do najpopularniejszych dyscyplin należą: piłka nożna i siatkówka. W ostatnim czasie na znaczeniu zyskuje również jeździectwo. Wśród pozostałych dyscyplin sportowych znajdują się m.in.: kręglarstwo, kolarstwo, wędkarstwo, strzelectwo, lekkoatletyka.

Prowadzeniem obiektów i urządzeń sportowych zajmuje się Ośrodek Sportu i Rekreacji. Zarządzaniem obejmuje on: trzy boiska do piłki nożnej, boisko do piłki siatkowej, boisko do piłki plażowej, kort tenisowy, widownia na 1500 miejsc, pawilon sportowy (siłownia), pływalnia odkryta sezonowa (1500 m³ wody), kręgielnia sześciotorowa, parkingi

³ Według danych z Głównego Urzędu Statystycznego

przydrożne. Zajmuje się również prowadzeniem krytej pływalni „Na Fali” oraz zarządzaniem kompleksem sportowym przy ul. Słowackiego i boiskami ze sztuczną nawierzchnią na dużych osiedlach mieszkaniowych.

Ciekawą ofertę sportową proponuje również Centrum Sportowe „SZEWA”, gdzie można wynająć korty (2 korty do tenisa ziemnego pokryte sztuczną trawą) oraz boiska do piłki nożnej (4 boiska naturalne i 1 sztuczne), a także boisko do piłki plażowej (siatkówka lub nożna). Wszystkie boiska i korty są sztucznie oświetlane. Centrum dysponuje również szatniami z prysznicami oraz ogródkiem z grillem. W Centrum działa Stowarzyszenie „SZEWA”, którego podstawowym celem działalności jest upowszechnianie kultury, edukacja kulturalna i wychowanie poprzez sztukę oraz dbałość o prawidłowy rozwój psychofizyczny i zdrowie mieszkańców.

Ponadto na terenie miasta znajdują się inne obiekty sportowo – rekreacyjne:

- Osiedle Konstytucji 3 Maja – boisko wielofunkcyjne ze sztuczną trawą;
- Plac przy ul. Leszczyńskiej – boisko wielofunkcyjne o nawierzchni poliuretanowej;
- ul. Lipowa – boisko ogólnodostępne o nawierzchni z trawy syntetycznej;
- Szkoła Podstawowa nr 1 – boisko wielofunkcyjne o nawierzchni poliuretanowej;
- Szkoła Podstawowa nr 5 – sala sportowa z widownią i zapleczem socjalnym
- Gimnazjum nr 1 w Gostyniu – hala sportowa (44 x 22 m);
- Szkoła Podstawowa nr 2 w Gostyniu – hala sportowa z widownią;
- Delegatura Automobilklubu Leszczyńskiego – tor kartingowy (800 m);
- Zespół Szkół Zawodowych w Gostyniu – sala gimnastyczna (24 x 12 m);
- Zespół Szkół Ogólnokształcących w Gostyniu – sala sportowa z widownią i zapleczem socjalnym;
- Liga Obrony Kraju – strzelnica kryta do strzelania na 50 m.

Wiele imprez i przedsięwzięć, których inicjatorami i organizatorami są stowarzyszenia, cieszy się olbrzymim zainteresowaniem publiczności i zyskuje jej wysokie oceny. Do tej grupy należy „Strefa militarna” gromadząca wojskowe grupy rekonstrukcyjne i historyczne pojazdy. Gostyńska Majówka z Koźmi to święto miłośników tych zwierząt. Dzięki uczestnictwu Gostyńskiego Ośrodka Kultury „Hutnik” w licznych projektach gostynianie mieli okazję, aby spotkać się m.in. z teatrem, operą i jazzem. Na osiedlu Pożegowo znajduje się osada rycerska, gdzie można podpatrzeć jak żyło się w średniowieczu.

Należy też zaznaczyć rolę Gostynia w turystyce pielgrzymkowej, wiążącej się z kultem Maryjnym na Świętej Górze. Pielgrzymi odwiedzający barokowy zespół klasztorny

filipinów, zlokalizowany w granicach administracyjnych gminy Piaski, są częstymi gośćmi w Gostyniu. Również imprezy kulturalne organizowane przez Kongregację Oratorium Św. Filipa Neri na Świętej Górze stanowią element promocyjny. W tej dziedzinie szczególną rolę odgrywa Festiwal Muzyki Oratoryjnej „*Musica Sacromontana*”, którego celem jest popularyzacja muzyki klasycznej w interpretacji najwybitniejszych polskich wykonawców, a także przywracanie do życia dziedzictwa kultury narodowej, jakim są dzieła twórców żyjących przed laty w Gostyniu.

j) Identyfikacja problemów

W wyniku szczegółowych analiz uwzględniających uwarunkowania środowiskowe, własności gruntów i budynków, stan infrastruktury komunikacyjnej oraz infrastruktury technicznej zidentyfikowano następujące problemy w zakresie zagospodarowania przestrzennego:

- uciążliwy ruch tranzytowy na głównych drogach miejskich poprowadzonych przez centrum miasta,
- zatory drogowe powstające w wyniku wzrostu natężenia ruchu, który powoduje zmniejszenie przepustowości istniejących dróg,
- duże natężenie hałasu, spalin i wibracji,
- zły stan techniczny dróg,
- zły stan części terenów przestrzeni publicznej,
- niewykorzystane lub słabo wykorzystane tereny zielone,
- mała liczba mieszkań (powierzchnia mieszkań przypadająca na 1 mieszkańca niższa od średniej krajowej),
- wysokie zanieczyszczenie wód powierzchniowych,
- rosnące zanieczyszczenie wód gruntowych,
- eksploatacja przestarzałych instalacji grzewczych,
- spalanie odpadów w domowych paleniskach,
- występowanie nielegalnego zrzutu ścieków do wód lub do ziemi.

2 Gospodarka

2.1. Struktura i trendy podstawowych branż gospodarki na terenie miasta

Analizując dane GUS, przedstawiające liczbę podmiotów gospodarczych na terenie Gostynia w latach 2006-2009, można zauważyć jej wzrost do 2008 roku. Rok później nastąpił jednak spadek liczby podmiotów gospodarczych aż o 20. W omawianym okresie, największy przyrost nastąpił w 2007 roku i w stosunku do roku poprzedniego, był na poziomie 0,5%. Liczba podmiotów gospodarczych w 2009, była mniejsza w porównaniu do roku 2006 o 0,3% i w grudniu 2009, wynosiła 2449 jednostek.

Jak wynika z danych, największy udział w budowaniu struktury rynku należy do podmiotów gospodarczych sekcji G (handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego). Liczba tych jednostek w okresie od 2006 do 2009 roku zmniejszała się, wynosząc na koniec 2009 roku 731 podmiotów, co oznacza spadek na poziomie 7,8%.

Do najszybciej rozwijającej się sekcji, zaliczamy sekcję F (budownictwo), sekcję N (ochrona zdrowia i pomoc społeczna) oraz O (działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała). W stosunku do roku 2006, rok 2009 przyniósł im odpowiednio 13,6%, 8,7% i 8,5% wzrostu liczby podmiotów.

W roku 2009 (do 2006) największy spadek odnotowano w ilości jednostek sekcji K (obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej) i sekcji G (handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego), wynoszący odpowiednio 8% i 7,8%.

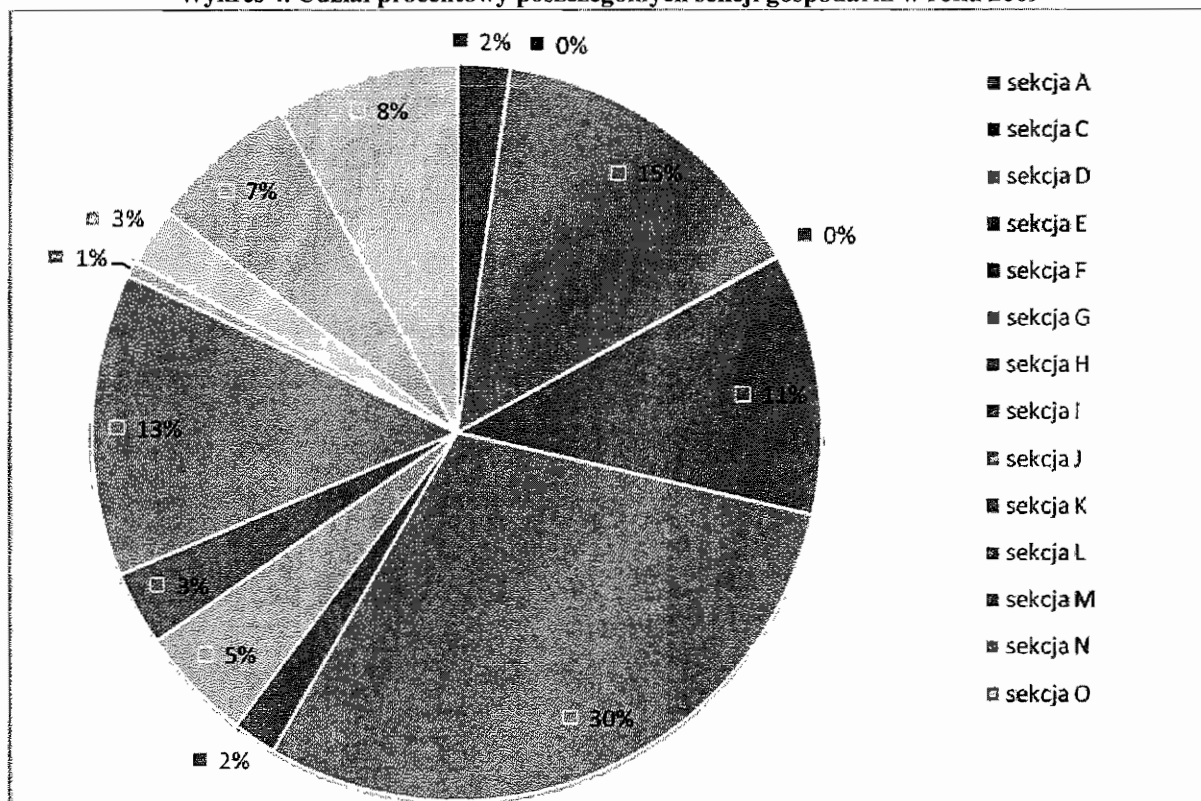
Tabela 7. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Gostyniu (wg sekcji PKD) w latach 2006-2009.

sekcje PKD	2006	2007	2008	2009
Ogółem	2 456	2 467	2 469	2 449
sekcja A rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	52	53	54	56
sekcja C górnictwo	1	1	1	1
sekcja D przetwórstwo przemysłowe	356	364	358	361
sekcja E wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	1	1	1	1

sekcja F budownictwo	243	254	281	281
sekcja G handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	788	774	751	731
sekcja H hotele i restauracje	54	52	48	48
sekcja I transport, gospodarka magazynowa i łączność	118	118	119	124
sekcja J pośrednictwo finansowe	82	78	81	80
sekcja K obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	352	350	355	326
sekcja L administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	16	16	16	16
sekcja M edukacja	62	55	53	64
sekcja N ochrona zdrowia i pomoc społeczna	147	153	161	161
sekcja O działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	184	198	190	199

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji BDR

Wykres 4. Udział procentowy poszczególnych sekcji gospodarki w roku 2009

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Na terenie Gostynia działa kilka instytucji i związków z otoczenia biznesu, które zajmują się wspieraniem przedsięwzięć gospodarczych stymulujących lokalny rozwój. Organizacje te wspierają przedsiębiorców i pomagają osobom bezrobotnym poprzez rozwijanie i propagowanie wszelkich form działalności gospodarczej, a także uczestniczą w inicjatywach służących tworzeniu nowych miejsc pracy (np. poprzez udzielanie poręczeń kredytowych). Są to m.in.:

- Samorządowy Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o. w Gostyniu;
- Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości Powiatu Gostyńskiego;
- Stowarzyszenie Kupców Ziemi Gostyńskiej.

2.2. Liczba podmiotów gospodarczych w danych sektorach

Jak wynika z danych GUS, największy udział w budowie rynku (97,4% w 2009 roku) należy do podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w sektorze prywatnym. W latach 2006-2009 ogólna liczba jednostek tego sektora była zmienna, a głównym powodem wahań były zmiany w liczbie jednostek prowadzonych przez osoby fizyczne. W roku 2008, stanowiły one 82,4% sektora prywatnego.

Liczba jednostek sektora publicznego (stanowiącego zaledwie 2,6% rynku) do roku 2008 systematycznie zmniejszała się, osiągając wartość 61 i nie uległa zmianie w roku następnym.

Największy wzrost - 11,8% odnotowany został w 2009 roku (do roku 2005), w liczbie spółek handlowych. Szczegółowe dane zawarte są w poniższej tabeli.

Tabela 8. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sektorów własnościowych w latach 2006 - 2009

		2006	2007	2008	2009
Ogółem	jed.gosp.	1562	1594	1579	1588
Sektor publiczny					
podmioty gospodarki narodowej ogółem	jed.gosp.	71	62	61	61
państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	jed.gosp.	50	42	42	42
przedsiębiorstwa państwowe	jed.gosp.	1	0	0	0
spółki handlowe	jed.gosp.	6	6	5	5

Sektor prywatny					
podmioty gospodarki narodowej ogółem	jed.gosp.	2 385	2 405	2 408	2 388
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	jed.gosp.	1 968	1 972	1 992	1 968
spółki handlowe	jed.gosp.	88	99	102	109
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	jed.gosp.	18	17	22	23
spółdzielnie	jed.gosp.	15	16	14	14
fundacje	jed.gosp.	2	3	2	2
stowarzyszenia i organizacje społeczne	jed.gosp.	44	48	47	49

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

2.3. Główni pracodawcy i zatrudnienie

Duże znaczenie dla tempa rozwoju gospodarczego oraz jego kierunków mają działające na terenie miasta i gminy podmioty gospodarcze. Gostyń posiada dobre zaplecze pozwalające na rozwój przemysłu rolno-spożywczego. Do ważniejszych podmiotów gospodarczych w Gostyniu należą:

- Spółdzielnia Mleczarska w Gostyniu – producent znanych w skali kraju i nagradzanych przetworów mlecznych,
- Zakład Zielarski „Kawon-Hurt” S.J. – przetwórca ziół,
- Pfeifer & Langen Polska S.A. - cukrownia,
- Ardagh Glass Gostyń S.A. - producent szkła opakowaniowego dla branży spożywczej,
- Teriel Sp. z o.o. - odlewnia żeliwa,
- NETBOX Sp. z o.o - producent opakowań tekturowych,
- WIX Filtron - wytwórca filtrów,
- Zakłady Mięsne "Łagrom" – chłodnie,
- Fabryka Styropianu ARBET s.c. - producent styropianu,
- GOSBUD Przedsiębiorstwo Budowlano-Usługowe – firma budowlana,
- ZUPTOR Zakład Usług i Realizacji Postępu Technicznego,
- P.W. „ROMOS” s.j. – przedsiębiorstwo handlu wyrobami hutniczymi oraz budowlanymi,

- Przedsiębiorstwo Przewozów Międzynarodowych i Krajowych PIMEN - usługi transportowe,
- "Powozy Konne Henryk Glinkowski" Sp. J.,
- „Kołodziejstwo” – Wyrób Powozów Konnych Andrzejewski.

Ponadto dość prężnie rozwija się handel samochodami oraz wszelkie usługi motoryzacyjne.

Wielkość zatrudnienia w Gostyniu ulegała tendencji spadkowej w latach 2006 – 2009. W roku 2009 zwiększyła się niemal o 10% w stosunku do roku 2006 i jest niższa w analizowanym okresie. Na przestrzeni ostatnich kilku lat obserwuje się zmniejszenie zatrudnienia w największych jednostkach gospodarczych, pomimo niewielkiego zwiększenia ich liczby. Natomiast poziom zatrudnienia w podmiotach średnich i małych utrzymuje tendencję rosnącą w związku ze wzrostem liczby ww. podmiotów.

Tabela 9. Wielkość zatrudnienia w latach 2006-2009

Pracujący wg płci	2006	2007	2008	2009
Ogółem	7 111	6 951	6 783	6 687
Kobiety	3 913	3 686	3 691	3 659
Mężczyźni	3 198	3 265	3 092	3 028

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

2.4. Kierunki rozwoju gospodarki miasta

Rozwój gospodarki miasta odbywa się w dwóch głównych kierunkach. Pierwszym z nich jest sprawienie, aby Gostyń stał się prężnym ośrodkiem gospodarczym o znaczeniu regionalnym. Umożliwić to mają przede wszystkim:

- wykreowanie dobrego klimatu dla rozwoju przedsiębiorczości – ważne z punktu widzenia rozwoju lokalnych podmiotów gospodarczych, wpływa również znacząco na podniesienie konkurencyjności miasta na tle regionu. Należy w związku z tym wspierać inwestycje, zwłaszcza wśród sektora MŚP, który ma ograniczone zdolności do wdrażania nowych technologii. Działania mające na celu kreowanie dobrego klimatu dla rozwoju przedsiębiorczości to np.:
 - pomoc administracyjna i organizacyjna dla osób zakładających i prowadzących działalność gospodarczą;

- wspieranie przedsiębiorstw w zakresie tworzenia usług elektronicznych między przedsiębiorstwami oraz wdrażania nowoczesnych technologii informacyjnych i komunikacyjnych;
 - system ulg i zwolnień podatkowych na terenie całej gminy;
 - utworzenie lokalnej strefy przemysłowej, oferującej inwestorom dogodny system zwolnień podatkowych i możliwość rozwoju;;
 - doskonalenie istniejących baz danych na temat lokalnych przedsiębiorstw i ich produktów, potencjalnych rynków zbytu, kontrahentów, dostawców, etc.;
 - zapraszanie lokalnych przedsiębiorców do konsultacji i współpracy przy przedsięwzięciach inwestycyjnych i kulturalnych;
 - zachęcanie do powiązań kooperacyjnych między przedsiębiorstwami oraz między przedsiębiorstwami a jednostkami naukowo – badawczymi;
 - doskonalenie i stała aktualizacja oferty gruntów inwestycyjnych przeznaczonej dla zainteresowanych przedsiębiorców;
 - stworzenie systemu szybkiego obiegu informacji dla lokalnych przedsiębiorstw o gminnych, powiatowych oraz komercyjnych ofertach przetargowych;
 - kreowanie aktywnej polityki sprzyjającej inwestowaniu i tworzeniu nowych miejsc pracy oraz wsparcie w zakresie doradztwa gospodarczego.
- podniesienie potencjału turystycznego miasta – turystyka jest bardzo ważną gałęzią gospodarki, ożywiającą lokalny handel i działalność usługową. Mimo niewielkiego zróżnicowania krajobrazu w całej gminie, miasto Gostyń może skorzystać z rozwoju turystyki opartej na okolicznych obiektach przyrodniczych, zabytkach architektonicznych czy obiektach turystyki pielgrzymkowej. Główne kierunki działań, podjętych w celu podniesienia potencjału turystycznego miasta to np.:
 - przygotowanie i opracowanie strategii rozwoju turystyki;
 - aktualizacja oferty turystycznej Gostynia;
 - opracowanie materiałów informacyjnych, folderów i informatorów o szlakach turystycznych, bazie gastronomicznej i noclegowej, atrakcjach gminy;
 - podjęcie akcji informacyjno-szkoleniowej wśród mieszkańców zainteresowanych świadczeniem usług turystycznych i agroturystycznych.

Drugim z głównych kierunków rozwoju gospodarczego gminy jest stworzenie takich warunków, aby miasto Gostyń wraz z resztą gminy postrzegane było jako miejsce przyjazne dla interesów i atrakcyjne dla wypoczynku. Przyczynić się do tego mają:

- wykreowanie rozpoznawalnej marki Gostyń – promocja Gostynia wpłynie zdecydowanie pozytywnie na wykorzystanie potencjału gospodarczego i turystycznego w całej gminie. Działania podjęte w tym celu to np.:
 - kreowanie wizerunku Gostynia jako miasta atrakcyjnego dla biznesu i spędzania czasu wolnego;
 - identyfikacja mieszkańców z miejscem swego zamieszkania;
 - promocja regionalnych produktów;
 - wykreowanie produktów rozpoznawalnych i identyfikowanych z Gostyniem.
- promocja gospodarcza w ramach Strefy Dobrego Biznesu – tworzenie nowych i wspieranie istniejącej strefy przemysłowej jest niezbędne dla zapewnienia dynamicznego wzrostu lokalnego sektora przedsiębiorstw. Działania podejmowane przez miasto to m.in.:
 - promocja walorów inwestycyjnych poprzez działania informacyjne i wspieranie sfery okołobiznesowej;
 - prezentacja walorów inwestycyjnych na imprezach targowych i wystawienniczych oraz w internecie;
 - promocja najlepszych, gostyńskich firm prowadzących działalność gospodarczą na rynkach zewnętrznych i lokalnych;
 - promocja potencjału gospodarczego ziemi gostyńskiej na rynkach zagranicznych i nawiązanie współpracy z firmami z krajów Unii Europejskiej i spoza niej;
 - prowadzenie działań promocyjnych w ścisłej współpracy z organizacjami zrzeszającymi przedsiębiorców.
- promocja walorów turystycznych i rekreacyjnych ziemi gostyńskiej – zapewnić ma trwały rozwój sektora turystyczno-usługowego, stymulować wzrost gospodarczy oraz rozwój intelektualno-kulturowy mieszkańców miasta poprzez:
 - rozwój turystyki pielgrzymkowej – wykreowanie kompleksu klasztornego i Bazyliki na Świętej Górze jako atrakcyjnego miejsca zabytkowego wkomponowanego w lokalny krajobraz kulturowy;
 - popularyzacja turystyki jeździeckiej jako atrakcyjnej formy wypoczynku;

- promocja lokalnych tradycji i folkloru ziemi gostyńskiej;
- prezentacja walorów turystycznych na imprezach targowych i wystawienniczych oraz w internecie;
- promocja gminy poprzez sport.
- eksponowanie bogactwa kulturalnego ziemi gostyńskiej – komplementarne w stosunku do promocji walorów turystycznych i rekreacyjnych, zapewnia korzystny wpływ na prestiż miasta na szczeblu regionalnym, zwiększoną aktywność turystyczną oraz jakość życia mieszkańców Gostynia. Działania w ramach tego punktu to m.in.:
 - utworzenie kalendarza imprez organizowanych przez samorządy, instytucje i organizacje lokalne;
 - budowa stałego cyklu imprez tematycznych skierowanych do odbiorców lokalnych i regionalnych;
 - promocja Gostynia poprzez kulturę.

2.5. Identyfikacja problemów

Do głównych problemów w sferze gospodarki i przedsiębiorczości w Gostyniu można zaliczyć:

- bardzo duże rozdrobnienie przedsiębiorstw,
- malejącą liczbę pomiotów gospodarczych,
- znaczącą przewagę małych firm, które nie posiadają kapitału pozwalającego na rozwój, ani rezerw finansowych umożliwiających przetrwanie ewentualnych spadków koniunktury, co sprzyja załamaniom na lokalnym rynku pracy, hamuje inwestycje oraz wzrost zatrudnienia,
- ogólny spadek zatrudnienia w przeliczeniu na liczbę podmiotów gospodarczych,
- niski poziom przedsiębiorczości mieszkańców,
- słabo rozwiniętą bazę hotelowo – gastronomiczną hamującą rozwój turystyki.

2.6. Analiza możliwości budżetowych dotyczących realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych

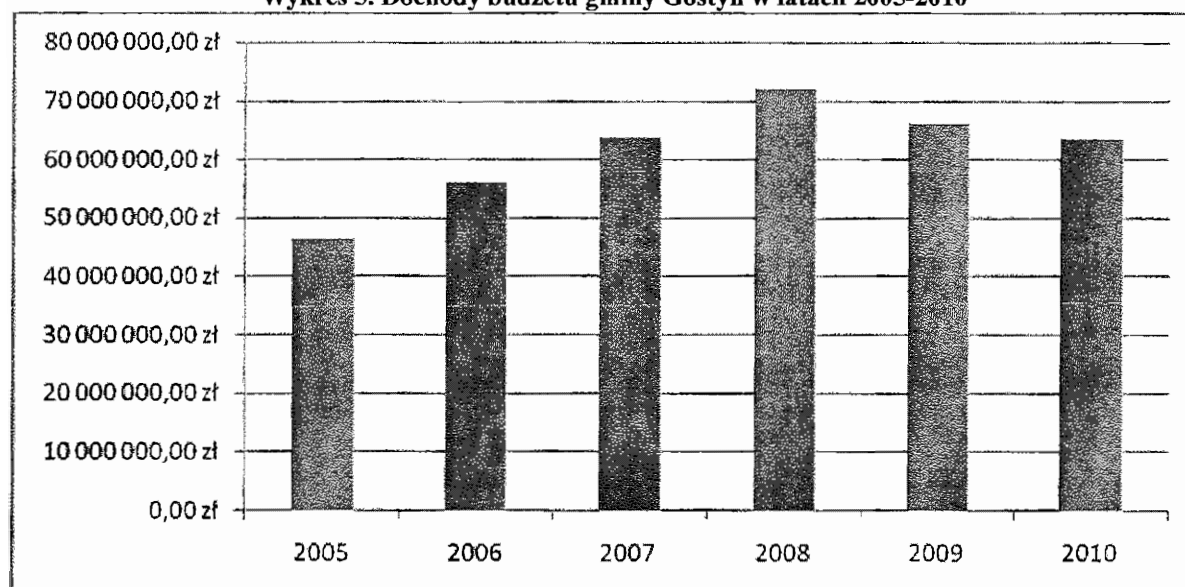
Budżet, czyli plan finansowy, musi wykazywać możliwość realizacji przez miasto zadań publicznych należących do zakresu jego działania. Odpowiednie środki finansowe są również niezbędne do realizacji celów rewitalizacji na terenie miasta. Źródłami finansowania alternatywnymi dla budżetu miasta mogą być dotacje z funduszy europejskich, kredyty bankowe, środki krajowe, pochodzące np. z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego

W celu pokazania możliwości finansowej realizacji zaplanowanych inwestycji, przeprowadzono analizę danych dotyczących budżetu gminy Gostyń.

W latach 2005-2008 dochody miasta wykazywały tendencję wzrostową. W latach następnych zanotowano spadek dochodów, do 63 612 190 zł, planowanych na rok 2010.

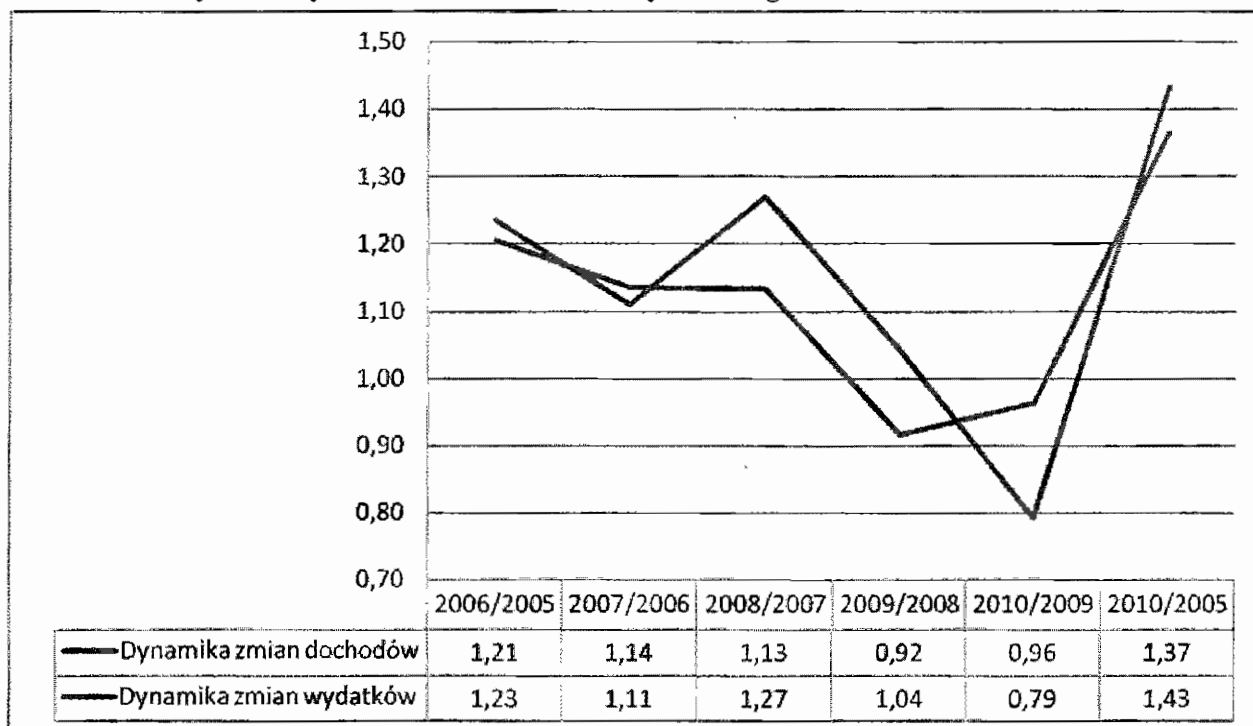
W stosunku do 2005 roku, dochody w 2010 wzrosły jednak o prawie 37%.

Wykres 5. Dochody budżetu gminy Gostyń w latach 2005-2010

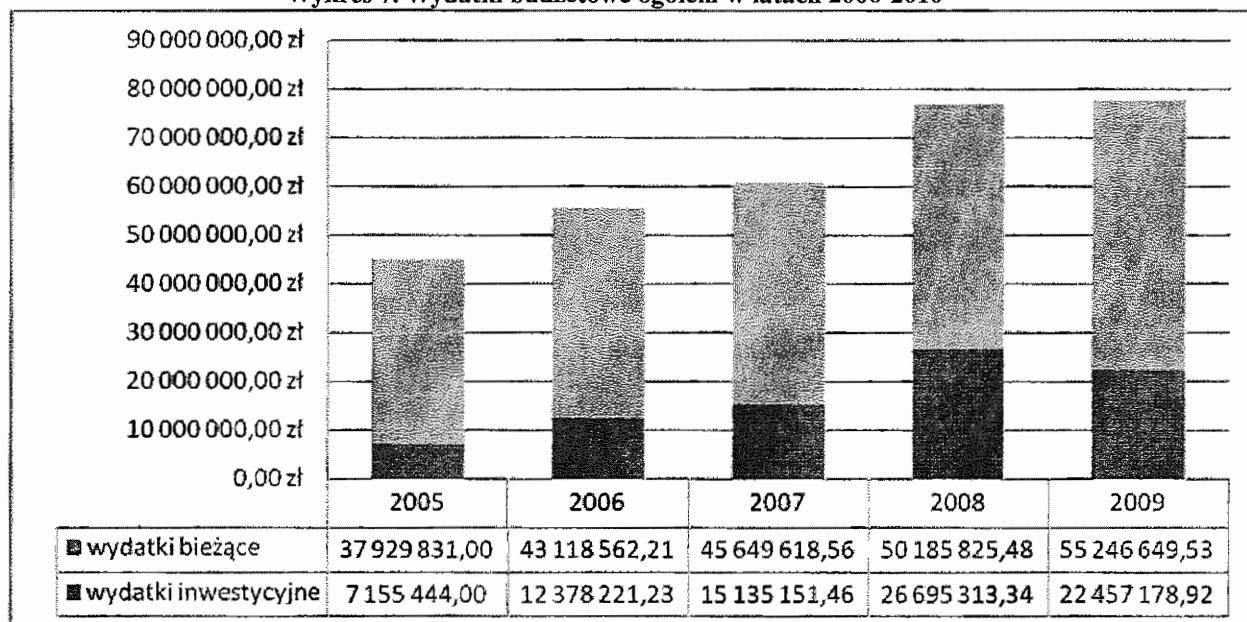
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych oraz Urzędu Miejskiego Gostyń (rok 2010 – planowane dochody)

Wykres 6. Dynamika zmian dochodów i wydatków ogółem w latach 2006-2010

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych oraz Urzędu Miejskiego Gostyń (rok 2010 – planowane dochody)

Wykres 7. Wydatki budżetowe ogółem w latach 2006-2010

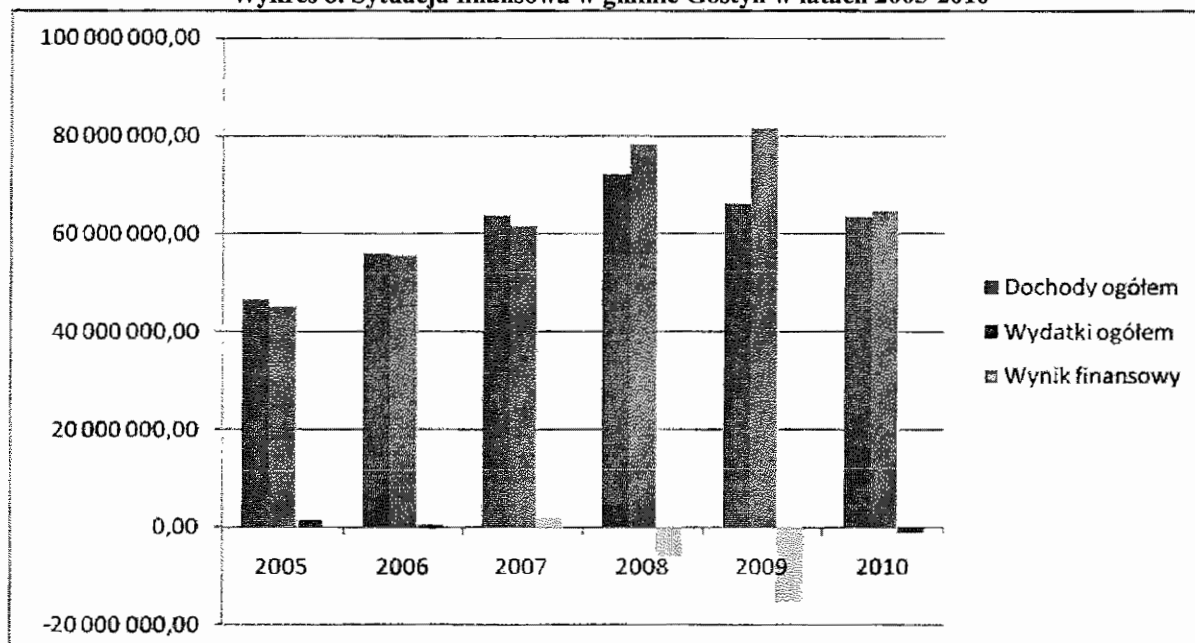

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych

Podobną dynamikę wzrostową wykazywały wydatki budżetowe, które wzrosły w analizowanym okresie z 45 mln zł w 2005 roku do 64 mln zł w 2010. Wzrost wydatków jest następstwem aktywności władz lokalnych w zakresie realizacji nowych inwestycji. Wydatki inwestycyjne wzrosły z 7,16 mln zł w 2005 roku, do ponad 22 mln zł w 2009, stanowiąc

ponad 27,5% wydatków ogółem.

Wykres 8. Sytuacja finansowa w gminie Gostyń w latach 2005-2010

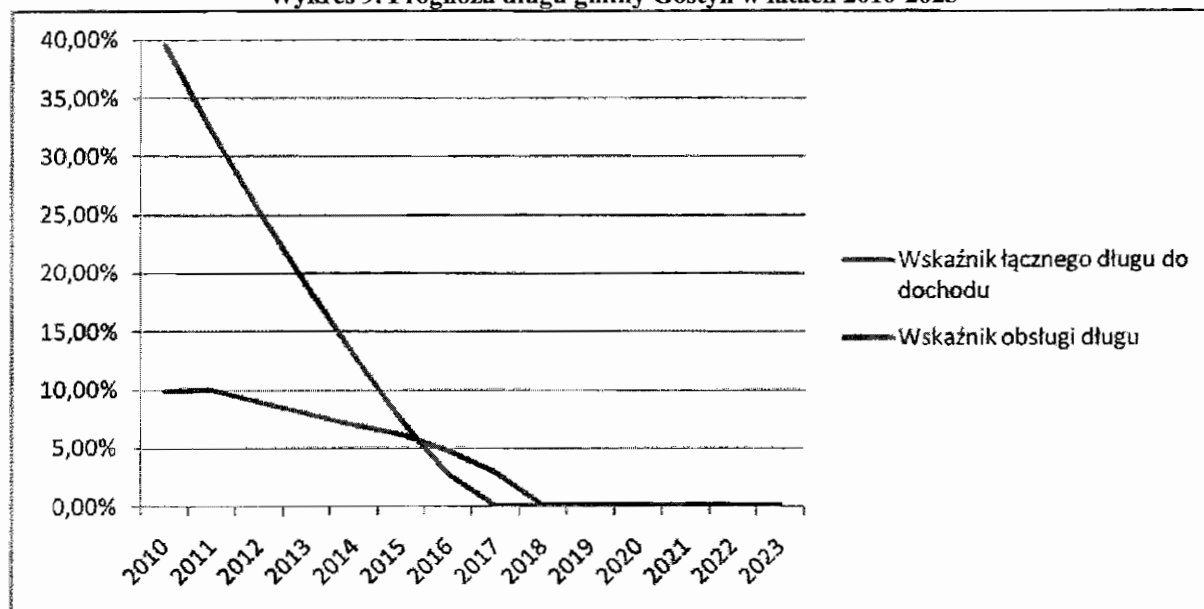
Zródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych oraz Urzędu Gminy Gostyń (rok 2010 – planowane dochody i wydatki)

Znaczny wzrost wydatków, przewyższający dynamikę zmian dochodów budżetowych ma swoje odzwierciedlenie w powstaniu deficytu budżetowego gminy Gostyń w latach 2008 i 2009. Plan budżetu na 2010 rok zakłada jednak zminimalizowanie deficytu, który ma wynieść nieco ponad milion złotych.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu uchwałą nr SO-0951/42/P/9/2009/LN z dnia 07.12.2009 r. wydała pozytywną opinię o prognozie kształtowania się długu publicznego gminy Gostyń. W analizowanym okresie 2010 – 2023 wartości ww. wskaźników w żadnym z prognozowanych lat nie przekroczą poziomów dopuszczalnych w ustawie o finansach publicznych (art. 169 i 170, Dz. U. 2005 nr 249 poz. 2104), tj.: 60% dla wskaźnika łącznego długu do dochodów oraz 15% dla wskaźnika obsługi długu. Ponadto, w roku 2017 przewiduje się zredukowanie do zera długu publicznego, a jego obsługa po roku 2017 nie będzie przekraczała 0,2% dochodów do budżetu.

Wynika z tego fakt, że znaczny wzrost deficytu budżetowego w poprzednich latach nie wpływa negatywnie na wiarygodność finansową gminy, która będzie w stanie realizować inwestycje zawarte w niniejszym planie.

Wykres 9. Prognoza długu gminy Gostyń w latach 2010-2023

Źródło: opracowanie własne danych z prognozy długu gminy Gostyń oraz opinia RIO w Poznaniu z dnia 07.12.2009

Na podstawie powyższych analiz można stwierdzić, że finanse gminy prowadzone są w sposób należyty, nie doprowadzający do nadmiernego zadłużenia i utrzymujący wskaźniki finansowe na odpowiednim poziomie, określonym w ustawie o finansach publicznych. Gmina jest w stanie realizować zaplanowane inwestycje, wykorzystując zarówno własne, jak i zewnętrzne środki oraz posiada wysoką wiarygodność finansową.

3 Sfera społeczna

3.1 Struktura demograficzna mieszkańców miasta

31 grudnia 2009 roku w Gostyniu zameldowanych było 20 626 tys.⁴ osób. Na przestrzeni ostatnich 4 lat odnotowano systematyczny spadek liczby zameldowanych mieszkańców, a co za tym idzie, spadek gęstości zaludnienia z 1923 osób na km² w 2006 roku do 1914 osób na km² w 2009. Współczynnik feminizacji społeczeństwa Gostynia w 2009 r. wynosił 107 i utrzymuje się na stałym poziomie.

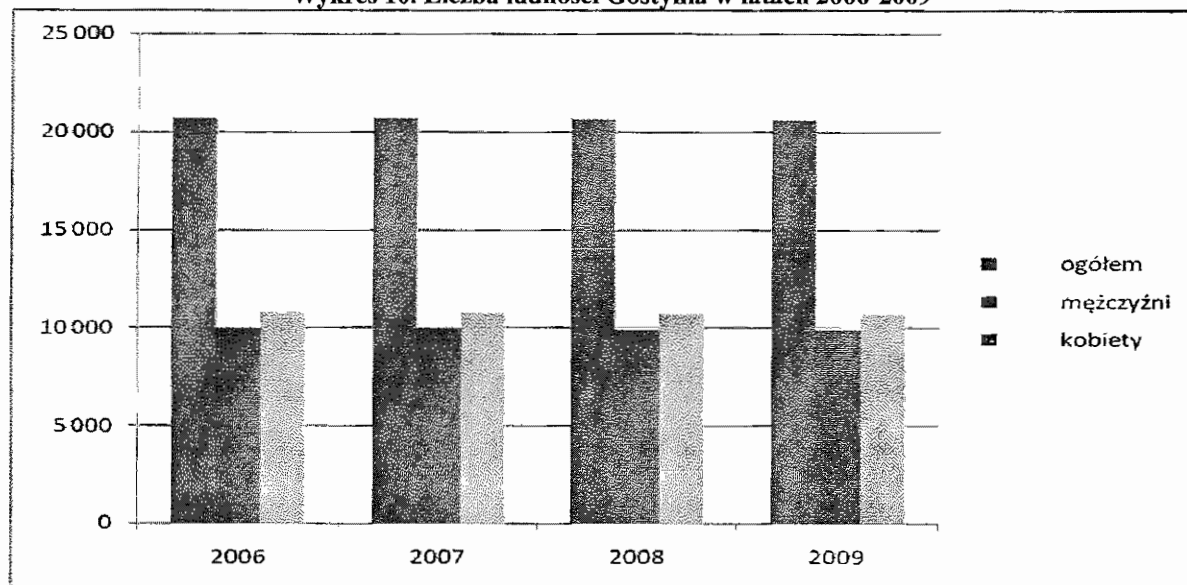
⁴ Dane GUS z 31.12. 2009 r.

Tabela 10. Ludność posiadająca stałe miejsce zameldowania w Gostyniu w latach 2006-2009

	2006	2007	2008	2009
ogółem	20 736	20 697	20 654	20 626
mężczyźni	9 958	9 966	9 938	9 940
kobiety	10 778	10 731	10 716	10 686

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Wykres 10. Liczba ludności Gostynia w latach 2006-2009

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

W 2006 r. w Gostyniu ludność w wieku produkcyjnym stanowiła 66,2% ogółu ludności. Niepokoić może jednak fakt zmniejszania się (o 7,8 procent od 2006 r.) liczby osób w wieku przedprodukcyjnym, na rzecz grupy poprodukcyjnej (wzrost o 6,5 procent od 2006 r.). Odzwierciedla to ogólnopolski trend związany ze starzeniem się społeczeństwa. (tabela 12). Nie jest to jeszcze zjawiskiem wyjątkowo negatywnym, jednak w przyszłości może stanowić o dużym obciążeniu demograficznym i znaczącym osłabieniu rozwoju gospodarczego.

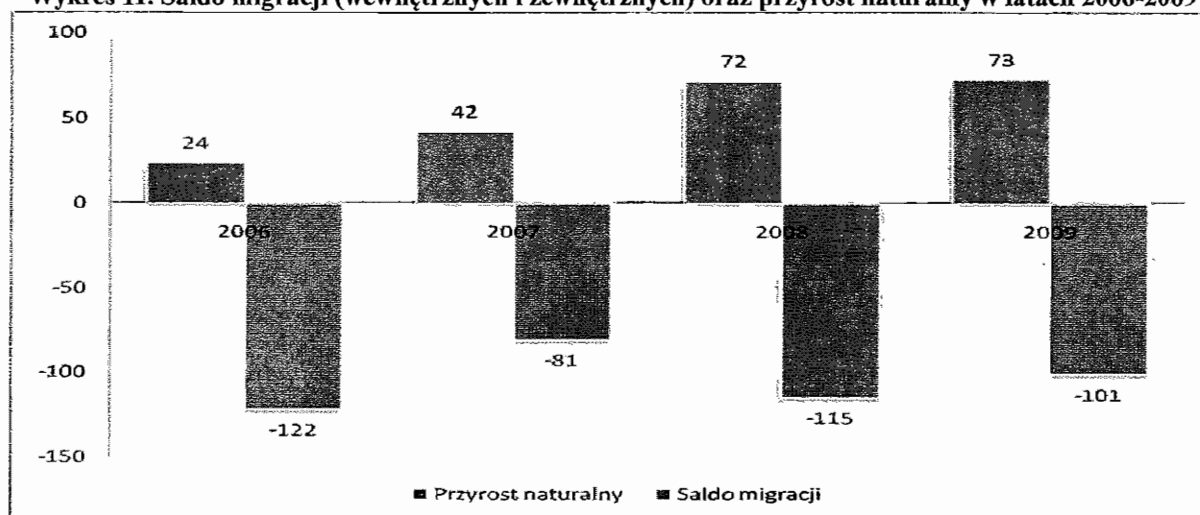
Jedną z głównych przyczyn zmniejszania się liczebności mieszkańców miasta są migracje wewnętrzne, związane z tendencją do opuszczania miasta na rzecz pobliskich wsi przez lepiej sytuowanych mieszkańców oraz zmniejszeniem napływu migracyjnego do miasta ze względu na brak atrakcyjnej pracy. Zjawisko to ogranicza jednak dość duży przyrost naturalny, zaobserwowany w latach 2008 – 2009. Jego wzrost w dalszych latach może doprowadzić do tendencji odwrotnej, czyli przyrostu liczby mieszkańców.

Tabela 11. Ruch naturalny i migracje w latach 2006-2009

Wyszczególnienie	2006	2007	2008	2009
Przyrost naturalny				
Ogółem	24	42	72	73
Mężczyźni	13	37	19	37
Kobiety	11	5	53	36
Saldo migracji				
Ogółem	-122	-81	-115	-101
Mężczyźni	-66	-29	-47	-35
Kobiety	-56	-52	-68	-66

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Wykres 11. Saldo migracji (wewnętrznych i zewnętrznych) oraz przyrost naturalny w latach 2006-2009

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Tabela 12. Liczba ludności wg ekonomicznych grup wieku oraz płci w latach 2006-2009

Wyszczególnienie	2006		2007		2008		2009	
	Ogółem	W %	Ogółem	W %	Ogółem	W %	Ogółem	W %
Populacja ogółem								
Ogółem	20 596	100	20 642	100	20 512	100	20 494	100
Mężczyźni	9 904	48	9 965	48	9 891	48	9 898	48
Kobiety	10 692	52	10 677	52	10 621	52	10 596	52
Wiek przedprodukcyjny								
Ogółem	4 200	100	4 041	100	3 943	100	3 876	100
Mężczyźni	2 158	51	2 075	51	2 026	51	2 001	52
Kobiety	2 042	49	1 966	49	1 917	49	1 875	48
Wiek produkcyjny								
Ogółem	13 540	100	13 663	100	13 580	100	13 562	100
Mężczyźni	6 808	50	6 930	50	6 902	51	6 948	51
Kobiety	6 732	50	6 733	50	6 678	49	6 614	49
Wiek poprodukcyjny								
Ogółem	2 856	100	2 938	100	2 989	100	3 056	100
Mężczyźni	938	33	960	33	963	32	949	31
Kobiety	1 918	67	1 978	67	2 026	68	2 107	69

Zródło: Główny Urząd Statystyczny

3.2 Infrastruktura społeczna

a) *Oświata*

W tabeli 13 przedstawiono placówki oświatowe funkcjonujące na terenie miasta Gostynia. Stan techniczny placówek oświatowych prowadzonych przez samorząd gminny ocenia się jako dobry, natomiast placówki prowadzone przez Starostwo Powiatowe w Gostyniu wymagają modernizacji – ich stan techniczny odbiega od obowiązujących standardów. W tabeli 14 przedstawiono liczbę uczniów uczęszczających do poszczególnych placówek oświatowych funkcjonujących na terenie Gostynia.

Tabela 13. Placówki oświatowe w Gostyniu w 2010 r.

Rodzaj placówki	Placówki
Przedszkola	4 prowadzone przez samorząd gminny, 3 przedszkola niepubliczne
Szkoły podstawowe	3 prowadzone przez samorząd gminny
Gimnazja	2 prowadzone przez samorząd gminny
Szkoły ponadgimnazjalne	prowadzone przez Starostwo Powiatowe w Gostyniu: – <u>Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Ziemi Gostyńskiej</u> (składający się z Liceum Ogólnokształcącego i Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych), – <u>Zespół Szkół Zawodowych im. Powstańców Wlkp.</u> (w jego skład wchodzi: Zasadnicza Szkoła Zawodowa, Technikum Uzupełniające, Liceum Profilowane, Szkoła Policealna i szkoły dla dorosłych),
Placówki pracy pozaszkolnej	prowadzone przez Starostwo Powiatowe w Gostyniu: – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
Inne placówki oświatowe	– Państwowa Szkoła Muzyczna I Stopnia, – Ośrodek Doskonalenia Zawodowego, – Zakład Doskonalenia Zawodowego,

Źródło: Urząd Miejski w Gostyniu, Starostwo Powiatowe w Gostyniu

Tabela 14. Liczba uczniów w Gostyniu w latach 2007 - 2009

Wyszczególnienie	2007	2008	2009
Liczba uczniów i słuchaczy ogółem, w tym:	4 479	4 292	4 042
Szkoły podstawowe	1 362	1 304	1 247
Gimnazja	1 199	1 074	1 010
Zespół Szkół Ogólnokształcących	669	681	655
Zespół Szkół Zawodowych	1 249	1 233	1 130

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

W Gostyniu niekorzystne zjawiska związane z procesem edukacji występują w niewielkim stopniu. Absolwenci gimnazjów najczęściej wybierają licea, w następnej kolejności: technika oraz zasadnicze szkoły zawodowe.

b) Kultura

Miasto szczyci się bogatą ofertą kulturalną. Ważnym obiektem kulturalnym, wokół którego organizuje się życie muzyczne mieszkańców jest oddana do użytku w 1993 r. Państwowa Szkoła Muzyczna. W odrestaurowanym obiekcie „strzelnicy” mieści się sala koncertowa – miejsce regularnych spotkań i imprez kulturalnych.

W sezonie letnim mieszkańcy mogą korzystać z muszli koncertowej (2 sceny, zaplecze techniczne i sanitarne), znajdującej się w parku miejskim przy ul. Strzeleckiej. Tu odbywają się koncerty, przedstawienia teatralne i występy zespołów. Park miejski w trakcie koncertów mieści nawet kilka tysięcy osób.

Na uwagę zasługuje oferta Gminnego Ośrodka Kultury „Hutnik”, gdzie w ramach klubów i sekcji uczestniczyć można w szerokiej gamie zajęć kulturalnych i artystycznych, np.: kapele podwórkowe, ognisko i klub plastyczny, grupa teatralna, kółko recytatorskie czy też zajęcia w ramach chóru. W okresie wakacyjnym Ośrodek organizuje kulturalne i sportowe atrakcje dla dzieci spędzających wakacje w mieście.

Miłośnicy X Muzy skorzystać mogą z oferty programowej kina „Pod Kopułą”, które od 2 lat oprócz aktualnego programu organizuje Noce Filmowe oraz cykliczne seanse specjalne w ramach Klubu Dobrego Filmu. Na seanse zapraszani są goście, którzy wprowadzają w tematykę filmu. Organizowane są również spotkania z reżyserami i aktorami. Projekt „Teatr Polska” sprawił, iż widzowie mieli okazję obejrzyć przedstawienia, które zaprezentowały: Teatr Heleny Modrzejewskiej z Legnicy oraz poznańskie Teatr Ósmego

Dnia, Teatr Polski i Teatr Strefa Ciszy. Dzięki uczestnictwu Gostyńskiego Ośrodka Kultury „Hutnik” w licznych projektach gostynianie mieli okazję, aby spotkać się m.in. z teatrem, operą i jazzem.

Gostyń ma swoje Muzeum. Wśród kilku tysięcy pozycji największą liczbę stanowią eksponaty etnograficzne, na które składa się przede wszystkim regionalny folklor oraz przedmioty codziennego użytku. Drugą kategorią najliczniej reprezentowaną jest historia - muzealia dotyczące historii Gostynia i okolic (np.: księgi cechowe, protokolarze bractw kurkowych, towarzystw i lokalnych instytucji). Sporo jest też numizmatów. Znaczną wartość historyczną mają przechowywane w gostyńskim Muzeum archiwalia (np.: dokumenty sygnowane przez Jana Kazimierza, Jana III Sobieskiego, Jana Henryka Dąbrowskiego czy Józefa Poniatowskiego). Tylko tutaj można zajrzeć do numerów „Orędownika Gostyńskiego”, „Ziemi Gostyńskiej”, „Głosu Gostyńskiego” czy „Łanu”. Ponad trzysta pozycji w zbiorach stanowią prace malarskie i rzeźby autorów z ziemi gostyńskiej przedstawiające region. Oprócz udostępniania i opracowywania zbiorów, Muzeum organizuje wystawy czasowe eksponatów własnych i wypożyczonych. Muzeum organizuje również liczne konkursy historyczne, popularyzujące historię ziemi gostyńskiej wśród młodzieży szkół podstawowych, gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych.

Od 1947 r. Gostyń posiada Bibliotekę Publiczną (Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Gostyniu). W latach 1968-1972 wybudowano nowy obiekt biblioteczny, w którym Biblioteka otrzymała 900 m² powierzchni. Biblioteka posiada 3 filie (1 w Gostyniu i 2 na terenie Gminy). Obecnie biblioteka jest w pełni skomputeryzowana, a czytelnicy mają zapewniony bezpłatny dostęp do Internetu. Uruchomiono również Punkt Informacji Europejskiej. Dzięki bogatej ofercie i prężnym działaniom Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Gostyniu należy do ścisłego grona bibliotek na najwyższym poziomie w województwie wielkopolskim.

c) *Ochrona zdrowia*

W Gostyniu mieści się szpital powiatowy, dysponujący 212 łózkami dla pacjentów (i 23 noworodkowymi). Obecnie na jedno łóżko przypadają 133 osoby z terenu gminy Gostyń.

Pozostałe usługi medyczne świadczone są przez niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, specjalistyczne zakłady opieki zdrowotnej oraz przychodnie, lekarzy rodzinnych i zespoły pielęgniarek i położnych – w ramach kontraktów z Narodowym Funduszem

Zdrowia. Działają również prywatne gabinety lekarskie oraz spółki pielęgniarek. W nagłych przypadkach mieszkańcy mogą liczyć również na pomoc pogotowia: – zespołu wyjazdowego reanimacyjnego - R i wypadkowego - W.

Na terenie miasta funkcjonują między innymi:

- Laboratorium Medyczne „LABOR” mgr Anna Jahnz-Krawiec;
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Leczenia Specjalistycznego „MEDICARE”;
- Niepubliczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej „PANMED” s.c.;
- Specjalistyczne Poradnie Lekarskie „Hipokrates” Sp. J.;
- NZOZ – Przychodnia Lekarzy Podstawowej Opieki Zdrowotnej „Medicus” s.c.;
- NZOZ Opieka Długoterminowa „DOLORE”;
- NZOZ Poradnie Chirurgii Ogólnej, Ortopedii i Chirurgii Dziecięcej;
- NZOZ Przychodnia Lekarzy Podstawowej Opieki Zdrowotnej „MEDGOS”;
- NZOZ Rehabilitacja, Fizykoterapia, Masaż Lecznicy;
- NZOZ Zespół Pielęgniarek i Położnych „ZDROWIE”;
- Niepubliczny Zakład Specjalistycznej Opieki Zdrowotnej „CONSULTUS”;
- Profilaktyka i Rehabilitacja „Akant” NZOZ;
- Specjalistyczny NZOZ „BIO-MEDOS”
- Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Gostyniu.

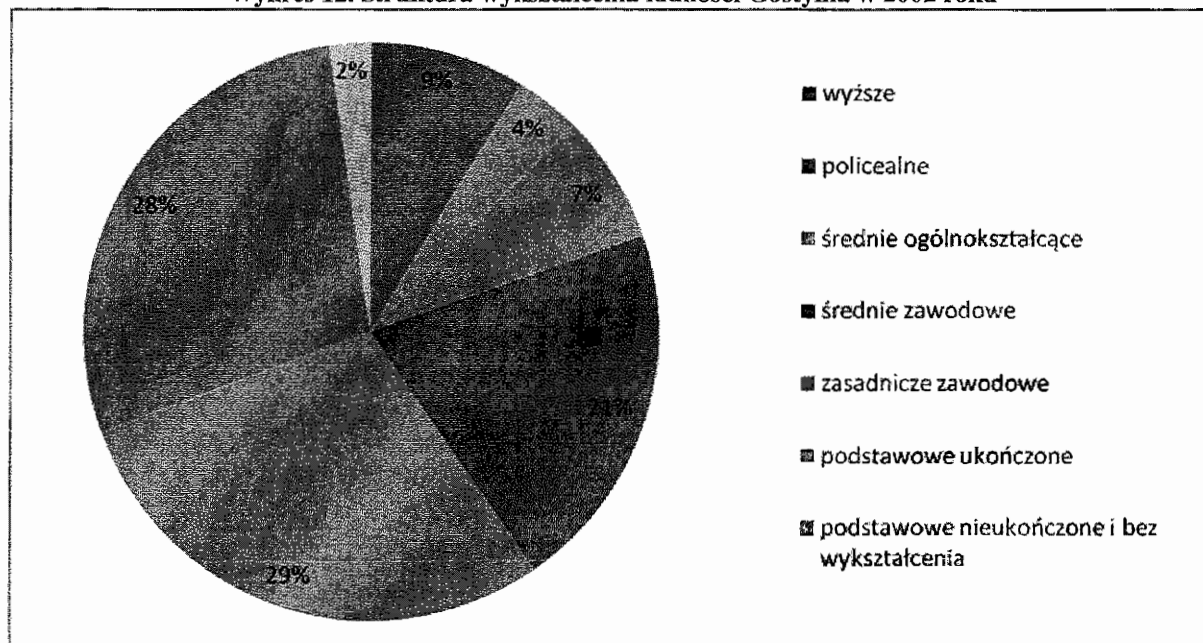
Na terenie miasta funkcjonuje ponadto 13 aptek.

3.3 Struktura społeczna mieszkańców miasta

a) Struktura wykształcenia społeczeństwa

Przeprowadzony w roku 2002 Narodowy Spis Powszechny umożliwił określenie struktury wykształcenia ludności, która została zaprezentowana na wykresie 12.

Wykres 12. Struktura wykształcenia ludności Gostynia w 2002 roku

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Najwięcej mieszkańców Gostynia posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe (29%) oraz podstawowe (26%). 21% mieszkańców posiadało w tym czasie wykształcenie średnie zawodowe, natomiast zaledwie 9% - wyższe. Przewaga osób z niskim wykształceniem wpływa niekorzystnie na rozwój gospodarczy miasta. Osobom tym trudniej jest znaleźć pracę i są bardziej podatne na problemy związane z patologiami i ubóstwem.

Struktura wykształcenia mieszkańców Gostynia wskazuje, że udział kobiet w poszczególnych grupach jest większy od udziału mężczyzn. Wyjątkiem jest przewaga mężczyzn z wykształceniem zawodowym.

Tabela 15. Struktura wykształcenia mieszkańców Gostynia według płci w 2009 roku

Wykształcenie według płci			
Rodzaj wykształcenia	Jednostka	Mężczyźni	Kobiety
wyższe	osoba	651	872
policealne	osoba	147	485
średnie ogólnokształcące	osoba	344	929
średnie zawodowe	osoba	1 883	1 743
zasadnicze zawodowe	osoba	3 197	1 887
podstawowe ukończone	osoba	1 871	3 072
podstawowe nieukończone i bez wykształcenia	osoba	186	222

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

b) *Stan i zróżnicowanie dochodowości gospodarstw domowych*

Liczbę rodzin i gospodarstw domowych w Gostyniu na tle gminy i powiatu przedstawia tabela 16. W mieście zamieszkuje co czwarta rodzina z całego powiatu gostyńskiego.

Tabela 16. Liczba gospodarstw domowych i rodzin w Gostyniu w 2002 r.

Obszar	Gospodarstwa domowe	Rodziny
Powiat gostyński	20 537	20 120
Gmina Gostyń	8 240	7 614
M. Gostyń	6 434	5 740
W. Gostyń	1 806	1 874

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

W Gostyniu rysuje się wyraźna przewaga jednorodzinnych gospodarstw domowych (tabela 21), co jest odzwierciedleniem ogólnego trendu do zanikania rodzin wielopokoleniowych w Polsce. Dominują gospodarstwa domowe 4 i więcej osobowe – 49%.

Tabela 17. Stan gospodarstw domowych w Gostyniu w 2002 r.

Wyszczególnienie	Liczba
Ogółem	6 434
Jednorodzinne ogółem	4 882
Jednorodzinne 2 osobowe	1 211
Jednorodzinne 3 osobowe	1 274
Jednorodzinne 4 i więcej osób	2 397
Dwurodzinne	408
Trzy i więcej rodzinne	14
Nierodzinne ogółem	1 130
Nierodzinne 1 osobowe	1 070
Nierodzinne 2 osobowe	51
Nierodzinne 3 osobowe	0
Nierodzinne 4 i więcej osobowe	4

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Narodowy Spis Powszechny przeprowadzony w 2002 r. wykazał, że głównym źródłem utrzymania niemal co trzeciej rodziny w Gostyniu była praca najemna w sektorze

prywatnym (tabela 18). Niepokoić może fakt, iż prawie 41% gospodarstw domowych utrzymuje się z niezarobkowych źródeł utrzymania (emerytury, renty, zasiłki).

Tabela 18. Główne źródła utrzymania gospodarstw domowych w Gostyniu w 2002 r.

Źródło utrzymania	Liczba
Praca najemna poza rolnictwem w sektorze publicznym	1 008
Praca najemna poza rolnictwem w sektorze prywatnym	2 086
Praca najemna w rolnictwie w sektorze publicznym	23
Praca najemna w rolnictwie w sektorze prywatnym	60
Praca na rachunek własny poza rolnictwem	577
Praca na rachunek własny w swoim gospodarstwie rolnym	34
Praca na rachunek własny w rolnictwie poza swoim gospodarstwem rolnym	3
Emerytura pracownicza, kombatancka i pochodne	1 374
Emerytura rolna	15
Renta z tytułu niezdolności do pracy	508
Renta socjalna	9
Renta rodzinna	300
Zasiłek dla bezrobotnych	123
Zasiłek pomocy społecznej	79
Inne, niezarobkowe źródło	148
Na utrzymaniu	74

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

c) *Bezrobocie*

Bezrobocie jest jednym z najbardziej istotnych problemów, hamujących rozwój, czy to gospodarczy czy społeczny. W latach 2006 do 2008 liczba bezrobotnych zdecydowanie malała (spadek o prawie 29% w stosunku do 2006 r.), jednak w 2009 roku wzrosła, osiągając poziom 8,7% bezrobotnych wśród ludności Gostynia w wieku produkcyjnym. Główną przyczyną tego wzrostu jest zachwianie sytuacji gospodarczej na świecie, co skutkuje mniejszą aktywnością podmiotów gospodarczych i wzrostem bezrobocia.

We wszystkich analizowanych latach można zaobserwować dużą liczbę osób długotrwale pozostających bez pracy. W 2006 roku długotrwale bezrobotni stanowili 66% bezrobotnych ogółem. W roku 2009 stosunek ten zmalał do 40%, co jednak w dalszym ciągu

jest stosunkowo wysokim odsetkiem.

Kolejnym negatywnym zjawiskiem jest duży udział wśród bezrobotnych osób z wykształceniem podstawowym lub bez wykształcenia. Stanowili oni w 2009 roku ponad 25% wszystkich bezrobotnych.

Tabela 19. Bezrobocie w Gostyniu w latach 2006 - 2009

Rok	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych ogółem	Liczba bezrobotnych z wykształceniem podstawowym, (niepełnym) lub gimnazjalnym i poniżej	Liczba bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 m-cy
2006	1408	395	896
2007	1109	311	664
2008	1002	267	473
2009	1179	298	477

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Gostyniu

d) Przystępczość

Przystępczość jest zjawiskiem wyjątkowo negatywnym, mającym swoje źródło głównie w patologich, wykluczeniu społecznym i ubóstwie. Zwłaszcza jeżeli chodzi o ludzi młodych, wśród których wychowanie w środowiskach patologicznych i wykluczonych społecznie budzi poczucie frustracji i niesprawiedliwości, sprowadzając ich na drogę przystępczości. Liczba przystępstw, niezależnie od ich ilości, zawsze ma niekorzystny wpływ na sytuację społeczeństwa. W Gostyniu można zauważyć spadek przystępczości na przestrzeni ostatnich lat, co dobrze świadczy o działaniach władz lokalnych w celu jej ograniczenia. Należy jednak stale podejmować nowe przedsięwzięcia mające na celu minimalizację tego zjawiska.

Tabela 20. Przestępczość w Gostyniu w latach 2006 - 2009

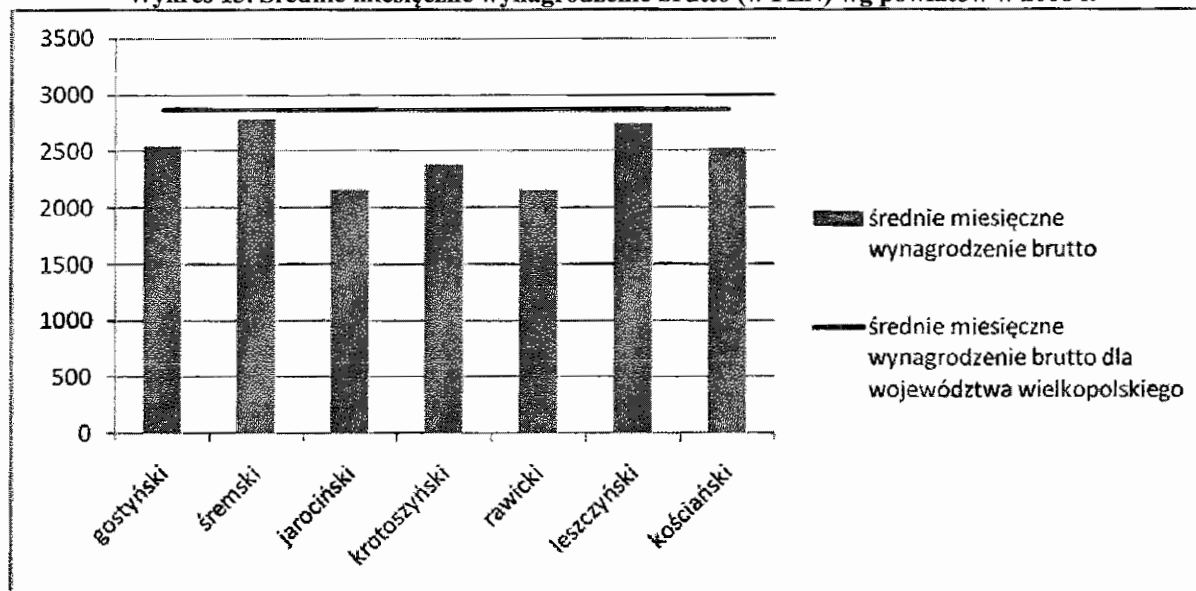
Rok	Liczba przestępstw ogółem	Liczba przestępstw i wykroczeń stwierdzonych (bez zdarzeń drogowych oraz przestępstw gospodarczych) z uwzględnieniem czynów karalnych osób nieletnich tj. do 17-tego roku życia	Czyny karalne osób nieletnich
2006	367	343	36
2007	328	304	37
2008	297	281	23
2009	278	270	24

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Gostyniu

e) *Poziom średniego wynagrodzenia*

Analizując dane z Urzędu Statystycznego w Poznaniu można stwierdzić, że średnie miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie gostyńskim jest na stosunkowo wysokim poziomie w porównaniu z powiatami sąsiadującymi. Wciąż jest jednak niższe od średniego wynagrodzenia dla całego województwa wielkopolskiego i stanowi 89% jego wysokości. Poniższy wykres zawiera zestawienie średnich miesięcznych wynagrodzeń brutto za 2008 rok dla powiatu gostyńskiego i powiatów graniczących z nim.

Wykres 13. Średnie miesięczne wynagrodzenie brutto (w PLN) wg powiatów w 2008 r.

Źródło: Rocznik Statystyczny Województwa Wielkopolskiego 2008,
http://www.stat.gov.pl/cps/rde/xbcr/poznan/ASSETS_09p05_03.pdf

3.4 Struktura organizacji pozarządowych

W Gostyniu zarejestrowanych jest około 60 stowarzyszeń i fundacji o różnorodnym zakresie działalności społecznej oraz sportowej. Organizacje te zajmują się między innymi:

- pomocą osobom wymagającym wsparcia oraz działaniami na rzecz osób niepełnosprawnych,
- działalnością kulturalno-oświatową i organizowaniem czasu wolnego dla dzieci i młodzieży,
- działalnością sportową, upowszechnianiem kultury fizycznej i rekreacji,
- profilaktyką alkoholową oraz ochroną zdrowia,
- pielęgnowaniem i upowszechnianiem historii i tradycji lokalnych,
- wspieraniem przedsiębiorczości.

Samorząd lokalny co roku uchwała program współpracy z organizacjami pozarządowymi, w którym zawiera szczegółowy katalog zadań publicznych. Zadania te zostaną następnie przekazane do realizacji organizacjom pozarządowym oraz innym podmiotom uprawnionym.

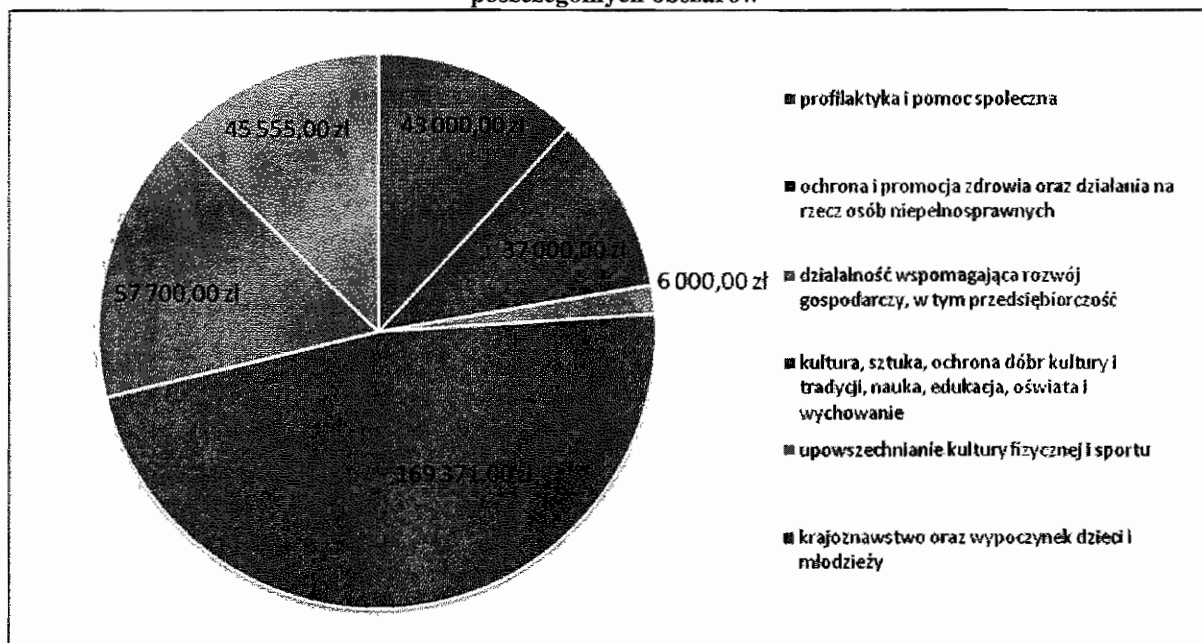
Współpraca finansowa polega na zleceniu zadań własnych w formie wspierania (organizacja obowiązana jest wykazać się własnym wkładem, gdyż przekazane jej środki publiczne pokrywają tylko część kosztów) oraz powierzania (ze środków publicznych

finansuje się wszystkie koszty realizacji działania).

W roku 2009 w ramach wspierania oraz powierzania realizacji zadań publicznych Urząd Miejski w Gostyniu przekazał organizacjom pozarządowym i innym podmiotom działającym w sferze pożytku publicznego dotacje w wysokości: 358.626,00 zł.

W formie powierzania zlecono 4 zadania. Na ten cel przeznaczono środki finansowe w wysokości: 55.000,00 zł. Pozostałe zadania przekazano do realizacji w formie wspierania. Na ten cel przeznaczono środki finansowe w wysokości: 303.626,00 zł.

Wykres 14. Wysokość środków finansowych przekazanych w roku 2009 na realizację zadań według poszczególnych obszarów

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Programu współpracy gminy Gostyń na rok 2009 z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami określonymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

3.5 Charakterystyka oraz określenie grup społecznych wymagających wsparcia w ramach Zintegrowanego Programu Rewitalizacji

Analizując bieżącą sytuację w Gostyniu, można wyodrębnić grupy społeczne, które wymagają wsparcia w ramach Programu Rewitalizacji. Są to przede wszystkim osoby dotknięte wykluczeniem społecznym oraz osoby będące takim wykluczeniem zagrożone.

Do tych osób należą przede wszystkim bezrobotni. W Gostyniu w 2009 roku zarejestrowanych ich było 1179, jednak nie oddaje to stanu faktycznego, gdyż duża część osób bezrobotnych nie rejestruje się w Powiatowym Urzędzie Pracy. Znalezienie pracy stanowi duży problem zwłaszcza wśród młodzieży, która niedawno zakończyła naukę, ludzi

starszych, nie będących jednak jeszcze w wieku emerytalnym, osób z niskim wykształceniem, które nie są konkurencyjne na rynku pracy. Zwłaszcza ta ostatnia grupa bezrobotnych najczęściej pozostaje bez pracy przez dłuższy okres. Duży odsetek wśród osób bez pracy stanowią kobiety.

Kolejną grupą wymagającą wsparcia w ramach ZPR są osoby zmuszone przez sytuację życiową do częstego korzystania z Ośrodka Pomocy Społecznej. Dotknięte są one zazwyczaj ubóstwem, a znaczną część ich środków na życie stanowią świadczenia socjalne. W 2009 roku w Gostyniu były 2003⁵ osoby uprawnione do świadczeń pieniężnych z tytułu pomocy społecznej, co stanowiło prawie 10% ludności miasta. Osoby te są często spychane na margines społeczny, co doprowadza do depresji, poczucia beznadziei i skutkuje nieporadnością życiową. Powyższe mechanizmy są w dużej mierze przyczyną przestępczości, zwłaszcza wśród osób nieletnich.

Istotną grupą wsparcia są również przedsiębiorcy i osoby planujące zakładać działalność gospodarczą. Mimo, iż nie są one bezpośrednio zagrożone sytuacją społeczno – gospodarczo - infrastrukturalną w mieście, to należy stymulować ich aktywność, gdyż wpływają oni bezpośrednio na rozwój miasta we wszystkich wyżej wymienionych sferach. Dynamiczny rozwój gospodarczy jest zjawiskiem jak najbardziej pożądanym, ograniczającym bezrobocie i wpływającym pozytywnie na poziom życia mieszkańców.

Pozytywnych efektów należy spodziewać się również na skutek działalności organizacji pozarządowych, które działają na rzecz potrzebujących, promują kulturę czy pełnią rolę inkubatorów przedsiębiorczości.

3.6 Identyfikacja problemów społecznych

Do najważniejszych problemów społecznych należy zaliczyć:

- duży udział kobiet wśród osób bezrobotnych,
- dominujący udział ludzi młodych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych,
- rosnące bezrobocie wśród osób po 55 roku życia,
- ujemny bilans migracji,
- wysoki udział niezarobkowych źródeł utrzymania wśród gospodarstw domowych,
- rosnącą liczbę osób w wieku poprodukcyjnym i malejącą w wieku przedprodukcyjnym,

⁵ Dane z MGOPS za rok 2009

- średnie wynagrodzenie w powiecie poniżej średniego poziomu w województwie,
- duży udział osób długotrwale pozostających bez pracy i osób z niskim wykształceniem wśród bezrobotnych,
- wysoki poziom przestępczości,
- dużą liczbę osób pobierających świadczenia pomocy społecznej.

III NAWIĄZANIE DO STRATEGICZNYCH DOKUMENTÓW NA POZIOMIE REGIONALNYM I LOKALNYM

1. Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku

Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego, jako najważniejszy dokument wskazujący kierunki rozwoju w Województwie Wielkopolskim, określa szereg celów i priorytetów polityki rozwoju. Cel generalny został sformułowany w sposób ustanawiający wspólną płaszczyznę dla celów określonych w strategii i podkreślający synergię zachodzącą między nimi.

Cel generalny

Poprawa jakości przestrzeni województwa, systemu edukacji, rynku pracy, gospodarki oraz sfery społecznej skutkująca wzrostem poziomu życia mieszkańców.

Następnie zostały określone cele strategiczne. Ich osiągnięcie ma być możliwe poprzez realizację poszczególnych celów operacyjnych. Drzewo celów zostało skonstruowane w następujący sposób:

Cel strategiczny 1. Dostosowanie przestrzeni do wyzwań XXI Wieku

Cel operacyjny 1.1. Poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie zasobami przyrodniczymi

Cel operacyjny 1.2. Wzrost spójności komunikacyjnej oraz powiązań z otoczeniem

Cel operacyjny 1.3. Wzrost znaczenia i zachowanie dziedzictwa kulturowego

Cel operacyjny 1.4. Poprawa jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Cel operacyjny 1.5. Przygotowanie i racjonalne wykorzystanie terenów inwestycyjnych

Cel operacyjny 1.6. Wzmocnienie regionotwórczych funkcji aglomeracji poznańskiej jako ośrodka metropolitalnego o znaczeniu europejskim

Cel operacyjny 1.7. Wielofunkcyjny rozwój ośrodków subregionalnych i lokalnych

Cel operacyjny 1.8. Restrukturyzacja obszarów o niewłaściwym potencjale
rozwojowym

Cel strategiczny 2. Zwiększenie efektywności wykorzystania potencjałów rozwojowych województwa

Cel operacyjny 2.1. Wzmocnienie gospodarstw rolnych oraz gospodarki
żywnościowej

Cel operacyjny 2.2. Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw

Cel operacyjny 2.3. Wzrost udziału nauki i badań w rozwoju regionu

Cel operacyjny 2.4. Zwiększenie udziału usług turystycznych i rekreacji w gospodarce
regionu

Cel strategiczny 3. Wzrost kompetencji mieszkańców i promocja zatrudnienia

Cel operacyjny 3.1. Ograniczanie barier w dostępie do edukacji

Cel operacyjny 3.2. Poprawa jakości oraz wzrost różnorodności form kształcenia

Cel operacyjny 3.3. Rozwój przedsiębiorczości i promocja samozatrudnienia

Cel operacyjny 3.4. Poprawa organizacji rynku pracy

Cel strategiczny 4. Wzrost spójności i bezpieczeństwa społecznego

Cel operacyjny 4.1. Poprawa sytuacji demograficznej oraz stanu zdrowia
mieszkańców

Cel operacyjny 4.2. Poprawa warunków mieszkaniowych

Cel operacyjny 4.3. Rozwój usług socjalnych

Cel operacyjny 4.4. Wzrost bezpieczeństwa

Cel operacyjny 4.5 Ograniczenie skali patologii oraz wykluczeń społecznych

Cel operacyjny 4.6. Budowa kapitału społecznego na rzecz społeczeństwa
obywatelskiego

Cel operacyjny 4.7. Wzrost udziału sportu i rekreacji w życiu mieszkańców regionu

Projekty zaplanowane do realizacji w ramach Zintegrowanego Programu Rewitalizacji dla Miasta Gostyni pomogą osiągnąć cele założone w Strategii Rozwoju dla Województwa Wielkopolskiego. Modernizacja Rynku oraz okalających go ulic wpisuje się doskonale w Cel strategiczny 1. Dostosowanie przestrzeni do wyzwań XXI w. Zagospodarowanie budynków na obszarach rewitalizacji wpłynie na powstanie nowych przedsiębiorstw, a tym samym

miejsce pracy (Cel strategiczny 2). Program przeciwdziałania problemom społecznym ma cel tożsamy z Celem operacyjnym 4.5 – ograniczenie skali patologii oraz wykluczeń społecznych.

2. Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013

Program ten powstał jako instrument wyrównujący dysproporcje gospodarcze, społeczne i terytorialne Wielkopolski w stosunku do pozostałych regionów Unii Europejskiej. Realizacja działań opracowanych na potrzeby Programu będzie realizowana w dużej mierze ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego przy udziale środków publicznych i prywatnych. Głównym celem dla WRPO jest:

Wzmocnienie potencjału rozwojowego Wielkopolski na rzecz wzrostu konkurencyjności i zatrudnienia

Program został podzielony na siedem głównych priorytetów:

Priorytet I. Konkurencyjność przedsiębiorstw

Priorytet II. Infrastruktura komunikacyjna

Priorytet III. Środowisko przyrodnicze

Priorytet IV. Rewitalizacja obszarów problemowych

Priorytet V. Infrastruktura dla kapitału ludzkiego

Priorytet VI. Turystyka i środowisko kulturowe

Priorytet VII. Pomoc techniczna

Wszystkie działania opisane w Zintegrowanym Programie Rewitalizacji Miasta Gostyń na lata 2010 – 2020 wynikają bezpośrednio z zamiaru realizacji celów Priorytetu IV Rewitalizacja obszarów problemowych. Celem głównym rewitalizacji jest restrukturyzacja obszarów problemowych na rzecz wzrostu i zatrudnienia. Projekty zaplanowane na poszczególnych obszarach pokrywają się ponadto z celami innych Priorytetów, np. Turystyka i środowisko kulturowe (modernizacja Rynku, budowa punktu widokowego i remont gostyńskiej fary) czy Infrastruktura komunikacyjna (poprawa funkcjonalności

komunikacyjnej na obszarze „PKP”).

3. Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Gostyńskiego na lata 2007-2015

Plan ten jest istotnym dokumentem kształtującym politykę rozwojową, w który, poza Starostwem Powiatowym, zaangażowane są również inne podmioty, jak: gminy, ich jednostki organizacyjne, organizacje pozarządowe czy przedsiębiorcy. Celem głównym, przyświecającym powstaniu tego dokumentu było:

Podniesienie poziomu i jakości życia mieszkańców oraz wzmocnienie potencjału rozwojowego powiatu

Priorytety, jakie zostały określone w dokumencie, są ukierunkowane na osiągnięcie powyższego celu. Są to:

- 1. Zwiększenie potencjału ekonomicznego powiatu.**
- 2. Rozwój i integracja społeczna, kapitał ludzki.**
- 3. Poprawa jakości życia.**

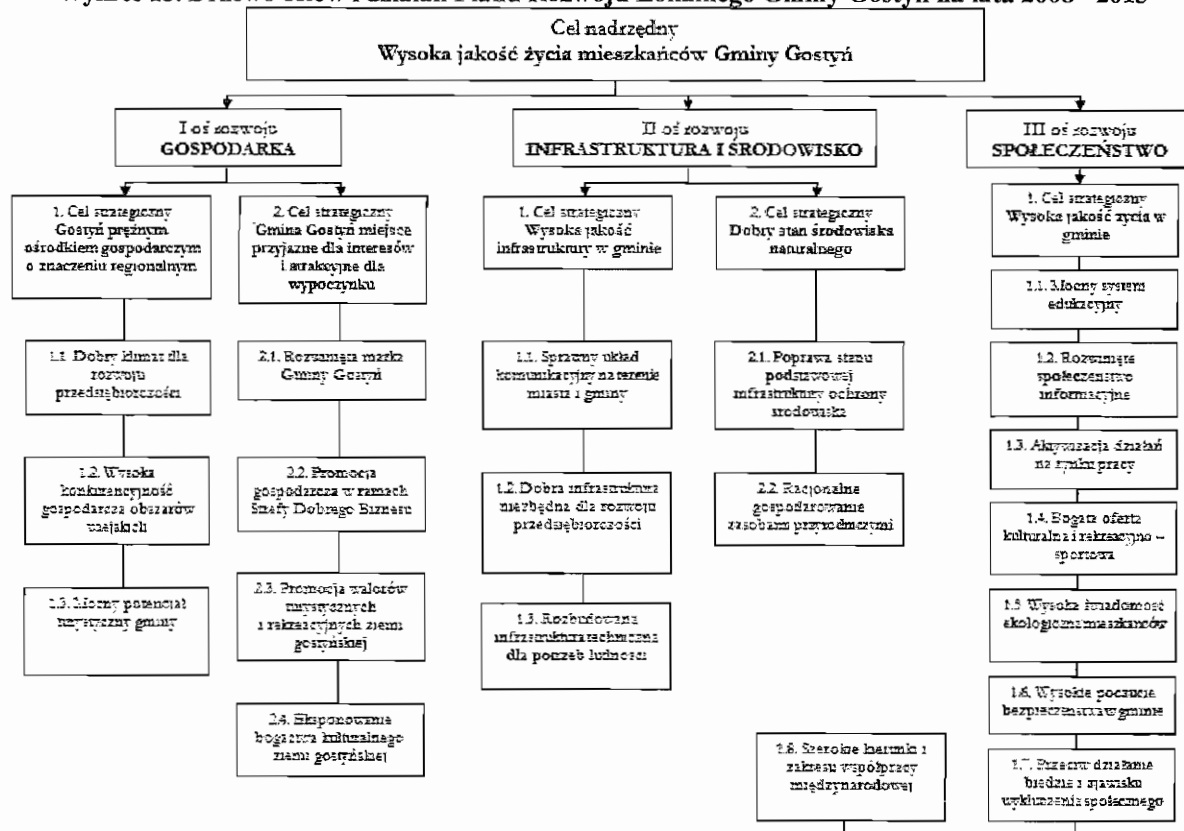
Niniejszy dokument i zwarte w nim projekty przyczynią się do osiągnięcia celu głównego Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Gostyńskiego. Zarówno modernizacja Rynku jak i zagospodarowania budynków na obszarze „PKP” wpłyną na zwiększenie potencjału ekonomicznego miasta i tym samym powiatu. Każdy projekt przewidziany do realizacji w ramach LPR przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców, czy to w sferze społecznej, gospodarczej czy infrastrukturalnej.

4. Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Gostyń na lata 2008-2013

Dokument określa strategię społeczno-gospodarczą gminy na lata 2008 – 2013. Jej realizację mają umożliwić wyznaczone cele i kierunki angażowania środków finansowych. Dodatkowo w Planie Rozwoju Lokalnego zawarte są inwestycje dotyczące rewitalizacji obszarów miejskich na terenie gminy Gostyń.

Polityka rozwoju społeczno-gospodarczego nakreślona w planie, jest szansą na zintegrowany rozwój w sferze społecznej, gospodarczej, infrastrukturalnej oraz ochrony środowiska, co pokrywa się z założeniami Lokalnego Programu Rewitalizacji. W planie wyodrębnione zostały: cel główny, osie rozwoju, cele strategiczne oraz działania.

Wykres 15. Drzewo celów i działań Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Gostyń na lata 2008 - 2013

Źródło: Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Gostyń na lata 2008 – 2013

Projekty, takie jak: modernizacja Rynku czy zagospodarowanie obiektów na obszarze PKP poprawią klimat dla rozwoju przedsiębiorczości. Remont i budowa punktu widokowego gostyńskiej fary czy zagospodarowanie terenów wokół toru kartingowego zwiększą potencjał turystyczny – rekreacyjny miasta i pomogą w jego promocji. Remont i modernizacja ulic na wyznaczonych obszarach usprawnią natomiast system komunikacji, a planowany monitoring zwiększy bezpieczeństwo.

IV ZAŁOŻENIA PROGRAMU REWITALIZACJI

1. Okres programu rewitalizacji i hierarchizacja potrzeb

Rewitalizacja jest procesem złożonym i dynamicznym, ale przede wszystkim długotrwałym, dlatego też zaplanowane w ramach ZPR projekty będą realizowane w latach 2010 – 2020.

Nadejście roku 2020 nie oznacza jednak zakończenia prac nad rewitalizacją dysfunkcyjnych obszarów miasta. Opracowany na potrzeby rewitalizacji system monitorowania skutkował będzie ewaluacją osiągnięć Programu oraz oceną sytuacji na innych obszarach miasta. W przypadku powstania nowych obszarów problemowych lub też nasilenia się zjawisk negatywnych na dotychczasowych, podjęte zostaną działania mające przeciwdziałać tym zjawiskom. Elastyczność taka jest istotną cechą Zintegrowanego Programu Rewitalizacji. W przypadku aktualizacji niniejszego Programu w celu dostosowania go do nowych warunków panujących w Gostyniu, zmianie ulegnie również horyzont czasowy.

Opierając się o analizę jakościową obecnej sytuacji w sferach infrastrukturalnej, społecznej i gospodarczej w Gostyniu, dokonano hierarchizacji potrzeb. Celem hierarchizacji jest zidentyfikowanie kluczowych problemów dla miasta i określenie priorytetowych kierunków działania.

Działania rewitalizacyjne powinny skupić się na podniesieniu atrakcyjności miasta, zarówno dla mieszkańców, przyjezdnych jak i inwestorów. Można to osiągnąć poprzez poprawę stanu infrastruktury technicznej, zagospodarowanie przestrzeni publicznych, miejsc zielonych i terenów rekreacyjnych, renowację obiektów dziedzictwa kulturowego i stworzenie dobrych warunków (również lokalowych) do rozwoju przedsiębiorczości. Powinno się również dążyć do ograniczenia problemów społecznych i poprawienia bezpieczeństwa na terenie miasta.

2. Analiza wskaźnikowa i delimitacja obszarów dysfunkcyjnych

Do wyznaczenia zasięgu terytorialnego rewitalizowanych obszarów posłużyła, oprócz analizy jakościowej, analiza wskaźnikowa. Wskaźniki, które wykorzystano w analizie zostały określone w oparciu o „Kryteria wyznaczania obszarów kryzysowych w ramach ZPORR 2004-2006”. Prezentuje je poniższa tabela.

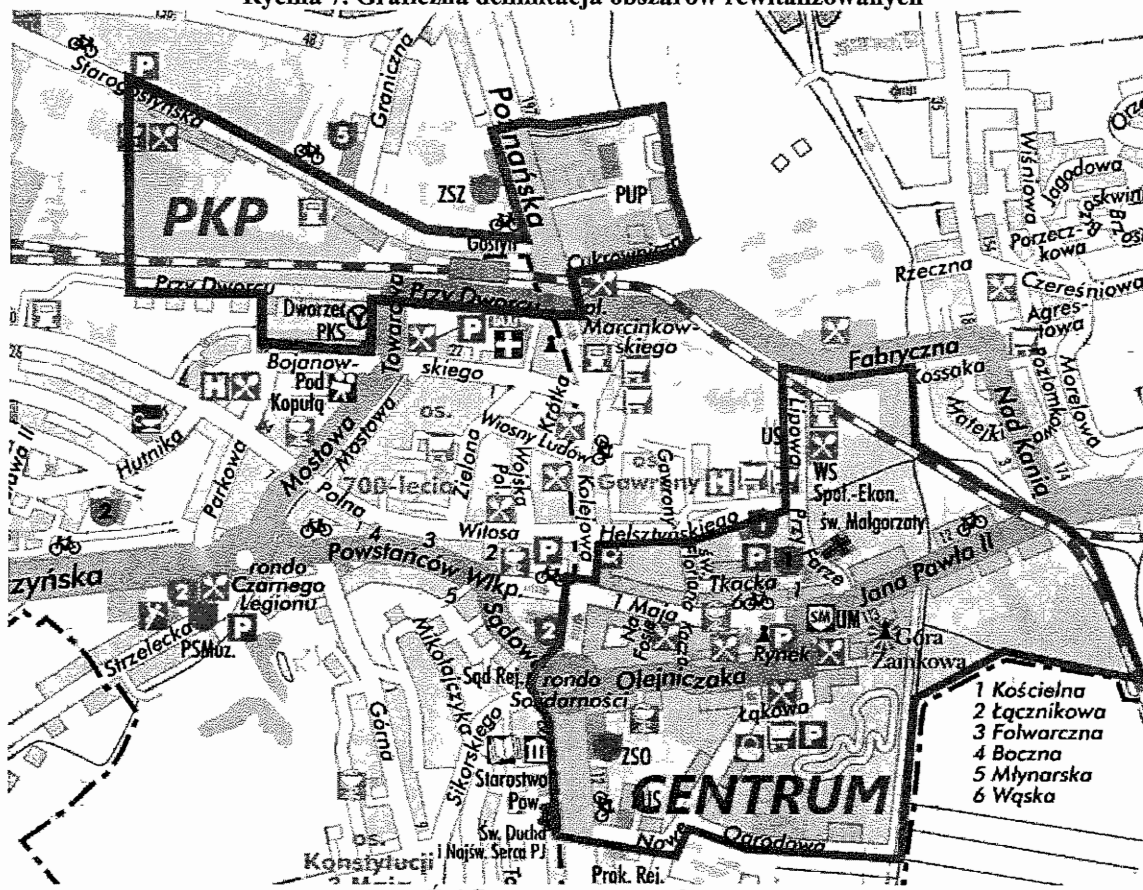
Tabela 21. Wskaźniki wykorzystane w analizie obszarów ZPR dla Miasta Gostyni na lata 2010 - 2020

	Kryterium	Wskaźnik	Definicja
W1	Wysoki poziom ubóstwa oraz trudne warunki mieszkaniowe	Liczba mieszkań sprzed 1989 r. w stosunku do ogółu mieszkań	Ilość budynków wybudowanych przed rokiem 1989
W2	Wysoki poziom przestępczości	Liczba przestępstw i wykroczeń stwierdzonych (poza zdarzeniami drogowymi i przestępstwami gospodarczymi) w tym czyny karalne nieletnich na 1000 mieszkańców obszaru	Ilość przestępstw i wykroczeń stwierdzonych nie obejmujących zdarzeń drogowych oraz przestępstw gospodarczych z uwzględnieniem czynów karalnych osób nieletnich tj. do 17-tego roku życia
W3	Niski poziom wykształcenia mieszkańców	Procentowy udział bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych obszaru	Liczba bezrobotnych z wykształceniem podstawowym, (niepełnym) lub gimnazjalnym i poniżej
W4	Niski poziom przedsiębiorczości	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	Ilość zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców

Źródło: Wytyczne w zakresie zasad opracowania programów umożliwiających ubieganie się o wsparcie w ramach Inicjatywy JESSICA oraz Działania 4.2 Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007 – 2013

W wyniku analizy wskaźnikowej wyznaczone zostały dwa obszary dysfunkcyjne. W celu nadania przejrzystości zaprezentowanym wnioskom nadano nazwy tym obszarom – „CENTRUM” i „PKP” oraz porównano wyznaczone dla nich wskaźniki ze wskaźnikami dla całego miasta.

Rycina 7. Graficzna delimitacja obszarów rewitalizowanych

Zródło: opracowanie własne

2.1 W1 - Liczba mieszkań sprzed 1989 r. w stosunku do ogółu mieszkań

Liczba budynków mieszkalnych na terenie całego miasta wynosi 2323. Wśród nich zdecydowana większość to budynki wybudowane przed 1989 rokiem, stanowiąc 80% całości. Obszar „CENTRUM” charakteryzuje się jeszcze większym odsetkiem tych budynków, sięgającym aż 86% (przy wartości referencyjnej dla całego województwa na poziomie 84,2%).

Tabela 22. Metodologia obliczania wskaźnika W1

Obszar	Całkowita liczba budynków mieszkalnych	Liczba budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1989 r.	Liczba budynków mieszkalnych wybudowanych po 1989 r.	W1
	a1	b1	c1	b1/a1
"CENTRUM"	137	118	19	
Gostyń	2323	1859	464	0,80

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta

2.2 W2 - Liczba przestępstw i wykroczeń stwierdzonych (poza zdarzeniami drogowymi i przestępstwami gospodarczymi) w tym czyny karalne nieletnich na 1000 mieszkańców obszaru

Wśród badanych obszarów, największym poziomem przestępczości i wykroczeń charakteryzuje się „PKP”. Na obszarze „PKP” zanotowano prawie dwukrotnie większe natężenie tego zjawiska w porównaniu z sytuacją w całym mieście. Również na obszarze „CENTRUM” zaobserwować niekorzystną sytuację, wskaźnik przestępczości jest tu prawie dwukrotnie wyższy od wskaźnika dla miasta.

Tabela 23. Metodologia obliczania wskaźnika W2

Obszar	Liczba mieszkańców	Ilość przestępstw i wykroczeń	W2
	a1	b1	$(b1/a1)*1000$
"CENTRUM"	2410	60	24,90
"PKP"	2267	69	30,44
Gostyń	20454	270	13,20

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Komendy Powiatowej Policji

2.3 W3 - Procentowy udział bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych obszaru

Biorąc pod uwagę kryterium „Niski poziom wykształcenia mieszkańców”, na terenie Gostynia 25% zarejestrowanych bezrobotnych posiada bardzo niskie wykształcenie. Sytuacja jest jeszcze gorsza, biorąc pod uwagę badane obszary rewitalizacji, gdzie odsetek bezrobotnych z niskim wykształceniem wynosi 29% dla obszaru „PKP” i 36% dla obszaru „CENTRUM”.

Tabela 24. Metodologia obliczania wskaźnika W3

Obszar	Liczba bezrobotnych	Liczba bezrobotnych z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym i poniżej	W3
	a1	b1	$b1/a1$
"CENTRUM"	142	51	
"PKP"	119	34	
Gostyń	1179	298	0,25

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Gostyniu

2.4 W4 - Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców

Istotnym problemem na obszarze „PKP” jest niski poziom przedsiębiorczości mieszkańców. W przeliczeniu na tysiąc mieszkańców, na terenie miasta zarejestrowano aż 114 działalności gospodarczych, natomiast na obszarze „PKP” wskaźnik ten wynosi zaledwie 42,35 (ponad 2,5 razy niższy w porównaniu z obszarem całego miasta).

Tabela 25. Metodologia obliczania wskaźnika W4

Obszar	Liczba mieszkańców	Ilość zarejestrowanych działalności gospodarczych	W4
	a1	b1	$(b1/a1)*1000$
"PKP"	2267	96	
Gostyń	20454	2349	114,84

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Gostyniu

3. Charakterystyka obszarów i zestawienie projektów

Charakterystyka obszaru	
I. Nazwa obszaru	CENTRUM
II. Zasięg obszaru	<p>Obszar znajduje się w środkowej części miasta. Przebieg jego granic zaprezentowany jest na poniższej rycinie.</p> <p style="text-align: center;">Rycina 8. Granice obszaru „CENTRUM”</p> <p style="text-align: right;">1 Kościelna 2 Łącznikowa 3 Folwarczna 4 Boczna 5 Młynarska 6 Wąska</p> <p style="text-align: center;"><i>Źródło: opracowanie własne</i></p>
<p>Granice obszaru wyznaczają: ulica Nowe Wrota i ulica Ogródowa od południa, rzeka Kania, granica administracyjna miasta oraz linia kolejowa od wschodu, ulica Fabryczna, Lipowa, Helsztyńskiego od północy oraz rondo Solidarności i odcinek ulicy Wrocławskiej od zachodu.</p>	

III. Charakterystyka obszaru

Obszar „CENTRUM” obejmuje tereny mieszczące się w ścisłym centrum miasta, skupione wokół rynku. Na obszarze zlokalizowane są strefy usług publicznych (NZOZ Consultus, Urząd Miejski, Starostwo Powiatowe, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Urząd Skarbowy) oświaty (ZSO, Szkoła Podstawowa nr 2, Gimnazjum nr 1), sakralnych (Kościół Farny, Kościół p.w. Ducha Św.), przemysłowe, mieszkalne (część północna) oraz rekreacyjne (Góra Zamkowa, tor kartingowy). Obszar ten ma również duży potencjał turystyczny i rekreacyjny dzięki zlokalizowanym na tym terenie zabytkom i terenom zielonym. W przyszłości stanowić będzie wizytówkę Gostynia i ulubione miejsce spędzania czasu jego mieszkańców, jednak obecnie jest to zdegradowana przestrzeń publiczna. Można zaobserwować zarówno degradację społeczną (utrzymujące się długotrwałe bezrobocie, niskie dochody mieszkańców, występujące patologie społeczne), jak i degradację majątku trwałego (infrastruktury miejskiej, zabudowy, a także majątku o znacznej wartości kulturowej). Na obszarze znajdują się najważniejsze ciągi komunikacyjne Gostynia: droga krajowa nr 12, droga wojewódzka nr 434 i linia kolejowa. Obszar zamieszkiwany jest przez 2410 mieszkańców.

IV. Główne funkcje obszaru

- administracyjna
- usługowa
- mieszkaniowa
- edukacyjna
- rekreacyjna

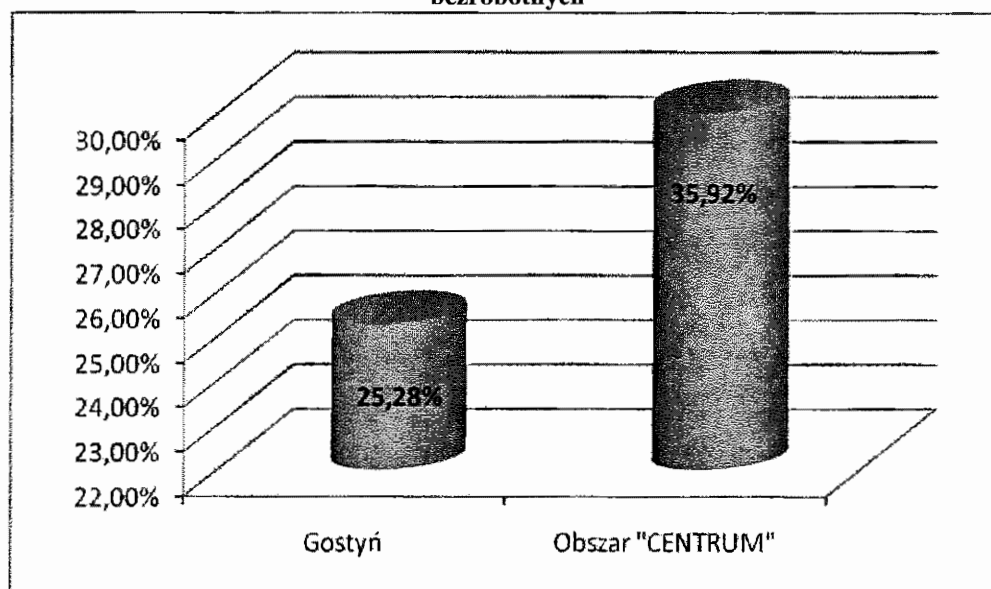
V. Kryteria wyboru na podstawie których obszar został uznany jako wymagający rewitalizacji

Na obszarze została przeprowadzona analiza wskaźnikowa, która wykazała znaczące nasilenie zjawisk negatywnych. Ponadto na decyzję wpływ miał stopień degradacji najbardziej reprezentacyjnego obszaru miasta i możliwość wykreowania swoistej wizytówki, przyciągającej odwiedzających i wpływającej na poziom zadowolenia mieszkańców. Obszar centrum miasta posiada również bardzo duży potencjał rozwojowy, zwłaszcza w przypadku

usług. Podjęte działania powinny skupić się również na stymulowaniu gospodarki lokalnej i zwiększaniu konkurencyjności gospodarczej miasta.

Analiza wskaźników wykazała niski poziom wykształcenia mieszkańców na terenie obszaru „CENTRUM”. Procentowy udział bezrobotnych z wykształceniem podstawowym wynosi aż 36%, średnia dla całego miasta natomiast 25,3 %. Nasilenie tego zjawiska wpływa zdecydowanie negatywnie na poziom życia mieszkańców. Niskie wykształcenie powoduje również zjawisko długotrwałego bezrobocia.

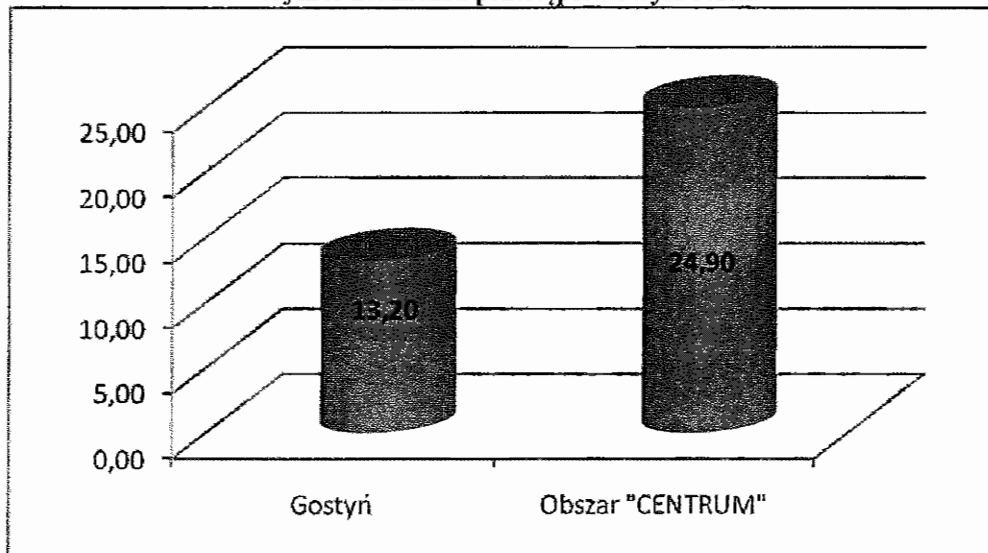
Wykres 16. Procentowy udział bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Gostyniu

Analizie poddany został również poziom przestępczości. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców liczba przestępstw i wykroczeń (pomijając zdarzenia drogowe i przestępstwa gospodarcze) z uwzględnieniem czynów popełnionych przez nieletnich wyniosła 24,9. Wskaźnik dla całego miasta to 13,1, co oznacza prawie dwukrotnie większe natężenie tego zjawiska na obszarze „CENTRUM”

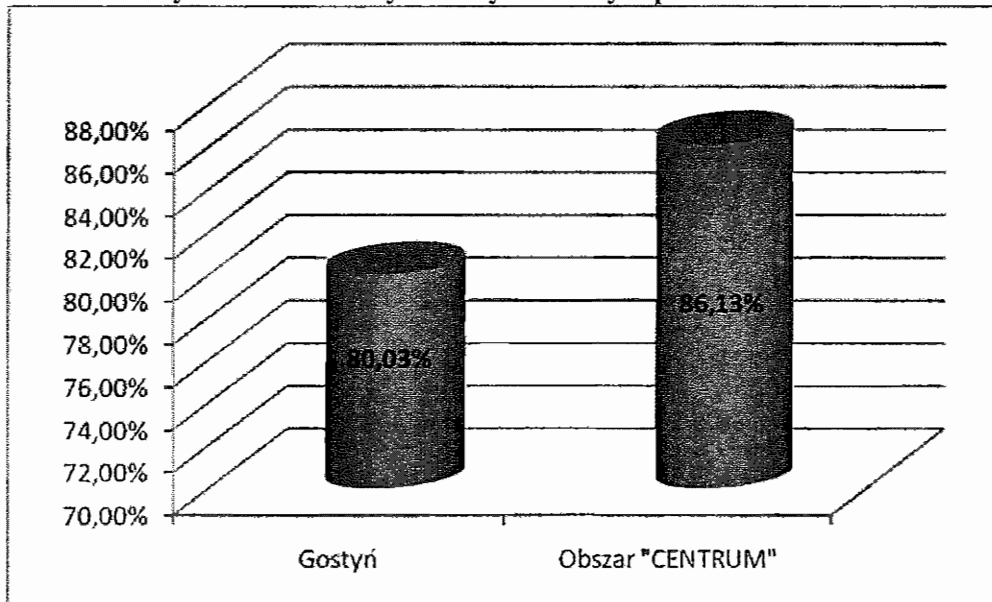
Wykres 17. Liczba przestępstw i wykroczeń

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Komendy Powiatowej Policji w Gostyniu

Ostatnim badanym wskaźnikiem jest stosunek liczby budynków mieszkalnych wybudowanych przed rokiem 1989 do wszystkich budynków mieszkalnych na badanym obszarze. Jest on wyraźnie wyższy w „CENTRUM” - o 6,1 punktu procentowego w porównaniu z wartością tego wskaźnika dla całego miasta.

Wykres 18. Ilość budynków wybudowanych przed rokiem 1989

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Gostyniu

VI. Cele działań rewitalizacyjnych na obszarze

- zwiększenie bezpieczeństwa na obszarze,
- promocja dziedzictwa kulturowego i regionalnego,
- wykorzystanie potencjału turystycznego miasta,
- podniesienie walorów estetycznych najbardziej reprezentacyjnych obszarów miasta,
- poprawa jakości infrastruktury komunikacyjnej,
- stymulacja rozwoju gospodarczego i podniesienie konkurencyjności przedsiębiorstw,
- zmniejszenie bezrobocia,
- aktywizacja społeczna mieszkańców Gostynia.

VII. Rewitalizacja w sferze przestrzennej

<p>Problemy w sferze przestrzennej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - niska funkcjonalność systemu komunikacji drogowej w „CENTRUM”, - degradacja przestrzeni publicznych, - degradacja obiektów zabytkowych, - niewystarczające zagospodarowanie terenów zielonych.
<p>Zakładane cele w sferze przestrzennej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa historycznej zabudowy układu urbanistycznego centrum, - poprawa atrakcyjności przestrzeni publicznych i terenów zielonych, - sprawniejszy system komunikacji drogowej wraz ze zwiększeniem liczby miejsc parkingowych, - stworzenie „wizytówki miasta”.
<p>Działania realizowane w sferze przestrzennej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zagospodarowanie placu w centrum miasta, - remont ulic i chodników, - remont części wspólnych kamienic, - uporządkowanie terenów zielonych, - zmiana uwarunkowań funkcjonalnych kamienicy przy ul. 1 Maja oraz budynku byłej Gostyńskiej Fabryki Mebli,

	<ul style="list-style-type: none"> - stworzenie atrakcyjnych terenów przy torze kartingowym, - utworzenie punktu widokowego, - remont kościoła św. Małgorzaty, - wytyczenie ciągu komunikacyjnego i alei spacerowej wzdłuż rzeki Kani.
VIII. Rewitalizacja w sferze gospodarczej	
Problemy w sferze gospodarczej	<ul style="list-style-type: none"> - niski poziom przedsiębiorczości mieszkańców, spowodowany niskim wykształceniem dużej części z nich, - bezrobocie, - niewystarczająco rozwinięta baza kulturalno – rozrywkowa i gastronomiczna, - małe zróżnicowanie sektora handlowo – usługowego.
Zakładane cele w sferze gospodarczej	<ul style="list-style-type: none"> - ożywienie gospodarcze centrum miasta, - zwiększenie zróżnicowania usług na terenie centrum, - zmniejszenie bezrobocia.
Działania realizowane w sferze gospodarczej	<ul style="list-style-type: none"> - przystosowanie przestrzeni publicznej do prowadzenia działalności gospodarczej, - modernizacja i remont budynków w celu poprawienia warunków lokalowych dla rozwoju przedsiębiorczości, - organizacja szkoleń pozwalających zwiększyć lub zmienić kwalifikacje osób bezrobotnych.
IX. Rewitalizacja w sferze społecznej	
Problemy w sferze społecznej	<ul style="list-style-type: none"> - wysoki poziom przestępczości, - niski poziom wykształcenia dużej grupy mieszkańców.
Zakładane cele w sferze społecznej	<ul style="list-style-type: none"> - podnoszenie kwalifikacji bezrobotnych, - zapobieganie zjawisku wykluczenia społecznego,

	<ul style="list-style-type: none"> - podniesienie jakości życia mieszkańców, - ograniczenie przestępczości, - poszerzenie funkcji społecznych i rekreacyjnych obszaru.
Działania realizowane w sferze społecznej	<ul style="list-style-type: none"> - system monitoringu ulic, - program przeciwdziałania problemom społecznym, - wspieranie działalności organizacji pożytku publicznego.
Projekty realizowane na obszarze CENTRUM	
Projekt 1	
Tytuł projektu	
Podniesienie jakości przestrzeni obszaru zabytkowego układu urbanistycznego oraz wprowadzenie nowych funkcji	
Podmioty zaangażowane w realizację projektu	
Gmina Gostyń, podmioty prywatne	
Lokalizacja Projektu	
Gostyń, obszar „CENTRUM”	
Cel projektu	
<p>Rynek w Gostyniu, jako obszar ścisłego centrum miasta, powinien pełnić rolę jego wizytówki i być miejscem często i chętnie odwiedzanym zarówno przez mieszkańców Gostynia, jak i przyjezdnych.</p> <p>Wpisany do rejestru zabytków Województwa Wielkopolskiego, na jego obszarze mieszczą się dwa najważniejsze obiekty zabytkowe Gostynia: gmach Ratusza oraz kościół p.w. św. Małgorzaty.</p> <p>Obecny charakter Rynku oraz wygląd i stan techniczny okalających go kamienic negatywnie wpływają na poczucie tożsamości lokalnej mieszkańców i obniżają możliwość promocji zewnętrznej miasta. Z uwagi na niskie walory estetyczne centrum Gostynia, małe zróżnicowanie sektora usług i niedostateczną ilość punktów gastronomicznych i handlowych, trudno jest zachęcić turystów do odwiedzenia miasta i poznawania jego historii.</p>	

Proponowane zmiany stanowią zachętę dla wszystkich przedsiębiorców zainteresowanych prowadzeniem działalności w centrum. Powinny spowodować utworzenie nowych punktów gastronomiczno – usługowych oraz podmiotów świadczących wszelkiego rodzaju usługi turystyczne.

Realizacja projektu przekształci Rynek w atrakcyjne i popularne wśród mieszkańców miejsce spędzania czasu wolnego (nie tylko w sezonie letnim) – również w przypadku osób niepełnosprawnych oraz rodziców z dziećmi. Aktywizacja tego obszaru przyciągnie turystów i - przede wszystkim - mieszkańców, którzy mają obecnie niewiele miejsc umożliwiających integrację na świeżym powietrzu. Wpłynie również na poprawę bezpieczeństwa i zmniejszenie problemu patologii społecznych na obszarze miasta. Promocja połączona z kulturalną ofertą programową pomoże przyciągnąć turystów, potencjalnych inwestorów, a także pozytywnie wpłynie na rozwój sektora usług oraz infrastruktury noclegowo – gastronomicznej.

Podprojekt 1

Tytuł podprojektu

Płyta Rynku

Opis podprojektu

Płyta Rynku obecnie jest parkingiem samochodowym i nie stanowi naturalnego uzupełnienia reprezentacyjnych, kulturalnych i społecznych funkcji właściwych dla centralnego miejsca w każdym mieście.

W ramach projektu zaplanowano:

1) Likwidację istniejącego parkingu i modernizację układu komunikacyjnego:

- częściowe wyłączenie Rynku dla ruchu samochodowego,
- przebudowę kanalizacji deszczowej,
- modernizację i przebudowę nawierzchni,
- likwidację barier architektonicznych,

2) Nadanie Rynkowi reprezentacyjnego charakteru poprzez:

- adaptację przestrzeni na cele reprezentacyjne, kulturalno – społeczne i rekreacyjne,
- budowę infrastruktury umożliwiającej pełnienie w/w funkcji (np.: ławki, miejsca

<p>odpoczynku połączone z gastronomią, przenośne konstrukcje wystawowe),</p> <ul style="list-style-type: none"> – założenie terenów zielonych podkreślających reprezentacyjny charakter placu, – instalację systemu monitoringu miejskiego. <p>3) Rozbudowa systemu monitoringu,</p> <p>4) Promocję kulturalno – turystyczną.</p>
Harmonogram realizacji podprojektu
2011 – 2020 r.
Wartość ogólna podprojektu (w zł)
4 000 000 zł
Podprojekt 2
Tytuł podprojektu
Usprawnienie funkcjonalności komunikacyjnej centrum miasta
Opis podprojektu
<p>W ramach projektu zakłada się modernizację ulic wokół Rynku, budowę ulicy łączącej ulicę Jana Pawła II z ulicą Helsztyńskiego oraz ciągu komunikacyjnego od ulicy Ogrodowej wzdłuż rzeki Kania. Osiągnięcie celu, jakim jest podniesie funkcjonalności komunikacyjnej rewitalizowanego obszaru, w znacznym stopniu polepszy warunki prowadzenia działalności gospodarczej oraz komfort przemieszczania się pieszych i rowerzystów.</p> <p>W ramach projektu zaplanowano:</p> <ul style="list-style-type: none"> – remonty dróg i chodników oraz infrastruktury kanalizacyjnej, – wyznaczenie miejsc postojowych, – likwidację barier architektonicznych, – działania podnoszące jakość przestrzeni ogólnodostępnych, – budowę ulicy łączącej ulicę Jana Pawła II z ulicą Helsztyńskiego, – budowę ciągu komunikacyjnego od ulicy Ogrodowej wzdłuż rzeki Kania, – rozszerzenie systemu monitoringu miejskiego.
Harmonogram realizacji podprojektu
2011 – 2014 r.
Wartość ogólna podprojektu (w zł)
5 000 000 zł

Podprojekt 3
Tytuł podprojektu
Zagospodarowanie budynku przy ul. 1 Maja 1
Opis podprojektu
<p>Budynek jest jedną z największych, zabytkowych kamienic w okolicy, obecnie pełni funkcję usługowo - mieszkalną. Mieszkania są jednak w złym stanie, część pomieszczeń to pustostany nienadające się do zamieszkania oraz przestrzenie nieużytkowe. Celem realizacji podprojektu jest kompleksowy remont budynku wraz z zagospodarowaniem podwórza oraz adaptacją pomieszczeń do nowych funkcji. Parter i piwnica zostaną zaadaptowane do pełnienia funkcji handlowo – usługowych, w tym małej gastronomii. Pomieszczenia na pierwszym i drugim piętrze zostaną zaadaptowane do pełnienia funkcji biurowo – konferencyjnej, z której będą mogły korzystać organizacje pożytku publicznego,</p> <p>Projekt przewiduje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przygotowanie sal konferencyjnych i biur na pierwszym i drugim piętrze, – adaptację pomieszczeń piwnicy i parteru do funkcji handlowo – usługowych, – zagospodarowanie podwórza, w tym mały ogródek dla lokalu gastronomicznego znajdującego się w piwnicy, – remont części wspólnych budynku (ciągi komunikacyjne, toalety, zaplecze, dach, instalacje itp.), – likwidację barier architektonicznych, – promocję obszaru wśród przedsiębiorców zainteresowanych prowadzeniem działalności w centrum miasta, – pomoc organizacjom pożytku publicznego poprzez udostępnienie im części pomieszczeń.
Harmonogram realizacji podprojektu
2011 – 2015 r.
Wartość ogólna podprojektu (w zł)
4 000 000 zł
Inwestorzy zainteresowani projektem będą mieli możliwość skorzystania z Funduszu

<p>Rozwoju Obszarów Miejskich w ramach inicjatywy JESSICA, pod warunkiem, że projekt przyczyni do rozwiązywania problemów społecznych zidentyfikowanych na obszarze.</p>
<p align="center">Podprojekt 4</p>
<p align="center">Tytuł podprojektu</p>
<p align="center">Utworzenie punktu widokowego wraz z renowacją kościoła p.w. św. Małgorzaty</p>
<p align="center">Opis podprojektu</p>
<p>Trójnawowy, późnogotycki kościół św. Małgorzaty jest najstarszym zabytkiem Gostynia. Obecnie prowadzone są prace mające na celu uporządkowanie zieleni wokół probostwa, założenie ogólnodostępnego ogrodu botanicznego oraz budowę parkingu na użytek kościoła. W dalszej kolejności planuje się renowację samego budynku wraz z utworzeniem punktu widokowego na wieży kościelnej.</p> <p>Projekt wpłynie pozytywnie na ofertę turystyczną miasta, rozszerzając ją i czyniąc bardziej atrakcyjną. Z uwagi na bliskość płyty Rynku, realizacja projektu będzie miała duże znaczenie przy tworzeniu atrakcyjnego zarówno dla mieszkańców, przyjezdnych i przedsiębiorców centrum miasta.</p> <p>W ramach projektu planuje się wykonanie remontu kościoła, a w szczególności przeprowadzenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - renowacji wieży i utworzenie punktu widokowego, - renowacji wnętrza kościoła, - rekonstrukcji witraży, - modernizacji dachu, - renowacji elementów drewnianych, podłogi i stolarki drzwiowej, - odnowienia elewacji, - montaż monitoringu.
<p align="center">Harmonogram realizacji podprojektu</p>
<p align="center">2011 – 2015 r.</p>
<p align="center">Wartość ogólna podprojektu (w zł)</p>
<p align="center">500 000 zł</p>

Projekt 2
Tytuł projektu
Remont części wspólnych kamienic na obszarze „CENTRUM”
Podmioty zaangażowane w realizację projektu
Gmina Gostyń, wspólnoty mieszkaniowe
Lokalizacja Projektu
Gostyń
Cel Projektu
<p>Celem projektu jest remont części wspólnych kamienic znajdujących się na obszarze „CENTRUM”. Kamienice wymagają remontu uszkodzonych elewacji, elementów konstrukcyjnych typu: dachy, stropy, klatki schodowe, poprawa złego stanu instalacji: wodno-kanalizacyjnych, elektrycznych, wentylacji, zdewastowanej stolarki okiennej i drzwiowej oraz elementy wykończeniowe wewnątrz.</p> <p>Jest to projekt komplementarny dla projektu „Podniesienie jakości przestrzeni obszaru zabytkowego układu urbanistycznego”. Poprawi on estetykę okolicy, umożliwiając jej skuteczną promocję oraz zwiększy komfort życia mieszkańców miasta. Ułatwi przekształcenie tych obszarów w miejsce spotkań oraz wydarzeń kulturalno – społecznych.</p>
Opis Projektu
<p>Remont elementów konstrukcji budynków:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dachu, klatki schodowej, stropów, – modernizacja instalacji wewnętrznych, – remont wewnątrz wspólnych - korytarzy wewnętrznych i zewnętrznych, – wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, – odnowa fasad.
Harmonogram realizacji projektu
2011 – 2020 r.
Wartość ogólna projektu (w zł)
5 000 000 zł

Projekt 3
Tytuł projektu
Zagospodarowanie terenu przy torze kartingowym i wzdłuż rzeki Kani
Podmioty zaangażowane w realizację projektu
Gmina Gostyń, podmioty prywatne
Lokalizacja Projektu
Gostyń
Cel Projektu
<p>Podstawowym celem realizacji projektu jest poprawa funkcjonalności i estetyki terenu przylegającego do toru kartingowego oraz Góry Zamkowej. Poprzez rewitalizację tego terenu, mieszkańcy Gostynia zyskają atrakcyjne miejsca spotkań i aktywnego wypoczynku. Właściwe zagospodarowanie terenu zwiększy poczucie bezpieczeństwa mieszkańców oraz atrakcyjność miasta dla turystów. Ponadto powstaną nowe miejsca pracy.</p>
Opis Projektu
<p>Obszar ten jest terenem, gdzie organizowane są różnego rodzaju uroczystości lokalne oraz festyny i zawody sportowe. W perspektywie następnych lat, na przyległym terenie w gminie Piaski, planowana jest budowa zalewu (ok. 0,5 ha). W związku z m.in.: rekreacyjną funkcją zalewu, istotne jest podniesienie walorów wizualnych i funkcjonalnych tego terenu, a także nadanie mu nowych funkcji. Rozbudowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej o obiekty przeznaczone również dla młodych ludzi da młodzieży alternatywę spędzania czasu wolnego, pomoże kształtować aktywny wzorzec wypoczynku i odciągnie ją z terenów zagrożonych patologią. Wzdłuż rzeki Kani planuje się utworzenie alejki spacerowej, z oświetleniem, dobrze zagospodarowanymi terenami zielonymi i elementami małej architektury.</p> <p>W ramach zagospodarowania terenu przy torze kartingowym planuje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wykonanie elementów małej architektury (ławki, kwietniki, pergole, kosze na śmieci, toalety), – oświetlenie i monitoring terenu, – wytyczenie i utwardzenie tras spacerowych i rowerowych, – likwidację barier architektonicznych, – uzupełnienie istniejącego drzewostanu i zakrzewień,

<ul style="list-style-type: none"> – uzupełnienie i pielęgnację trawników, – poszerzenie oferty sportowo – rekreacyjnej, – przygotowanie infrastruktury umożliwiającej powstanie małej gastronomii, – stworzenie infrastruktury campingowej/miejsc noclegowych, – wyznaczenie miejsc parkingowych.
Harmonogram realizacji projektu
2011 – 2020 r.
Wartość ogólna projektu (w zł)
1 000 000 zł
<p>Inwestorzy zainteresowani projektem będą mieli możliwość skorzystania z Funduszu Rozwoju Obszarów Miejskich w ramach inicjatywy JESSICA, pod warunkiem, że projekt przyczyni do rozwiązywania problemów społecznych zidentyfikowanych na obszarze.</p>
Projekt 4
Tytuł projektu
Zagospodarowanie budynku byłej Gostyńskiej Fabryki Mebli
Podmioty zaangażowane w realizację projektu
Gmina Gostyń, podmioty prywatne, organizacje pozarządowe
Lokalizacja Projektu
Gostyń, ul. Olejniczaka 4
Cel Projektu
<p>Celem projektu jest zagospodarowanie budynku po Gostyńskiej Fabryce Mebli, która została zamknięta ze względu na przestarzałą infrastrukturę i niekorzystne ułożenie w centrum miasta, które dla fabryki oznaczało duże koszty związane z wymogami ochrony środowiska. Zagospodarowanie tego obszaru przemysłowego i jego adaptacja do nowych funkcji użytkowych wpłynie korzystnie na rozwój i atrakcyjność okolicy oraz przyczyni się do poprawy jakości życia społeczności lokalnej, czy to przez lepiej zagospodarowane tereny, nowe miejsca pracy i lepszą jakość usług świadczonych w centrum miasta, czy też przez działalność organizacji pozarządowych.</p>
Opis Projektu
<ul style="list-style-type: none"> – modernizacja oraz adaptacja budynku do pełnienia nowych funkcji,

<ul style="list-style-type: none"> – budowa i przebudowa instalacji technicznych w budynku, – zagospodarowanie terenów przyległych.
Harmonogram realizacji projektu
2011 – 2013 r.
Wartość ogólna projektu (w zł)
2 000 000 zł
<p>Inwestorzy zainteresowani projektem będą mieli możliwość skorzystania z Funduszu Rozwoju Obszarów Miejskich w ramach inicjatywy JESSICA, pod warunkiem, że projekt przyczyni do rozwiązywania problemów społecznych zidentyfikowanych na obszarze.</p>
Projekt 5
Tytuł projektu
Program przeciwdziałania problemom społecznym
Podmioty zaangażowane w realizację projektu
Gmina Gostyń, MGOPS, organizacje pozarządowe
Lokalizacja Projektu
Gostyń
Cel Projektu
<p>Celem programu jest przeciwdziałanie głównym problemom społecznym zaobserwowanym dzięki analizie jakościowej i wskaźnikowej niniejszego Programu Zintegrowanego Rewitalizacji na obszarze „CENTRUM”.</p>
Opis Projektu
<p>Jest to kompleksowy program mający za zadanie likwidację zjawisk negatywnych, takich jak: bezrobocie (w tym długotrwałe), niski poziom edukacji osób bezrobotnych, wysoki poziom przestępczości i zagrożenie wykluczeniem społecznym na obszarze rewitalizacji. Program zakłada organizację szkoleń dla osób z niskimi kwalifikacjami zawodowymi, pomoc przy zmianie kwalifikacji osób bezrobotnych, wsparcie psychologa dla rodzin zagrożonych wykluczeniem, organizację czasu wolnego dla dzieci, przy wykorzystaniu bogatej oferty rekreacyjno – sportowej miasta. Podmiotom uczestniczącym w realizacji programu udostępnione zostaną pomieszczenia w budynku przy ulicy 1 Maja, którego remont i modernizacja zostały zaplanowane w niniejszym</p>

Programie.
Harmonogram realizacji projektu
2011 – 2015 r.
Wartość ogólna projektu (w zł)
200 tys zł

Wśród projektów zaplanowanych dla obszaru „CENTRUM” największe znaczenie dla zrównoważonego rozwoju Gostynia ma projekt **„Podniesienie jakości przestrzeni obszaru zabytkowego układu urbanistycznego oraz wprowadzenie nowych funkcji”**, wraz z projektem towarzyszącym **„Remont części wspólnych kamienic na obszarze „CENTRUM”**. Są to kompleksowe działania, których realizacja wpłynie pozytywnie na rozwój w sferach: infrastrukturalnej, społecznej i gospodarczej, oraz w dużym stopniu poprawi jakość życia mieszkańców. Kolejnym istotnym projektem, mającym poprawić sytuację na terenach dysfunkcyjnych centrum, jest program przeciwdziałania problemom społecznym, utworzony w celu pomocy lokalnej społeczności zagrożonej wykluczeniem społecznym. Nieco mniej priorytetowymi projektami, nie umniejszając jednak ich istotności dla wyprowadzenia obszaru z sytuacji kryzysowej, są zagospodarowanie terenów przy torze katingowym i nadanie nowych funkcji obiektom zamkniętej Gostyńskiej Fabryki Mebli.

Charakterystyka obszaru

I. Nazwa obszaru

PKP

II. Zasięg obszaru

Obszar znajduje się w środkowej części miasta. Przebieg jego granic zaprezentowany jest na poniższej rycinie.

Rycina 9. Granice obszaru „PKP”

Zródło: opracowanie własne

Granice obszaru wyznaczają: odcinek ulicy Bojanowskiego, ulica Towarowa, Przy Dworcu, Cukrownicza, odcinek ulicy Poznańskiej i Starogostyńskiej.

III. Charakterystyka obszaru

Obszar PKP, wyznaczony w celu realizacji działań w ramach ZPR, jest obszarem przemysłowym, w dużej części zabudowanym infrastrukturą kolejową, o zróżnicowanej zabudowie, uzbrojonym w instalację energetyczną, kanalizację sanitarną i wodociągową, telefoniczną oraz częściowo ciepłą. Występują tu tereny usług i działalności gospodarczej. Centralnym punktem obszaru jest wymagający odnowienia dworzec kolejowy, częściowo dzierżawiony przez PKP. Koło dworca znajduje się używana tylko w pewnym stopniu infrastruktura kolejowa (magazyny, budynki spedycji, wieża ciśnień). Nieużytkowane tereny

infrastruktury kolejowej stanowią znaczną powierzchnię obszaru. Znajdują się tu także ważne arterie komunikacyjne miasta: tory kolejowe i droga wojewódzka nr 434 (ulica Poznańska). Obszar zamieszkuje 2267 osób.

Na początku XXI w. można było zaobserwować zmianę natężenia ruchu pociągów PKP w Gostyniu. W miarę upływu czasu ubywało połączeń przebiegających przez Gostyń, a tym samym pasażerów i nielicznych punktów usługowo – handlowych. W wyniku tego procesu dworzec i pozostała infrastruktura kolejowa przestały pełnić swoje funkcje i powoli ulegały niszczeniu. Sam dworzec kolejowy jest w złym stanie, wymaga gruntownego remontu i w związku z małą liczbą połączeń kolejowych nie pełni swojej funkcji. Podobna sytuacja miała miejsce w przypadku budynku PKS, który również stracił swoje funkcje związane z transportem zbiorowym. PKS przeniósł swoją działalność do obiektu mniejszego, bardziej odpowiadającego jego potrzebom.

Rewitalizacja na obszarze została zapoczątkowana w październiku 2010 roku, gdy budynek dworca PKS został sprzedany prywatnemu inwestorowi. W bliskim sąsiedztwie budynku powstała instytucja medyczna, zmieniając uwarunkowania funkcjonalne najbliższej okolicy. Działania rewitalizacyjne zmierzać będą do zagospodarowania pozostałych obiektów zlokalizowanych w granicach obszaru.

IV. Główne funkcje obszaru

- gospodarcza (część budynków jest niezagospodarowana),
- usługowa (najważniejsze to opieka zdrowotna i transport zbiorowy).

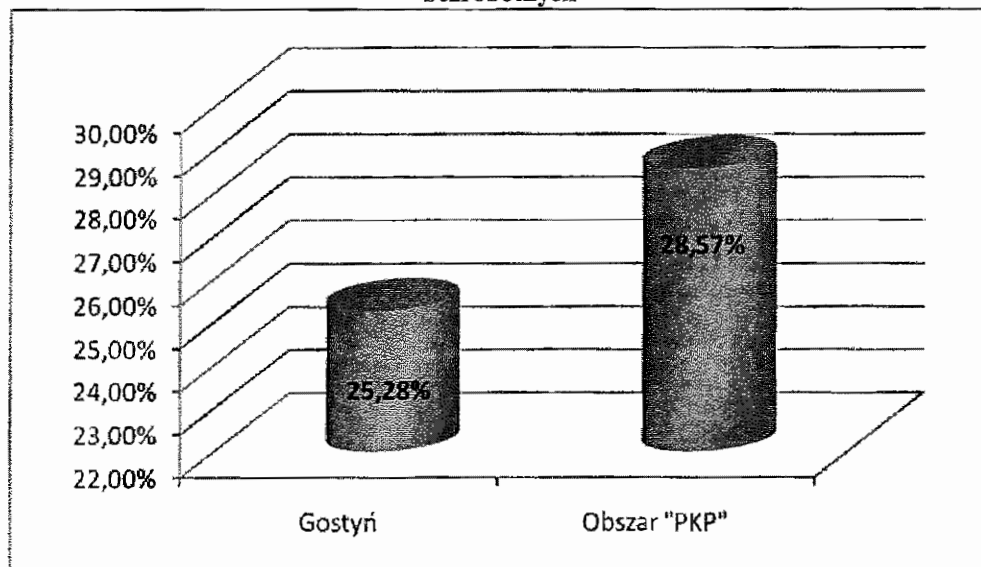
V. Kryteria wyboru na podstawie których obszar został uznany jako wymagający rewitalizacji

Obszar dysfunkcyjny „PKP” jest predestynowany do rewitalizacji jako obszar przemysłowy. Ponadto zaobserwować można duże nagromadzenie zjawisk negatywnych, co obrazują wysokie wartości wskaźników, przewyższające w dużym stopniu średnie wartości dla miasta oraz duże nasilenie problemów społecznych, zwłaszcza jeżeli chodzi o problem osób bezdomnych.

Analiza wskaźników wykazała niski poziom wykształcenia mieszkańców na terenie obszaru „PKP”. Procentowy udział bezrobotnych z wykształceniem podstawowym wynosi 27,8%,

podczas gdy średnia dla całego miasta to 25,3 %. Osoby z wykształceniem podstawowym nie mają wystarczających kwalifikacji i mają większe problemy przy znalezieniu stałej pracy.

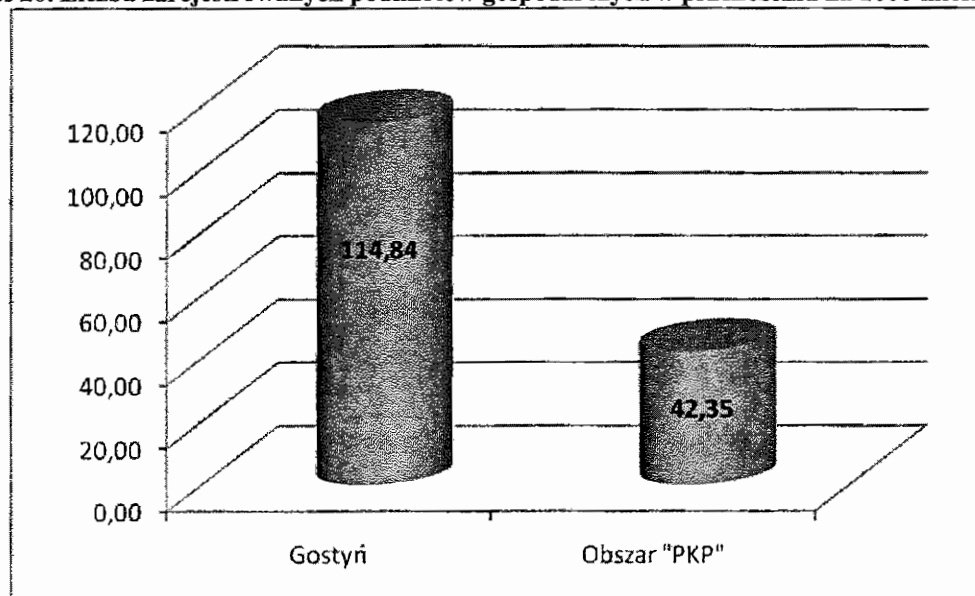
Wykres 19. Procentowy udział bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Gostyniu

Niski poziom aktywności gospodarczej również jest bardzo istotnym problemem na obszarze. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców, w Gostyniu zarejestrowanych jest 114 podmiotów gospodarczych, podczas gdy wskaźnik ten dla obszaru jest ponad 2,5 razy niższy, wynosząc 42.

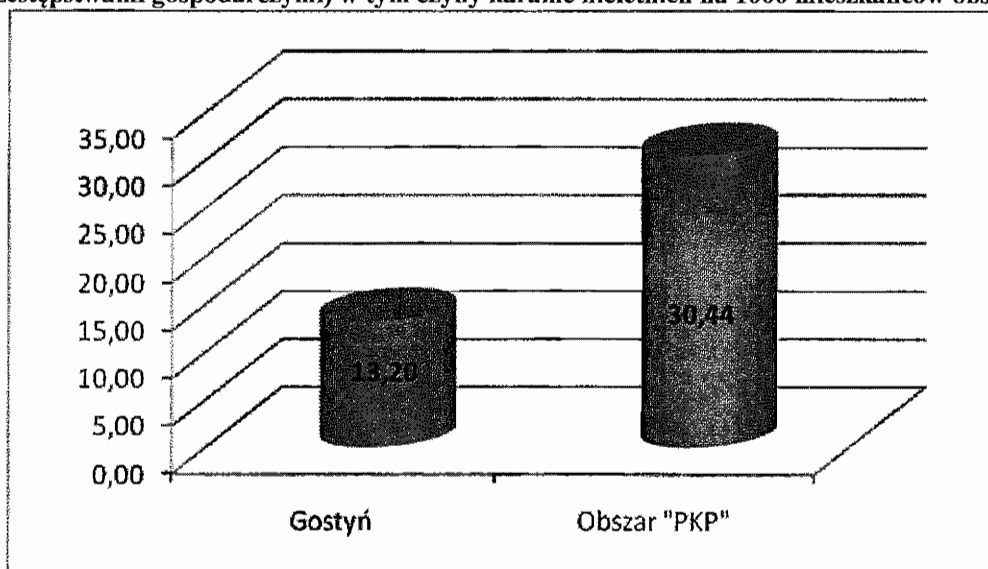
Wykres 20. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Gostyniu

Kolejnym problemem, który zdecydował o uznaniu tego obszaru jako wymagający rewitalizacji jest wysoki poziom przestępczości. Dane udostępnione przez Komendę Powiatową Policji, wskazują na bardzo wysokie natężenie tego zjawiska. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców, liczba przestępstw i wykroczeń (pomijając zdarzenia drogowe i przestępstwa gospodarcze) z uwzględnieniem czynów popełnionych przez nieletnich wyniosła 41,19. Ten sam wskaźnik dla całego miasta jest na poziomie 13,2. Oznacza to ponad dwukrotnie większe natężenie tego problemu na terenie obszaru „PKP”

Wykres 21. Wskaźnik Liczba przestępstw i wykroczeń stwierdzonych (poza zdarzeniami drogowymi i przestępstwami gospodarczymi) w tym czyny karalne nieletnich na 1000 mieszkańców obszaru

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych z Komendy Powiatowej Policji w Gostyniu

VI. Cele działań rewitalizacyjnych na obszarze

- poprawa bezpieczeństwa na obszarze,
- stymulacja rozwoju gospodarczego,
- zmniejszenie bezrobocia.

VII. Rewitalizacja w sferze przestrzennej

Problemy w sferze przestrzennej

- zły stan i niezagospodarowanie dworca kolejowego,
- niezagospodarowane obiekty infrastruktury kolejowej,
- mała funkcjonalność komunikacyjna na obszarze,
- mała ilość miejsc parkingowych.

Zakładane cele w sferze przestrzennej	<ul style="list-style-type: none"> - zmiana uwarunkowań funkcjonalnych obszaru, - poprawa funkcjonalności komunikacyjnej, - poprawa jakości przestrzeni publicznej.
Działania realizowane w sferze przestrzennej	<ul style="list-style-type: none"> - zagospodarowanie nieużytkowanych budynków wraz z adaptacją pomieszczeń do nowych funkcji, - budowa miejsc parkingowych, - remont ul. Przy Dworcu.
VIII. Rewitalizacja w sferze gospodarczej	
Problemy w sferze gospodarczej	<ul style="list-style-type: none"> - niska aktywność gospodarcza, której rozwój hamuje niewystarczające zagospodarowanie infrastruktury kolejowej, - niski poziom przedsiębiorczości mieszkańców, spowodowany niskim wykształceniem dużej części z nich.
Zakładane cele w sferze gospodarczej	<ul style="list-style-type: none"> - podniesienie konkurencyjności obszaru w sferze gospodarczej, - redukcja bezrobocia na obszarze.
Działania realizowane w sferze gospodarczej	<ul style="list-style-type: none"> - promocja obszaru jako dogodnego miejsca do inwestycji, - poprawa funkcjonalności infrastruktury komunikacyjnej, wpływającej na lepszy klimat prowadzenia działalności gospodarczej.
IX. Rewitalizacja w sferze społecznej	
Problemy w sferze społecznej	<ul style="list-style-type: none"> - dużo wyższy wskaźnik przestępczości w porównaniu z obszarem całego miasta, - niski poziom wykształcenia dużej grupy mieszkańców, - bezrobocie.

Zakładane cele w sferze społecznej	- ograniczenie bezrobocia, - poprawa bezpieczeństwa.
Działania realizowane w sferze społecznej	- rozbudowa systemu monitoringu miejskiego o obszar „PKP”, - poprawa jakości przestrzeni publicznych i estetyki na obszarze.
Projekty realizowane na obszarze PKP	
Projekt 1	
Tytuł projektu	
Przystosowanie terenów przemysłowych do pełnienia nowych funkcji	
Podmioty zaangażowane w realizację projektu	
Gmina Gostyń, podmioty prywatne	
Lokalizacja Projektu	
Gostyń, obszar „PKP”	
Cel Projektu	
<p>Projekt zakłada udostępnienie niezagospodarowanych budynków PKP inwestorom prywatnym, którzy wpłyną na jakość życia mieszkańców remontując niszczące, obiekty, tworząc nowe miejsca pracy. Wpłynie to na zwiększenie atrakcyjności obszaru i wyprowadzenie go ze stanu kryzysowego. Celem głównym projektu jest wzrost aktywności gospodarczej na obszarze „PKP”. Jednym z głównych problemów obszaru jest niska wartość wskaźnika liczby zarejestrowanych działalności gospodarczych w przeliczeniu na 1000 osób. Ponadto obszar przestał pełnić swoje funkcje związane z transportem zbiorowym, wymagane jest więc nadanie nowych funkcji, bardziej odpowiadających potrzebom mieszkańców miasta.</p>	
Opis Projektu	
<ul style="list-style-type: none"> – modernizacja i adaptacja budynków do pełnienia nowych funkcji, – modernizacja i budowa infrastruktury technicznej w obiektach tego wymagających, – zagospodarowanie terenów przyległych do obiektów, – promocja wśród przedsiębiorców, – uwzględnienie społecznego aspektu inwestycji przez potencjalnych inwestorów. 	
Harmonogram realizacji projektu	

2011 – 2020 r.
Wartość ogólna projektu (w zł)
1 000 000 zł
Inwestorzy zainteresowani projektem będą mieli możliwość skorzystania z Funduszu Rozwoju Obszarów Miejskich w ramach inicjatywy JESSICA, pod warunkiem, że projekt przyczyni do rozwiązywania problemów społecznych zidentyfikowanych na obszarze.
Projekt 2
Tytuł projektu
Usprawnienie funkcjonalności komunikacyjnej na obszarze „PKP”
Podmioty zaangażowane w realizację projektu
Gmina Gostyń
Lokalizacja Projektu
Gostyń, obszar „PKP”
Cel Projektu
Realizacja projektu zakłada usprawnienie komunikacji oraz budowę miejsc parkingowych, co jest niezbędne biorąc pod uwagę nową funkcję handlowo-usługową obszaru. Bez sprawnego dojazdu i miejsc parkingowych dla klientów obszar nie będzie mógł rozwijać się gospodarczo. Dodatkowo zostanie zainstalowany system oświetlenia i monitoringu z uwagi na bardzo wysoki poziom przestępczości na tym obszarze.
Opis Projektu
W ramach projektu zaplanowano:
<ul style="list-style-type: none"> – remont dróg i chodników oraz infrastruktury kanalizacyjnej, – wyznaczenie miejsc postojowych, – likwidację barier architektonicznych, – działania podnoszące jakość przestrzeni ogólnodostępnych, – instalację systemu monitoringu miejskiego.
Harmonogram realizacji projektu
2011 – 2013 r.
Wartość ogólna projektu (w zł)
500 000 zł

Projektom przeznaczonym dla obszaru „PKP” nie można nadać jednoznacznej hierarchizacji, gdyż są one jednakowo istotne dla jego rozwoju. W pierwszej kolejności powinien być jednak realizowany projekt usprawnienia funkcjonalności komunikacyjnej obszaru. Dobry dojazd, wystarczająca ilość miejsc parkingowych i poprawa bezpieczeństwa powinny stanowić zachętę dla potencjalnych inwestorów, zainteresowanych prowadzeniem działalności gospodarczej na terenach poprzemysłowych „PKP”

3. Oczekiwane wskaźniki efektów programu rewitalizacji

W celu skutecznej ewaluacji skutków Zintegrowanego Programu Rewitalizacji dla Miasta Gostyni niezbędne jest określenie wymiernych i porównywalnych wskaźników ukazujących rezultaty wdrożenia niniejszego dokumentu. Poniższe zestawienie przedstawia wybrane wskaźniki produktu i rezultatu, odpowiadające poszczególnym obszarom dysfunkcyjnym. Produkty są materialnymi, bezpośrednimi efektami realizacji projektów - mierzone konkretnymi wielkościami. Rezultaty natomiast są korzyściami beneficjenta, powstałymi w wyniku zakończenia projektów. Rezultaty są zawsze wynikiem produktów.

Poniższe wskaźniki stanowią punkt odniesienia, wg którego możliwa będzie ocena osiągniętych efektów ZPR

Tabela 26. Wskaźniki produktu i rezultatu dla obszaru „CENTRUM”

L.p.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość wskaźnika
Wskaźniki produktu			
1.	Liczba wyremontowanych / zmodernizowanych budynków	szt.	2
2.	Powierzchnia zmodernizowanego obszaru płyty Rynku	m ²	9312
3.	Długość wyremontowanych / zmodernizowanych dróg	mb	400
4.	Liczba zainstalowanych kamer systemu monitoringu	szt.	3
5.	Liczba wyremontowanych obiektów dziedzictwa kulturowego	szt.	1
6.	Długość wybudowanych dróg	mb	900

7.	Liczba utworzonych alejek spacerowych	szt.	1
8.	Liczba zorganizowanych szkoleń dla bezrobotnych	szt.	7
9.	Liczba zorganizowanych spotkań z członkami rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym	szt.	100
Wskaźniki rezultatu			
1.	Liczba nowych przedsiębiorstw	etaty	4
2.	Spadek liczby popełnionych przestępstw i wykroczeń	-	70%
3.	Spadek liczby osób korzystających z pomocy w ramach programu przeciwdziałania problemom	os.	15%
4.	Liczba zorganizowanych imprez w centrum miasta	szt.	3
5.	Liczba uczestników imprez w centrum miasta	os.	4000

Źródło: opracowanie własne

Tabela 27. Wskaźniki produktu i rezultatu dla obszaru „PKP”

L.p.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Spodziewane efekty
Wskaźniki produktu			
1.	Liczba obiektów zaadaptowanych do nowych funkcji	szt.	1
2.	Długość wyremontowanych / zmodernizowanych dróg	mb	500
3.	Liczba utworzonych miejsc parkingowych	szt.	30
4.	Liczba zainstalowanych kamer systemu monitoringu	szt.	3
Wskaźniki rezultatu			
1.	Liczba nowych przedsiębiorstw	szt.	4
2.	Spadek liczby popełnionych przestępstw i wykroczeń	-	80%

Źródło: opracowanie własne

V PLAN FINANSOWY REALIZACJI REWITALIZACJI NA LATA 2010-2020

Spośród przedstawionych działań, priorytet w realizacji otrzymują projekty dofinansowane z funduszy strukturalnych, dotacji i innych środków zewnętrznych. Zaproponowane w Zintegrowanym Programie Rewitalizacji działania stanowią podstawę do przygotowania aplikacji o wsparcie finansowe ze środków funduszy strukturalnych Unii Europejskiej oraz programów wspólnotowych. Inne, możliwe źródła finansowania:

- budżet gminy Gostyń,
- budżety Narodowego i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- środki Konserwatora Zabytków,
- fundusze Ministerstwa Kultury,
- kredyty komercyjne,
- środki prywatne.

Istotnym źródłem finansowania w ramach programów pomocowych Unii Europejskiej jest JESSICA, czyli Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas (Wspólne Europejskie Wsparcie na rzecz Zrównoważonego Inwestowania w Obszarach Miejskich). JESSICA stanowi wspólną inicjatywę Komisji Europejskiej, Europejskiego Banku Inwestycyjnego i Banku Rozwoju Rady Europy w celu promocji trwałych inwestycji, zrównoważanego rozwoju i kreacji miejsc pracy na terenach zurbanizowanych.

JESSICA oferuje Instytucjom Zarządzającym programami funduszy strukturalnych możliwość skorzystania z pomocy ekspertów zewnętrznych i zapewnia lepszy dostęp do kapitału pożyczkowego w celu promowania rozwoju obszarów miejskich. Projekty realizowane w ramach JESSICA nie są wspierane przez dotacje, zatem zasoby finansowe są odnawialne i mogą być wykorzystywane wielokrotnie, przyspieszając działania inwestycyjne na obszarach miejskich. Instytucje Zarządzające lokują część środków w utworzonych Funduszach Rozwoju Obszarów Miejskich, wspierając tym samym partnerstwa publiczno – prywatne i inne projekty miejskie. Będą one miały dostęp do kredytów, gwarancji i innych środków kapitałowych. Wielkopolska jest pierwszym w Polsce regionem, korzystającym z inicjatywy JESSICA na rzecz rozwoju obszarów miejskich.

VI Wdrażanie, Monitorowanie, Ocena oraz Sposoby Komunikacji Społecznej Zintegrowanego Programu Rewitalizacji dla Miasta Gostyni na lata 2010 – 2020

1. System wdrażania

Zintegrowany Program Rewitalizacji dla Miasta Gostyni w drodze uchwały przyjmuje Rada Miejska. W tym samym trybie dokonywane będą ewentualne późniejsze aktualizacje tego dokumentu. Również Radzie Miejskiej składane będą okresowe sprawozdania oraz końcowy raport z realizacji ZPR.

W celu wdrożenia Zintegrowanego Programu Rewitalizacji Rada Miejska powoła Zespół Monitorujący, składający się z jej przedstawicieli, pracowników Urzędu Miejskiego i specjalistów (np.: urbanistów, architektów, drogowców itd.), a także osób oddelegowanych przez partnerów społecznych i gospodarczych.

Główne zadania Zespołu będą polegały m.in. na monitorowaniu przebiegu oraz ocenie efektywności i skuteczności realizacji Programu, a także na rozpatrywaniu ewentualnych zmian do Programu. Na tej podstawie Zespół będzie również przedkładał Burmistrzowi projekty aktualizacji Programu. Istotnym zadaniem Zespołu będzie również inicjowanie i prowadzenie działań informacyjnych, konsultacji społecznych oraz publikacja informacji na temat realizacji Programu.

Zakłada się, że spotkania Zespołu Monitorującego odbywać się będą minimum raz na pół roku.

Za wdrażanie poszczególnych projektów odpowiedzialne będą podmioty zaangażowane w ich realizację. W przypadku projektów własnych miasta, przygotowanie i wdrożenie projektu spoczywać będzie na pracownikach odpowiednich komórek organizacyjnych. Ponadto część projektów będzie realizowana przy pomocy MOPS i organizacja pozarządowych, a część realizowana przez podmioty prywatne, zainteresowane inwestycjami finansowanymi przy pomocy inicjatywy JESSICA.

Ważnym elementem wdrażania Zintegrowanego Programu Rewitalizacji jest zaangażowanie jak największej liczby podmiotów uczestniczących w tym procesie. Dla powodzenia przedsięwzięcia istotnym jest więc, aby aktywnie występowały w nim nie tylko podmioty publiczne, ale także licznie reprezentowani partnerzy społeczni. Cenna będzie znajomość zagadnień związanych z lokalnymi problemami społecznymi i doświadczenie w

ich rozwiązywaniu jaką mają instytucje trzeciego sektora, natomiast firmy prywatne będą mogły wspomóc realizację Programu doświadczeniem w zarządzaniu inwestycjami oraz wnieść nowe technologie.

Istotnym założeniem jest by realizacja Zintegrowanego Programu Rewitalizacji doprowadziła do ożywienia społeczno-gospodarczego w wyniku wzrostu liczby inwestycji prywatnych towarzyszących inwestycjom publicznym.

2. Monitorowanie oceny i sposoby komunikacji społecznej

2.1 System monitoringu programu rewitalizacji

Zintegrowany Program Rewitalizacji jest dokumentem otwartym. Będzie on poddawany stałemu monitoringowi i ewaluacji. Działania te polegać będą na:

- dokonywaniu systematycznej, okresowej oceny stopnia realizacji działań zapisanych w dokumencie,
- wprowadzaniu ewentualnych modyfikacji (zgodnie ze zmieniającymi się warunkami zewnętrznymi i wewnętrznymi),
- kontroli efektywności wydatkowania środków finansowych.

Analiza, ocena i aktualizacja Programu odbywać się będzie w oparciu o zasadę kooperacji zainteresowanych partnerów. Wśród partnerów w systemie monitorowania i ewaluacji wdrażania Programu powinni się znaleźć:

- partnerzy instytucjonalni (Starostwo Powiatowe, Powiatowy Urząd Pracy, Komenda Powiatowa Policji, spółdzielnie mieszkaniowe),
- partnerzy indywidualni (wspólnoty mieszkaniowe, właściciele nieruchomości i mieszkańcy – w szczególności rewitalizowanego obszaru),
- przedsiębiorcy,
- zainteresowane organizacje trzeciego sektora.

Do realizacji monitoringu i ewaluacji Zintegrowanego Programu Rewitalizacji zobowiązuje się samorząd miasta, zatwierdzając Program Rewitalizacji. Zadaniem powołanego przez Radę Miejską Zespołu Monitorującego będzie przeprowadzanie monitoringu, ewaluacji oraz bieżącej aktualizacji Programu przy współpracy z partnerami zainteresowanymi uczestnictwem w realizacji Programu. Monitoring i ewaluacja odbywać się może w trakcie posiedzeń Rady Miejskiej, która będzie wносить zmiany w postaci uchwał.

Dzięki prowadzeniu systemu monitoringu i ewaluacji zostaje rozwiązany problem możliwej dezaktualizacji założeń Zintegrowanego Programu Rewitalizacji, wynikający ze zmieniających się warunków funkcjonowania samorządu, prawodawstwa i innych czynników mogących wypaczać zasadność podejmowanych działań. Możliwa będzie modyfikacja poszczególnych projektów podczas ich realizacji oraz dołączanie nowych, odpowiadających zmieniającej się sytuacji w mieście. W ten sposób Zintegrowany Program Rewitalizacji może się rozwijać wraz z rozwojem społecznym i gospodarczym miasta.

2.2 Sposoby oceny programu rewitalizacji

Ocena realizacji Zintegrowanego Programu Rewitalizacji odbywać się będzie na poziomie oceny realizacji poszczególnych działań strategicznych. Każdy projekt powinien posiadać *kartę oceny realizacji*, zawierającą planowane efekty realizacji w postaci wskaźników ilościowych i finansowych. Systematyczna ocena powinna pozwolić na natychmiastowe dostosowywanie planowanych działań lub ich elementów do zmieniających się warunków zewnętrznych.

Dla właściwej ewaluacji Programu, przeprowadza się następujące typy ocen:

- ex-ante – przed przystąpieniem do realizacji,
- on-going – w trakcie realizacji, w miarę potrzeb,
- mid-term – w połowie założonego czasu realizacji,
- ex-post – na zakończenie realizacji.

Ewaluacja Zintegrowanego Programu Rewitalizacji nastąpi poprzez analizę poszczególnych kart ocen realizacji projektów i bieżące reagowanie na zmieniające się warunki, a także poprzez okresowy przegląd realizacji zadań oraz analizę ewentualnych wniosków partnerów na sesjach Rady Miejskiej poświęconych temu zagadnieniu.

2.3 Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi

Osiągnięcie planowanych efektów w wyniku realizacji inwestycji w ramach Programu, wymaga dobrej współpracy wszystkich partnerów (instytucji, partnerów indywidualnych, właścicieli nieruchomości oraz mieszkańców, przedsiębiorców i zainteresowanych organizacji pozarządowych).

Ważnym elementem w trakcie wdrażania założeń Programu jest komunikacja społeczna, pozwalająca na uzyskanie zaangażowania społeczności lokalnej w proces rewitalizacji, jej aktywny udział w programowanie, podejmowanie decyzji oraz – w niektórych wypadkach - finansowanie. Podstawą partycypacji w procesie jest informacja, która ma wyjaśniać mieszkańcom korzyści płynące z realizowanego procesu rewitalizacji – w zamian za przejściowe zakłócenia normalnego rytmu życia. Dlatego warto ustalić harmonogram spotkań *Zespołu Monitorującego* z partnerami.

Urząd Miejski w Gostyniu zainicjował już współpracę z partnerami w czasie przygotowywania Programu Rewitalizacji – opracowano ankiety, w których swoje opinie do Programu wyraziły osoby fizyczne, organizacje pozarządowe, spółdzielnie mieszkaniowe i podmioty sektora publicznego. Przesłane ankiety odnosiły się do Programu w zakresie m.in.: ochrony dziedzictwa historycznego, zagospodarowania przestrzennego, rozbudowy infrastruktury społecznej i technicznej.

Pozyskaniu partnerów dla realizacji Programu będzie służyć jego promocja w mieście. Planuje się również zwiększenie zaangażowania organizacji pozarządowych w budowanie aktywnych postaw społecznych. Działania te przyczynią się do pogłębienia identyfikacji mieszkańców z miastem.

Planuje się udostępnienie Programu Rewitalizacji wszystkim zainteresowanym w formie elektronicznej na stronie Biuletynu Informacji Publicznej, natomiast ceniący sobie tradycyjne formy publikowania, będą mogli zapoznać się z nim w Urzędzie Miejskim. Informacje dotyczące przebiegu poszczególnych prac związanych z wdrażaniem Programu będą dostępne na stronie internetowej: www.gostyn.pl.

2.4 Public Relations programu rewitalizacji

Zintegrowany Program Rewitalizacji jest dokumentem programowym otwartym, w którego przygotowanie, wdrażanie i monitorowanie zaangażowana jest w dużym stopniu społeczność lokalna. Dlatego niezwykle ważne jest właściwe informowanie i promocja Programu. Za te zadania odpowiedzialny będzie Burmistrz Gostynia. Dzięki działaniom promocyjnym będzie możliwe dotarcie do szerokiego grona partnerów.

W ramach Programu Rewitalizacji planuje się podjęcie następujących działań z zakresu Public Relations:

- poinformowanie mieszkańców o podjęciu uchwały przyjmującej Zintegrowany Program Rewitalizacji dla Miasta Gostyni oraz zakresie jego działania,

- bieżące informowanie społeczności lokalnej o celach podejmowanych działań i projektach przewidzianych do realizacji,
- przedstawienie korzyści dla wybranego obszaru oraz nowego wizerunku miasta, związanych z wdrożeniem Programu.

Wszystkie informacje związane z zakresem podejmowanych zadań i ich ewaluacją w ramach realizacji Programu (np.: wnioski z przeprowadzonego monitoringu, harmonogramy prac, ogłoszenia, komunikaty) planuje się udostępniać zainteresowanym na stronie internetowej miasta oraz w lokalnej prasie i w witrynach ogłoszeniowych Urzędu. Do działań informacyjnych i promocyjnych wdrażanego Programu zobowiązane będą również wszystkie podmioty zaangażowane w realizację poszczególnych etapów rewitalizacji.

3. Konsultacje społeczne

Niniejszy program jest aktualizacją Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Gostyni, w związku z czym jego założenia w dużej mierze pokrywają się, również w stosunku do realizowanych projektów, z wcześniejszą jego wersją, opracowaną na lata 2008 - 2013.

W roku 2008, podczas prac nad tworzeniem Programu Rewitalizacji mieszkańcy miasta zostali poproszeni o wypełnienie ankiety dotyczącej projektów, które zostały lub powinny zostać ujęte w Programie. Ankietę wypełniła reprezentatywna część mieszkańców. Wśród ankietowanych 22,5% stanowiły osoby zatrudnione w sektorze publicznym, 41,9% osoby prywatne, natomiast 12,9% to reprezentanci organizacji pozarządowych.

Wyniki przeprowadzonych ankiet wskazywały na duże poparcie społeczne dla projektów związanych ze zmianą uwarunkowań funkcjonalnych Rynku, remontem dróg na obszarze „CENTRUM”, renowacją kościoła p.w. św. Małgorzaty i nadaniem nowych funkcji handlowo – usługowych i biurowo – konferencyjnych kamienicy przy ulicy 1 Maja 1. Największym poparciem cieszył się projekt zagospodarowania terenów przy torze kartingowym na tereny rekreacyjne, który również został uwzględniony w aktualizacji Programu.

Kwestią najmniej istotną dla ankietowanych była adaptacja budynku przy ul. Kościelnej na muzeum. W toku prac dokonano korekty zapisu zadania związanego z zagospodarowaniem budynku przy ul. Kościelnej 5. Efektem dyskusji zespołu roboczego ds. rewitalizacji był nowy, bardziej atrakcyjny pomysł na zagospodarowanie w/w obiektu. Przeprowadzono kolejną ankietę, w której poproszono mieszkańców o odpowiedź na pytanie:

„Czy Pan(i) popiera zadanie polegające na utworzeniu „Stacji Gostyń” – Centrum Działań Kulturalnych i Artystycznych w budynku przy ul. Kościelnej 5?” Na tak postawione pytanie 93,3 % ankietowanych odpowiedziało TAK, natomiast 6,7 % ankietowanych – NIE, w związku z czym projekt trafił do Lokalnego Programu Rewitalizacji i został już zrealizowany. Ostatecznie budynek został zaadoptowany jako nowa siedziba Muzeum

Mieszkańcy mieli także możliwość zgłaszania propozycji działań, które ich zdaniem powinny zostać podjęte na obszarze miasta. Niektóre wskazane przez nich propozycje zostały dodane do niniejszej aktualizacji Programu, np.: rozbudowa sieci dróg wewnętrznych (droga łącząca ulice Jana Pawła II i Helsztyńskiego, ciąg komunikacyjny wzdłuż Kani), odnowienie elewacji budynków przy Rynku (remont części wspólnych kamienic na obszarze „CENTRUM”), adaptacja obiektów przy Gostyńskiej Fabryce Mebli, rozbudowa systemu monitoringu.

Aktualizacja Programu zawiera ponadto projekty i pomysły nie uwzględnione w ankietach. Zostały one skonsultowane i zatwierdzone przez zespół roboczy ds. rewitalizacji, składający się z członków należących do różnych środowisk społecznych, co w pewnym sensie odzwierciedla opinię społeczności lokalnej Gostynia.

VII. PODSUMOWANIE

Niniejszy dokument, będący aktualizacją „Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Gostynia na lata 2008-2013”, stanowi kontynuację działań mających poprawić sytuację infrastrukturalno – społeczno – gospodarczą na terenach dysfunkcyjnych Gostynia.

Główną zmianą, która nastąpiła w toku przystosowania Programu do nowych wytycznych, jest wyznaczenie drugiego obszaru dysfunkcyjnego, którym jest przemysłowy obszar „PKP”. Na obszarze dokonano analizy wskaźnikowej, która dodatkowo wykazała znaczne nasilenie zjawisk negatywnych, hamujących możliwości rozwoju. Kolejne zmiany, którym został poddany Program, obejmują aktualizację danych statystycznych, analizy jakościowej, przeprowadzenie analizy wskaźnikowej dla obszaru całego miasta i obszarów dysfunkcyjnych oraz modyfikację projektów planowanych do realizacji w ramach rewitalizacji.

Efektom realizacji zaplanowanych działań rewitalizacyjnych zawartych w niniejszym dokumencie będzie ograniczenie w znacznym stopniu problemów społecznych i negatywnych zjawisk na obszarach, a także poprawa jakości życia mieszkańców, poprawa wizerunku miasta i promocja Gostynia.

VIII ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1 – Decyzje środowiskowe

IX SPIS TABEL, RYCIN I WYKRESÓW

1. Spis rycin

Rycina 1. Położenie Gostynia na mapie Polski	6
Rycina 2. Kościół farny p.w. św. Małgorzaty w Gostyniu	24
Rycina 3. Kościół p.w. św. Ducha	25
Rycina 4. Ratusz w Gostyniu	25
Rycina 5. Siedziba Starostwa Powiatowego w Gostyniu	26
Rycina 6. Zespół Szkół Ogólnokształcących w Gostyniu	26
Rycina 7. Graficzna delimitacja obszarów rewitalizowanych	65
Rycina 8. Granice obszaru „CENTRUM”	68
Rycina 9. Granice obszaru „PKP”	84

2. Spis tabel

Tabela 1. Wykaz gruntów gminy Gostyń według sposobu wykorzystania i własności w 2007 r.	12
Tabela 2. Zestawienie dróg (stan z 27. 09. 2007 r.)	16
Tabela 3. Wodociągi i kanalizacja w Gostyniu w roku 2009	18
Tabela 4. Podstawowe dane dotyczące sieci elektrycznej i gazowej na terenie Gostynia w 2008 r.	19
Tabela 5. Zasoby mieszkaniowe według własności w Gostyniu w latach 2006-2008	21
Tabela 6. Wyposażenie mieszkań w podstawowe media	23
Tabela 7. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Gostyniu (wg sekcji PKD) w latach 2006-2009.	30
Tabela 8. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sektorów własnościowych w latach 2006 - 2009	32
Tabela 9. Wielkość zatrudnienia w latach 2006-2009	34
Tabela 10. Ludność posiadająca stałe miejsce zameldowania w Gostyniu w latach 2006-2009	42
Tabela 11. Ruch naturalny i migracje w latach 2006-2009	43
Tabela 12. Liczba ludności wg ekonomicznych grup wieku oraz płci w latach 2006-2009	44

Tabela 13. Placówki oświatowe w Gostyniu w 2010 r.....	45
Tabela 14. Liczba uczniów w Gostyniu w latach 2007 - 2009.....	46
Tabela 15. Struktura wykształcenia mieszkańców Gostynia według płci w 2009 roku.....	49
Tabela 16. Liczba gospodarstw domowych i rodzin w Gostyniu w 2002 r.....	50
Tabela 17. Stan gospodarstw domowych w Gostyniu w 2002 r.....	50
Tabela 18. Główne źródła utrzymania gospodarstw domowych w Gostyniu w 2002 r.	51
Tabela 19. Bezrobocie w Gostyniu w latach 2006 - 2009.....	52
Tabela 20. Przestępczość w Gostyniu w latach 2006 - 2009.....	53
Tabela 21. Wskaźniki wykorzystane w analizie obszarów ZPR dla Miasta Gostyń na lata 2010 - 2020.....	64
Tabela 22. Metodologia obliczania wskaźnika W1	65
Tabela 23. Metodologia obliczania wskaźnika W2.....	66
Tabela 24. Metodologia obliczania wskaźnika W3	67
Tabela 25. Metodologia obliczania wskaźnika W4.....	67
Tabela 26. Wskaźniki produktu i rezultatu dla obszaru „CENTRUM”	91
Tabela 27. Wskaźniki produktu i rezultatu dla obszaru „PKP”	92

3. Spis wykresów

Wykres 1. Struktura gruntów w gminie Gostyń w 2007 roku.....	12
Wykres 2. Struktura własności mieszkań w Gostyniu w 2007 roku	22
Wykres 3. Liczba mieszkań według okresu budowy budynków (dane na 2002 rok)	23
Wykres 4. Udział procentowy poszczególnych sekcji gospodarki w roku 2009	31
Wykres 5. Dochody budżetu gminy Gostyń w latach 2005-2010.....	38
Wykres 6. Dynamika zmian dochodów i wydatków ogółem w latach 2006-2010	39
Wykres 7. Wydatki budżetowe ogółem w latach 2006-2010	39
Wykres 8. Sytuacja finansowa w gminie Gostyń w latach 2005-2010	40
Wykres 9. Prognoza długu gminy Gostyń w latach 2010-2023	41
Wykres 10. Liczba ludności Gostynia w latach 2006-2009	42
Wykres 11. Saldo migracji (wewnętrznych i zewnętrznych) oraz przyrost naturalny w latach 2006-2009.....	43
Wykres 12. Struktura wykształcenia ludności Gostynia w 2002 roku	49
Wykres 13. Średnie miesięczne wynagrodzenie brutto (w PLN) wg powiatów w 2008 r.	54

Wykres 14. Wysokość środków finansowych przekazanych w roku 2009 na realizację zadań według poszczególnych obszarów	55
Wykres 15. Drzewo celów i działań Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Gostyń na lata 2008 - 2013	62
Wykres 16. Procentowy udział bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych	70
Wykres 17. Liczba przestępstw i wykroczeń	71
Wykres 18. Ilość budynków wybudowanych przed rokiem 1989	71
Wykres 19. Procentowy udział bezrobotnych z wykształceniem podstawowym w ogólnej liczbie bezrobotnych	86
Wykres 20. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	86
Wykres 21. Wskaźnik Liczba przestępstw i wykroczeń stwierdzonych (poza zdarzeniami drogowymi i przestępstwami gospodarczymi) w tym czyny karalne nieletnich na 1000 mieszkańców obszaru.....	87